

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO
SUPER NIZKE CENE:

jabolni nektar YO 1/1	136,00 SIT/kos
sirup FRUPI ananas 1,5 lit.	387,00 SIT/kos
napolitanke ZITO 420 g	197,00 SIT/kos
cokolada BALI 200 g	233,00 SIT/kos
pralni prašek AVA 5 kg	939,00 SIT/kos
zobna pasta NATURA	187,00 SIT/kos

Vabljeni k nakupu!
 V soboto, 10. oktobra 1998 od 7. do 19. ure dežurna trgovina
SAMOPOSTREŽBA na Glavnem trgu v Novem mestu.

DOLENJSKI LIST

Št. 40 (2563), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 8. oktobra 1998 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242



vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Ford Paič
 Vabi na brezplačni zimski pregled!
 Krška vas ☎ 0608/59-059
 Novo mesto ☎ 068/321-423

RAZBILI SPOMENIK ZAMOLČANIM ŽRTVAM NA BUČKI

BUČKA - V noči od nedelje na ponedeljek je neznanec razbil ploščo z imeni 22 zamolčanih žrtev 2. svetovne vojne iz župnije Bučka, ki so jo pred nedavnim vzdali na steno bučenske cerkve, za katero je škofjanska občina plačala dobrih 663.000 tolarjev. Podlo dejanje oskrbnjenja spomenika raziskujejo sevnjski policisti.

BPH BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO
 * Odprli smo poslovni prostor v Trebnjem, na Rimski cesti 11, ☎ 068/460-730
 BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) ☎ 068/342-410

DBD d.o.o.
 Dolenjska borznoposredniška družba
 Glavni trg 10
 8000 Novo mesto

obvešča svoje cenjene stranke, da lahko naročilo za prodajo ali nakup delnic oddajo v naših prostorih na Glavnem trgu 10 v Novem mestu ali pa na enotah Dolenjske banke v Kočevju, Metliki, Črnomlju, Sevnici, Krškem, Brežicah in Ljubljani.

Dolenjska borznoposredniška družba
 tel.: 068/371-8221, 371-8228; fax: 068/323-552



KOSTANJEVIŠKI UVOD V GRAFIČNI BIENALE - Uvodna prireditev 5. bienala slovenske grafike Otočec, Novo mesto 98 je bila slavnostna otvoritev razstave sodobne ameriške grafike v kostanjeviški Galeriji Božidarja Jakca v četrtek, 1. oktobra, na predvečer uradnega začetka bienala. Na sliki (od leve proti desni): selektor razstave in direktor umetnostnega muzeja in galerije univerze Severna Arizona prof. Joel S. Eide, član bienalnega odbora Boris Dular, novomeški župan Franci Koncilija, prevajalka, veleposlanica ZDA Nancy Ely Raphael, ki je odprla razstavo, direktor Galerije Božidarja Jakca Bojan Božič in predsednik bienala prof. Branko Suhj. Več o bienalu na kulturni strani. (Foto: M. Markelj)

55-LETNICA KOČEVSKEGA ZBORA

Priznati dobro, pa tudi zmote

Slavnostni govornik podpredsednik DZ Andrej Gerencar opozoril na potrebo po enotnosti

KOČEVJE - Na predvečer občinskega praznika, ki ga Kočevje praznuje 3. oktobra, je v Šeško-domu potekala osrednja slovesnost v počastitev 55. obletnice zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda. Prireditelj, na kateri je nastopil orkester Slovenske vojske pod vodstvom dirigenta Franca Rizmala, je potekala pod pokroviteljstvom Državnega zbora, poleg še živih udeležencev Zbora, poslancev Državnega zbora in drugih gostov pa se je udeležil tudi predsednik države Milan Kučan.

(Nadaljevanje na 2. strani)



ODPOSLANCA IN SOBORCA - Po 55 letih sta se v Kočevju spet srečala stara znanca in soborca, 92-letni Ladislav Klinc iz Gornjega Polja pri Dolenjskih Toplicah, najstarejši še živeči ljudski odposlanec, in Bogdan Osolnik, ki je bil kot 23-letni študent prava delovni predsednik tega pomembnega mejnika slovenske državnosti.



DARILO OB PRAZNIKU - Vdova akademskega kiparja in slikarja Božidarja Jakca Tatjana Jakac je kočevski občini ob njenem prazniku podarila 15 Jakcavih del. V muzeju v Kočevju hranijo skupno že 145 njegovih del, od katerih jih je nekaj na ogled na postavljeni stalni razstavi v dvorani zgodovinskega zasedanja Zbora odposlancev v Šeškovem domu. (Foto: M. Klinc)



SLOVESEN ZAKLJUČEK - Zahvalno daritev je vodil nadškof dr. Franc Rode, spredaj je stiški opat dr. Anton Nadrž. (Foto: L. M.)

JUBILEJNO LETO CISTERCIJANOV

Stična ostaja duhovno središče

Predsednik države Milan Kučan odlikoval samostan z zlatim častnim znakom svobode RS

STIČNA - "Let je devetsto cisterca dosegla, sto jih je Stična na novo prejela. Bogu vsi pojememo hvalo, zahvalo, v stiški baziliki v svetem veselju," so za dobrodoščilo zapisali stiški patri, ko se je v nedeljo, 4. oktobra, s slovesno mašo zaključilo praznovanje jubilejnega leta cistercijanov v Stični: 900-letnice tega reda in 100-letnice ponovne naselitve stiške opatijske. Dopoldne je bilo somaševanje opatov in drugih duhovnikov pod vodstvom dr. Kassiana Lautererja, opata predsednika Mehreravske kongregacije, med petjem Maše narodov skladatelja in dirigenta Avgusta Ipvaca ob sodelovanju več zborov, orkestra in solistov.

V popoldanskem somaševanju, ki je te dni prvič v Sloveniji potekalo v stiškem samostanu - vodil ga je ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode - je bil poudarek na 100-letnici. Kot je v uvodnem nagovoru povedal stiški opat dr. Anton Nadrž, je bil ravno na ta dan pred 100 leti slovesen začetek ponovnega rednega meniškega življenja v Stični, ki ga je leta 1784 prekinil cesar Jožef

FESTIVAL PROSTOVOLJSTVA

NOVO MESTO - V Novem mestu se bo 10. in 11. novembra odvijal že 4. Festival prostovoljstva, ki ga organizira Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva, v sodelovanju z Društvom za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta.

VREME
 Do konca tedna se bo nadaljevalo deloma ali pretežno oblačno vreme z občasnimi manjšimi padavinami.

Meritve razburile lastnike

Naročilo Pionirja v stečaju

NOVO MESTO - V torek zjutraj so se na Novem trgu zbrali nekateri lastniki poslovnih prostorov, ki so jih pred leti odkupili od Pionirja. Zmotile so jih ponedeljkove meritve, ki naj bi jih naročil Pionir v stečaju zaradi namena odprodaje skupnih prostorov.

Na sestanku je bil tudi direktor Terce Alojz Podboj, ki upravlja z obema, A in B objektoma. Povedal je, da Pionir tu nima več kaj iskati, ker ima stavba svoje lastnike. Na udaru pa naj bi po njegovem bilo predvsem 500 m² skupnih prostorov v najbolj atraktivni pritlični etaži. Podboj je še navedel, da lastniki lokalov niso nikomur nič dolžni, medtem ko pa imajo do Pionirja še za okrog 30 milijonov terjatev zaradi nedokončanih ali nekvadratno opravljenih del.

Kaj je res in kaj ne, smo povprašali Pionirjevo stečajno upraviteljico Jožo Miklič. Povedala je, da je pač celotna zgradba na Novem trgu v stečajni masi, zato mora stečajna ekipa poskrbeti za izločitev tistega dela, ki ima lastnike. "Z meritvami ugotavljamo, kaj je bilo prodano in kaj ne, da bomo lahko priznali kupoprodajne pogodbe. Rešiti pa moramo tudi razliko, če se bo pokazala. Stečajna ekipa ugotavlja samo to in ničesar ne prodaja," je poudarila Mikličeva. Povedala je še, da je vseh terjatev še za okrog 5,4 milijarde tolarjev (več kot polovica od delavev) in da je bilo sicer vložnih okrog 30 tožb do Pionirja zaradi slabe ali nedokončane gradnje, ki pa so v glavnem že zaključene, priznane škodo pa bodo tudi poplačali. Več na 3. strani.

J. D.

Berite danes

stran 2:

• S cestami že v osrednji Sloveniji

stran 3:

• Stečajni postopek gre h koncu

stran 6:

• Svetnikom prihranjeno razburjenje

stran 7:

• Zakaj zamujajo šolski avtobusi?

stran 8:

• Svetuje nam, k skledi pa ne pusti!

stran 9:

• Slovenija se utaplja v vinu

stran 10:

• Oratorij v počastitev jubilejev



MODNA REVUIJE KOPITARNE NA OTOČCU - Najstarejše sevnjsko podjetje, Kopitarna, d.o.o., je svoje poslovne partnerje oz. prijatelje na tradicionalno srečanje in predstavitev nove kolekcije obutve za pomlad h poletje 1999 letos povabila v restavracijo Tango. Direktor Kopitarne Marjan Kurnik je povedal, da so vtakli v 80 novih modelov vsa spoznanja in modne smernice, ki se kažejo za naslednje leto. Obutev za prosti čas in delovno obutev je predstavila plesna skupina Mrhe, d.o.o., revijo je povezovala nekdanja slovenska miss Janja Zupan, predstavila pa se je tudi 1. spremljevalka letošnje miss Slovenije Viktorija Strajnar. (Foto: P. P.)

LOKALNE VOLITVE

Predvolilni Dolenjski list

Kot je razglasil predsednik državnega zbora dr. Janez Podobnik, bomo državljani Slovenije v nedeljo, 22. novembra, volili člane občinskih svetov in župane. Zakon o volilni kampanji določa v 5. členu, da morajo javna glasila 45 dni pred dnevom glasovanja določiti in objaviti pravila za izbrabo programskega časa oz. časovnega prostora za predstavitev kandidatov, političnih strank in njihovih programov. Pri tem mora biti zagotovljena enakopravnost kandidatov in strank.

Najprej moramo ponoviti, da je Dolenjski list nestranski politično-informativni pokrajinski tednik, ki si prizadeva, kolikor je le mogoče, celovito in objektivno obravnavati vse javno življenje na širšem Dolenjskem, pri tem pa uredništvo vodi jo poklicna načela resničnojavnega, svobodnega in avtonomnega novinarstva, zavezanega zakonu o javnih glasilih in veljavnemu novinarskemu etičnemu kodeksu. Tudi v intenzivnem predvolilnem času si bo prizadevalo ravnati tako, le še bolj dosledno, politično pretanjeno in uravnoteženo. Vsa poročila iz predvolilnih dogodkov in druge novinarske prispevke bomo pisali izključno novinarji sami po svoji poklicni novinarski presoji in upoštevali interese bralcev, po enakih načelih pa bo uredništvo v skladu s prostorskimi možnostmi odmerjalo tudi dolžino predvolilnih besedil, velikost naslovov in močne grafične poudarke. Uredništvo si pridržuje pravico do komentiranja v svojih avtorskih prispevkih, skrbelo pa bo tudi za to, da ne bo prišlo do zlorab v pisnih bralcev. Predvolilna propagandna sporočila, ki jih bodo posamezne stranke ali posamezniki želeli objaviti v prevolilnem času, bo Dolenjski list zaračunal po oglasnem ceniku DL.

MARJAN LEGAN
 odgovorni urednik
 Dolenjskega lista

Res zapuščena vojska?

Nekoč so otroke vpraševali, kaj je vojak. Eden od odgovorov je bil, da je vojak to, da "ga strižejo in da govori razumem." Čeprav otroška, je ta razlaga prav blizu resnici, ki prežema vse vojske tega sveta: vojaku ni potrebno misliti, ker zanj to počnejo drugi. Vsakodnevni drill, ki v času služenja vojske izrinja običajno mladostno inovativnost in nepriljubljenost za podrejanje, kajpak dosega tudi učinke, ki si jih vrhovno vojaško poveljstvo ne želi. Vojaki se izmikajo vsiljenemu ritmu dela, bežijo iz vojske in skratka zavračajo vojaški red in celo rečejo zbogom orožju bodisi pred vpoklicem in armado, bodisi pozneje med služenjem vojaškega roka. Tudi Slovenija ni imuna pred takimi pojavi, ki jih sicer kaže ocenjevati iz več različnih zornih kotov. Iz enega od teh zornih kotov si lahko zastavimo tudi taka vprašanja: ali gre pri omenjenih pojavi za nekakšno državljansko neposlušnost, za izmikanje obveznostim, ki jih narekujejo zakoni in domoljublje? Ali je vojska, lahko tudi Slovenska vojska, katere pripadniki med delovnim časom v uniformi stojijo na ulicah in protestirajo, ali pa se med vojaškim delovnikom v civilnih oblekah zabavajo doma, še dovolj resna zadeva? Je približno desetletje po oblikovanju slovenske narodne vojske že ali še vedno čas za morda malec vzneseno vprašanje: domovina, kdo bo tebe branil? Kakor koli, o Slovenski vojski in služenju tej je govor tudi v tokratni anketi.



MATJAŽ JEVSNIK, dijak iz Kostanjka: "Kot slišim, v vojski ni prestrogega reda. Človek, se pač skuša znajti tudi v vojski. V vojskah mora biti red, čeprav slab. Če je vojska razpuščena, to kvira njen ugled, lahko pa vpliva tudi na varnost države. V vojski naj bi veljal enak red za vse, ki so v njej, izjeme bi bili lahko npr. vrhunski športniki."



STANKO JURKAS, upokojenec z Velikega Obreža: "V mojih časih smo vojsko služili dve do tri leta in pogosto kar pod napuščem jedli komadno užito hrano. Danes so vojaki gospodje. Sedanji kratki vojaški rok našim mladim fantom kar privošči, ravno tako tudi pogoste odhode domov. Nima pripomb nad njihovim obnašanjem. Lepo so oblečeni, lepo se obnašajo in tudi pozdravljati znajo."



MILAN PENCA, natak iz Črnomlja: "V jugoslovanski vojski so se fantje navadili na red in disciplino, v slovenski vojski je vse precej razpuščeno. Predvsem pa bi morali zagotoviti varnost pri opremi vojakov. Toda če že minister za obrambo ribari v kalnem, ni čudno, da je tudi sicer v vojski precej narobe. Pravijo, da riba smrdi pri glavi, stopnice pa se pometajo od vrha navzdol."



JULKA SIMONIČ, gospodinja z Vinjega Vrha pri Semiču: "Malo reda bi v vojski moralo biti. Mladce bi morali imeti pod komando. Vesela sem, da slovenski fantje služijo vojaški rok v svoji republiki, dobro pa bi bilo, če bi šli vsaj nekaj deset kilometrov stran od doma. Ne vem, zakaj je vse več prošenj za civilno služenje vojaškega roka. Očitno je mladim vse manj do orožja."



ANDREJA JERAK, lastnica papirnice Pingo v Trebnjem: "Po vsem, kar se v zadnjem času dogaja v Slovenski vojski, se nehotе ponuja vtis, da so stvari precej neurejene, k čemur verjetno nemalo prispevajo tudi mediji z napihovanjem nepravilnosti, ki se prikazujejo kot velike afere. Če drži, da bi fantje še najraje služili v svojem kraju, je to razumljivo, ni pa dobro."



VLADO PINTAR, referent v komerciali v sevnjski Lisci: "Že od nekdaj nisem imel rad uniforme, saj sem pred 15. leti v Titogradu celo raztrgal 'zakletvo' JLA. Šinu bom svetoval, naj se odloči za civilno služenje vojske. Mislim, da je Slovenija premajhna, da bi preveč denarja dala za oboroževanje vojske, ki nikoli ne more biti dovolj močna, če bi prišlo do kaj resnega."



IZTOK LOPATIČ, varnostnik pri G7 iz Novega mesta: "Vojsko sem služil pred tremi leti na Vrhniki, kjer se usposabljal tankisti. Pri nas je bil red, odnos do vojakov je bil korekten, pa tudi naučili smo se kar precej, bi pa se po mojem mnenju dalo to naučiti še prej. Krajše služenje vojaškega roka pa ne bi bilo le v korist posamezniku, ampak bi bilo precej cenejše tudi za državo."



DUŠAN KOTNIK, sekretar Športne zveze Kočevje: "Koncept bivše jugoslovanske vojske je bil glede služenja vojaškega roka boljši, kot je sedaj, ko se prakticira služenje čim bližje doma. Za državo je bilo sicer dražje, vendar pa je bil v tem tudi vzgojni moment za vojaka. Država je zanj prevzela odgovornost in ga ni učila samo vojaških veščin kot sedaj. Tako, kot je, ni v redu!"



FRANC ČEŠAREK, inženir strojništva iz Ribnice: "Biti prvič od doma je za mladega fanta izkušnja, ki ga utrjuje in oblikuje. Preveč svobode in preveč demokracije ni dobro. V vojski bi moral spoznati avtoriteto in hierarhijo. Vedeti bi moral, da je v vojski! Zato je bilo prej bolje. Državo je sicer več stalo, vendar ne toliko, da ne bi moglo biti tudi zdaj več reda v vojski!"

Priznati dobro...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po pozdravnem nagovoru kočevskega župana **Janka Vebra** je delovni predsednik Zbora odposlancev **Bogdan Osolnik** ob predstavitvi pomena zgodovinskega zasedanja za takratni in sedanjí čas poudaril, da je zbor po svoji sestavi predstavljal zelo pestro in iz vseh slojev ljudstva sestavljeno narodno predstavništvo, kakršnega Slovenci dotlej še nismo imeli. Poudaril je, da čeprav zgodovinski cilji programa OF še niso bili popolnoma uresničeni, so pridobitve Zbora predstavljale osnovo za urejanje položaja Slovenije v skupni državi na temeljih priznavanja suverenosti in enakopravnosti slovenskega naroda. "To zgodovinsko izročilo Zbora se je ohranilo v zavesti Slovencev, kar se je pokazalo tudi ob plebiscitu leta 1990, ko se je slovenski narod enodušno opredelil za osamosvojitve slovenske države," je dejal. Dodal je, da kdor ne priznava legitimnosti narodnoosvobodilnega boja in v njem izoblikovane slovenske državnosti, izpodbija temelje suverenosti Republike Slovenije.

"Pomen Zbora odposlancev se odraža v njegovih sklepih, ki zadevajo narodnoosvobodilni boj proti nacističnim zavojevalcem, v prizadevanjih za osvoboditev in združitve slovenskega naroda, kakor tudi v odločitvah, s katerimi je uzakonil narodno oblast in izvolil njegovo najvišje predstavništvo," je dejal slavnosti govornik podpredsednik Državnega zbora **Andrej Gerenčer**. Poudaril je, da je malo narodov, ki bi si pravico do življenja izbojevali s toliko upori kot slovenski narod, ter da se narodnoosvobodilnemu gibanju, ki je bil izraz slovenstva in način dokazovanja slovenskega naroda kot subjekta lastne zgodovine, ni treba nikomur odrekati ali ga zanikati. "Dejstvo, da smo bili s partizansko vojsko del zavezniških sil, nas v sodobnem političnem svetu uveljavlja kot suverenosti in samostojnosti vreden narod s častno zgodovino," je dejal, dodal pa, da je tako zaradi preteklosti, v katero je kočevski Zbor ostal za vedno zapisan, kot zaradi prihodnosti, v kateri naj ne bo krivic minulih dni, potrebno spoznati tudi zmote enopartijskega sistema. Izpričal je prepričanje, da je skrajni čas, da se prizna vse, kar je bilo dobro, enako pa tudi zla dela, saj takšno enotnost, kot jo je slovenski narod izpričal na kočevskem Zboru, potrebujemo tudi danes, ko se nahajamo pred vstopom v EU in Nato.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Mogočna reka s tradicijo in znanjem

V petek je bila slavnostna otvoritev prenovljene novomeške gimnazije - Slavnostni govornik šolski minister dr. Slavko Gaber - Pred stavbo je spregovoril tudi Milan Kučan

NOVO MESTO - Minuli petek je bila slavnostna otvoritev novomeške gimnazijske stavbe, ki jo je obnovljeno in nadzidano predal namenu predsednik Slovenije **Milan Kučan** skupaj z ravnateljico **Heleno Zalokar** in ministrom za šolstvo in šport dr. **Slavkom Gabrom**. Novomeška gimnazija je kot druga najstarejša gimnazija v Sloveniji pred dvema letoma praznovala 250-letnico. Pred praznovanjem tako visokega jubileja so stavbo, ki je bila zgrajena leta 1912, nameravali malo osvežiti in popraviti, pri tem pa se je izkazalo, da je tako rekoč brez temeljev. Sledili so zapleti, ki pa so se po prizadevanju mnogih, vendarle rešili, in Novo mesto se danes lahko pohvali z eno najlepših šol v Sloveniji.

Slovesnost ob otvoritvi prenovljene gimnazije se je začela z akademijo v novomeški športni dvorani. Ravnateljica **Helena Zalokar**



OTVORITEV GIMNAZIJE - Rezanje traku je predsednik **Milan Kučan** prepustil ravnateljici **Heleni Zalokar**. Z otvoritvijo prenovljene novomeške gimnazije minuli petek pa je praznovanje ob 250-letnici doseglo vrhunec, zaključilo pa se bo s tednom odprtih vrat in odprtjem Seidlove geološke zbirke ta teden. Prenova gimnazijske stavbe je stala 530 milijonov tolarjev, kar eno petino pa so prispevali številni donatorji. (Foto: J. D.)



PODPISI, TEŽKI 1,6 MILIJARDE TOLARJEV - Zbrane, tudi poslance in župane iz Posavja in Dolenjske, je na slavnostnem podpisu pogodbe v konferenčni dvorani sevnjskega gradu najprej pozdravil sevnjski župan **Jože Peternel**. Pogodbo je v imenu investitorja, Direkcije Republike Slovenije za ceste, podpisal njegov direktor **Vili Zavrlan**, v imeni izvajalcev pa **Marijana Žinkovič**, direktorica Cestnega podjetja (CP) Maribor, ki je bilo izbrano kot najugodnejši ponudnik, kot vodilni partner, v skupnem nastopu s CP Celje (zanj je podpisal direktor **Andrej Kamenšek**), s CP Ljubljana (**Alojz Kramljak**), CP Novo mesto (**Franc Gole**) in GIZ Gradis (**Tone Zaletelj**). (Foto: P. Perc)

S cestami že v osrednji Sloveniji

Posavje bo z obnovo 72 km državnih cest v osrednji Sloveniji dosti pridobilo

SEVNICA - Direkcija Republike Slovenije je pretekli petek na sevnjskem gradu s petimi izvajalci sklenila pogodbo za začetek obnove 72,2 km državnih cest v območju osrednje Slovenije v vrednosti 1,633 milijarde tolarjev. Z obnovitvenimi deli bodo pričeli takoj po podpisu pogodbe, končati pa jih morajo najkasneje v 14 mesecih.

Direkcija se je že lani odločila za obnovo okrog 8 km regionalne ceste med Mestinjami in Čatežem, 18 km hitre ceste med Drnovim in Mokricami, 10 km odsekov na glavni cesti med Šentjakobom in Zidanim Mostom ter med Trojanami in Domžalami in za obnovo okrog 26 km glavne ceste med Celjem, Zidanim Mostom in Drnovim; da pa bi omogočila ob kroničnem pomanjkanju denarja za vzdrževalna dela na državnih

nove skupaj 175 km državnih cest v severovzhodni, osrednji in zahodni Sloveniji v skupni vrednosti 4,5 milijarde tolarjev. V severovzhodni in zahodni Sloveniji so obnovitvena dela že v teku. P. P.

cestah istočasno izvajanje del na vseh omenjenih odsekih, je država vzela posojilo pri Evropski banki za obnovo in razvoj v višini polovice sredstev potrebnih za obnovo. Kot je povedal **Metod Di Batista**, direktor Družbe za državne ceste, ki bo izvajala vsa inženirska dela in imela tudi nadzor nad izvedbo del, je v Sloveniji okrog 6100 km državnih cest na številnih odsekih v zelo slabem stanju. Zato je skrajni čas, da so se lotili ob-



ČEHI PRI NAŠI VOJSKI - V torek, 6. oktobra, se je na obisku v novomeški vojašnici mudila delegacija inšpektorata ministrstva za obrambo češke republike. Gostitelj obiska je bil generalpodpolkovnik **Albin Gutman**, glavni inšpektor za obrambo pri inšpektoratu Republike Slovenije za obrambo. Češko delegacijo je vodil general dr. **Jaroslav Svabik**, ki ga je v vojašnici Bršljin sprejel poveljnik podpolkovnik **Anton Klobčaver** (na sliki). Gostom so najprej v učilnici na kratko predstavili Novo mesto, po pogovoru na temo Varovanje človekovih pravic in reševanje pritožb v Slovenski vojski ter predstavili vojno v Sloveniji leta 1991 so si gostje ogledali vajo okrepljenega voda v izvidniški akciji, oborožitev in spretnost lokostrelske sekcije. (Foto: I. V.)

se je ob tej priliki zahvalila Ministrstvu za šolstvo in šport, potem številnim posameznikom, ki so pomagali pri pospeševanju obnove, številnim donatorjem in sponzorjem pa donatorskemu skladu in na koncu tudi novomeškemu šolskemu centru, kjer so zadnji dve leti gostovali. Sedanja gimnazijska stavba, pri kateri so pazili na ohranitev njenih arhitektonskih značilnosti, ima obnovljenih 3541 m² površin in nadzidanih 766 m².

Slavnostni govornik minister za šolstvo in šport dr. **Slavko Gaber** je v svojem govoru dejal, da so gimnazije na Slovenskem začele nastajati v 16. stoletju. Skoraj vse so ustanovili jezuiti, le v Novem mestu so gimnazijo leta 1746 ustanovili franciskani. Poudaril je, da Novo mesto brez gimnazije ne bi nikoli bilo to, kar je. Novomeško gimnazijo je poimenoval kot veletok mogočne reke, ki je imela do danes že 48 ravnateljev, preko 600 profesorjev in preko 8.000 dijakov. Spregovoril pa je tudi o naši pravno nevtralni javni šoli, ki se zaveda svojega vzgojnega kot tudi izobraževalnega poslanstva. "Taka javna šola ni posledica zakonodaje, ampak je zakonodaja rezultat daleč prevladujočega prepričanja v tem prostoru, ki se je izoblikovalo skozi stoletja v soočanju z negativnimi izkušnjami tako desnih kot levih ideologij," je dejal minister Gaber. Sledil je zanimiv kulturni program, ki ga je pod vodstvom prof. **Andreja Rupnika** izvedlo okrog 100 gimnazijcev.

Po akademiji pa je pred gimnazijsko stavbo spregovoril tudi **Milan Kučan**, ki je poudaril, da je malokatera nacionalna izobraževalna ustanova pod svojo streho oblikovala tako zlahten cvet slovenske duhovne in tehnične inteligence, kot jo je novomeška gimnazija v več kot 250-ih letih svojega obstoja. "To je veliko bogastvo za Novo mesto, za Dolenjsko in za slovenski narod, ki se zaveda, da je znanje ne samo veliko bogastvo, ampak tista dobrina, ki se danes najdražje kupuje in prodaja v svetu," je povedal **Kučan**. Na koncu je izrazil še upanje, da bo v bitki za slovensko šolo zmagala šola, ki bo sposobna Slovence usposabljaljati za tekmovalnost nastajajočega sveta.

J. DORNIZ

RAZSTAVA NA RAŠICI

RAŠICA - Na Trubarjevi domačiji na Rašici so odprli razstavo del leta 1971 v Mariboru rojenega slikarja **Dejana Pfeiferja**, ki se ponša s svežim in zanimivim oblikovanjem barvitosti nfigurativnega sveta. V kulturnem sporedu ob odprtju razstave je nastopil **Matjaž Javšnik** z avtorsko monodramo **Od boga poslan**.

Mariborsko pismo

V torek odprli največji turistični sejem v državi

Začela se je vesela jesen

MARIBOR - Minuli teden je v metropoli Štajerske, ki slovi kot vinorodna pokrajina, minil v znaku trgatve, gostinstva in turizma.

Že v nedeljo so v starem mestnem središču na Lentu organizirali trgatve več kot 400 let stare trte, ki jo bodo v kratkem vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov kot najstarejšo trto na svetu. Kljub častitljivi starosti je trta dobro obrodila, saj so iz njenega grozdja stisnili 40 litrov mošta. Gospodar trte, mariborski župan dr. **Alojz Križman**, pa je cepljenko stare trte na letošnji trgatvi podaril častnemu občanu Maribora in najstarejšemu olimpijniku

Leonu Štuklju, ki bo v teh dneh praznoval svoj 100. rojstni dan.

V torek dopoldne pa so na mariborskem sejmišču odprli 6. Mednarodni sejem gostinstva in turizma Gost-tur. Največji gostinsko-turistični sejem v državi, na katerem letos sodeluje 472 razstavljalcev iz 18 držav, je odprl minister za malo gospodarstvo in turizem **Janko Razgoršek**. Gostinsko-turističnim delavcem je čestital za uspešno promocijo turizma pa tudi za uspešno turistično sezono, saj bo imela Slovenija iz klasičnega turizma letos predvidoma za 20 odstotkov večji devizni priliv kot lani. Po Razgorških besedah je turizem ena od najbolj perspektivnih gospodarskih panog v Sloveniji. Če bomo hoteli Slovenci s turizmom še več zaslužiti, pa bomo morali po ministrovih besedah v bodoče še več pozornosti posvetiti kvaliteti.

V okviru letošnjega Gost-tur so pripravili tudi zanimivo razstavo turizma v vseh slovenskih pokrajinah, ki dokazuje, da so marsikje - tudi na Dolenjskem - ministrove besede o kvaliteti že začeli uresničevati.

TOMAŽ KŠELA



PROPAD DOLENJSKEGA NAJVEČJEGA GRADBENIKA

Stečajni postopek gre h koncu

Večina Pionirjevega premoženja prodana pred stečajem - Ostala v glavnem le še nezazidana zemljišča - Stečajna masa premajhna za poplačilo vseh terjatev - Delavci imajo prednost

NOVO MESTO - Od velikega novomeškega gradbenega podjetja Pionir, ki je bil včasih pojem uspešnega gradbeništva, ni ostalo skoraj nič. Zakaj je tako veliko in tudi desetletja uspešno podjetje moralo propasti, nabrž v celoti ne bo nikoli znano. Dejstvo je, da starega Pionirja ni več in da to še kako boli predvsem nekdanje delavce. V kratkem bo zaključen tudi stečajni postopek, ki je bil uveden 15. julija leta 1996. Iz stečajne mase bodo poplačali prednostne upnike, med njimi bo 2800 nekdanjih delavcev, vendar na žalost ne v celoti.

Stečajna upraviteljica Joža Miklič je povedala, da je bila večina Pionirjevega premoženja prodana pred stečajem in da stečajno maso predstavlja predvsem denar, zbran od prodaje še nezazidanih Pionir-

pa so prav tako kot v domu na Hvaru v njem še danes begunci," je pojasnila Mikličeva.

Do stečajne upraviteljice je ves ta čas prihajalo veliko delavcev, mnogi z napačnimi informacijami, zato so se delavcem še posebej posvetili in dobro sodelovali tudi s sindikatom. "Obračunali smo vse plače od leta 1992 naprej po kolektivni pogodbi, urejali okrog jamstvenega sklada in drugo," je povedala Mikličeva. Delavce je najbolj zmotilo potrdilo, ki so ga v Pionirju izdali pred stečajem na podlagi zakona o privatizaciji, na njem pa je bilo zapisano, kolikšen

bi bil delež posameznega delavca, če bi se podjetje olastnilo. Delavci so to napačno razumeli in hoteli te zneske uveljavljati kot terjatev.

Sredi novembra naj bi se stečajni postopek zaključil. Poleg delavcev, ki so največji upniki, čakajo na poplačilo dolgov še Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, država iz naslova nepobravnih davkov in Zavod za zdravstveno zavarovanje.

J. DORNIŽ

LIČKANJE V SUHORJU

SUHOR - Turistično društvo Dolenjske Toplice in krajanje Suhorja v tej KS priredijo v soboto, 10. oktobra, z začetkom ob 19. uri tradicionalno ličkanje. Prireditve bo pod Finkovim podom v Suhorju, večer bodo popestrili domači harmonikar, oktet Adoramus, postregli bodo z mladim vinom, pečenim kostanjem in polento.

Mesto kot regijsko središče

Sestanek članov Društva Novo mesto - Posebna mestna uprava bi imela dovolj pomembnega dela

NOVO MESTO - Na sestanku članov Društva Novo mesto prejšnji teden so pregledali društveno delo v zadnjem obdobju in v spodbudni razpravi sprejeli delovni program za novo obdobje, ki bo zavezoval tudi morebitne bodoče občinske svetnike iz vrst članov društva. Društvo Novo mesto bo namreč na bližnjih lokalnih volitvah nastopilo s svojo listo in računa, da bosta v svet nove novomeške občine izvoljena najmanj dva njegova člana. Sedaj interese društva, Novega mesta in občine sploh dostojno in uspešno zastopa njegov predsednik Tone Škerlj.

Tako se društvo od svoje ustanovitve naprej zavzema za lepši videz mesta, za boljše prometno ureditev, za čistejši zrak s posebnim poudarkom na firmah Revoz in Novoterm, za ureditveni načrt kompleksa Revoza in okolice, za kompleks grškega gradu, močno si prizadeva za obnovitev novomeškega Narodnega doma in za številne druge zadeve v mestu in zunaj njega.

Tako se bo društvo še naprej, tudi v okviru novega občinskega sveta, prizadevalo za ustanovitev mestne uprave, saj sedanja organiziranost občinske uprave ne zagotavlja učinkovitega gospodarjenja z mestom. Prav tako si bo društvo prizadevalo za ustanovitev posebnega sklada za ugodno kreditiranje za ureditev tistih stavb in površin v mestu, za ka-

tere bi mestna uprava ugotovila, da jih je treba v interesu mesta obnoviti oziroma urediti. Neustrezen odnos kažejo tudi neprimerni in z okoljem povsem neskladni izveski pred trgovinami, gostinskimi in drugimi lokali v zgodovinskem mestnem jedru.

Po mnenju društva Novo mesto počasi izgublja atribute regijskega središča, ki jih skušajo prevzeti druga, bolj dinamična mesta v tem delu naše domovine. Ta proces je treba ustaviti. Še naprej si bodo prizadevali za čim boljše in ustrežnejšo prometno ureditev. Po mnenju društva bi bilo treba dostojno obnoviti novomeški rotovž in vanj preseliti županstvo in njegove službe.

Društvo bo naredilo vse, da bi se nadaljevala pred leti že začeta dela za proglasitev Gorjancev za krajinski park.

A. B.

Kako predlagati svojega kandidata

Na Novem trgu v Novem mestu imajo sedež 4 volilne komisije - Kandidature bodo sprejemale do 28. oktobra - Kandidata lahko predlaga tudi skupina volilcev - Volitve na domu

NOVO MESTO - 22. novembra bodo v Sloveniji lokalne volitve za župane in člane občinskih svetov v 192 slovenskih občinah. Ker ljudje, predvsem iz novonastalih občin, naslavljajo na občinsko volilno komisijo številna vprašanja v zvezi s kandidiranjem in volitvami, smo za pogovor prosili tajnico novomeške volilne komisije Branko Bukovec.

Volilna komisija je odgovorna za zakonitost volitev. V Novem mestu imajo na Novem trgu 6 sedež 4 volilne komisije, poleg komisije za novomeško občino, tudi komisije za novonastale občine Žužemberk, Dolenjske Toplice in Mirna Peč. Šentjernejška volilna komisija ima sedež na šentjernejški občini in škocjanska na škocjanski. V teh šestih občinah so razpisane volitve za župana, člane občinskih svetov, v novomeški občini pa je župan v 25 KS razpisal hkrati tudi volitve za člane svetov krajevnih skupnosti. Volilne komisije bodo sprejemale kandidature za župane, za člane občinskih svetov kot tudi za člane svetov KS do 28. oktobra, do 19. ure. "Kandidature se vlagajo neposredno na sedežih volilnih komisij na predpisanih obrazcih, ki jih predlagatelji dvignejo pri volilnih komisijah," je povedala Bukovčeva.

In kdo lahko v tem času še predlaga svojega kandidata? "Predlagajo jih lahko politične stranke in skupina volilcev s podpisovanjem," pove Bukovčeva. In sicer kandidature za člane občinskih svetov lahko določi skupina 15 volilcev, ki ima stalno bivališče v volilni enoti. Podpora h kandidaturi da volilec na predpisanem obrazcu, ki ga podpiše na Upravni enoti, na oddelku za upravne



DAN UNICEFA V NOVEM MESTU - V soboto je slovenski odbor za Unicef skupaj z novomeškim regionalnim odborom prvič v Novem mestu organiziral dan Unicefa. Otroci so si lahko v Domu kulture ogledali risani film Čarobni meč, zatem je sledila v Kulturnem centru Janeza Trdina likovna delavnica na temo predvajane filma, ki se jo je udeležilo okrog 250 otrok. Prve tri skupine otrok, ki so narisale najlepše risbice, so prejele nagrade, ob zaključku prireditve pa jim jih je podelila igralka Milena Zupančič, ambasadorica slovenskega odbora za Unicef. Zelo obiskan je bil tudi koncert Adija Smolarja, ki mu je prisluhnilo okrog 500 otrok skupaj s starši. Uspela prireditve je spodbuda za nadaljnje delo regionalnega odbora Unicefa, ki ima sedež v Rozmanovi ulici 30. Na tem naslovu so naprodaj tudi Unicefovi proizvodi. (Foto: J. Dornič)



KANDIDATI ZA ŽUPANE KUHALI GOLAŽ - Minulo nedeljo so v Škrjančah pri gostilni na Hribu kandidati za novomeške župana v organizaciji Novega medija kuhali vsak svoj golaž. Vseh pet kandidatov: (z leve proti desni) Alojz Turk, Martina Vrhovnik, Franci Koncilija, Miloš Dular in dr. Tone Starc, pa je imelo pri tem opravilo po dva pomočnika. Čeprav so na koncu vse golaže pojedli, pa naj bi najbolj okusnega skuhal dr. Tone Starc in Alojz Turk. Kandidati so se pomerili tudi v raznih drugih igrah in zasadili županovo lipo, za katero bo moral skrbeti izvoljeni župan, ob letu pa bo vse ostale kandidate povabil na srečanje na Hrib. (Foto: J. Dornič)

GOSPA - Na mizo pisca teh vrstic je prejšnji teden prišlo prijazno vabilo, naj se udeleži svetovanja o pravilni negi obraza in telesa z naravno kozmetiko neke v našem prostoru nove kozmetične znamke v Mercatorjevi blagovnici na novomeškem Glavnem trgu. Ker se mu je le malo čudno zdelo, da ga, človeka v zrelih letih, vabijo na take ženske zadeve, je še enkrat pogledal na naslov na kuverti. "Samo še tega se mi je manjkalo!" je zgrožen vzkljnil. "Sedaj že po pošti spreminjajo spol!" A se je že z enim samim dotikom ugotovilo, da stvari še zmeraj stojijo na svojem mestu. Mercatorjeva Andreja je še zmeraj Andrej. Ko pa bodo pripravili promocijo kakšnega preparata za nego pleše, bodo najbrž kolegice Jožico prespolovili v Jožeta. Važno je, da vse ostane v uredništvu...

CEŠAR - Občan Tomo Cesar je zaprosil za priključitev telefona na digitalno centralo. Vrli telekomovci so mu ažurno odgovorili, da to zaradi tehničnih razlogov, žal, ni možno. Da bi možak to zagotovo razumel, so mu enak odgovor poslali kar štirikrat ob enem. Cesar bo tako še nekaj časa enojno analogen.

GIMNAZIJA - Ob slovesnem odprtju novomeške gimnazije je imela ravnateljica gotovo strogo odmerjeno število besed za svoj govor. Sicer bi gotovo našla tudi besedo zahvale za poštvovalnega izvajalca del pri dolgotrajni obnovi gimnazijske stavbe, novomeško Obrtno zadrugo Hrast. Hrast in njegovi člani so ob mestoma mukotrpni obnovi gimnazije, za katero so zalagali celo lastni denar, so tako dolgo "hodili" v to gimnazijo, da bi jim lahko priznali kar maturo, ne le naklonili nekaj prijaznih besed zahvale.



Joža Miklič

jevih zeljših. "Pionir je imel dobro dolgoročno politiko, zato je po Sloveniji pa tudi na Hrvaškem vnaprej kupoval zemljišča za kasnejšo pozidavo," je povedala Mikličeva. Takšna zemljišča je imel Pionir v Novem mestu, Ljubljani, Zagrebu in Stinici. V Stinici je Pionir načrtoval zgraditi 1700 počitniških enot, od tega pa jih je zgradil le 568.

Po uvedbi stečaja je stečajni senat najprej poskrbel za izterjavo dolgov, ki jih je bilo še možno izterjati, večina terjatev je bila v tožbi. Vložili so tudi 29 izpodbojnih tožb v primerih, kjer kupnina še ni bila poravnana. Takšen primer je bil Pionirjev počitniški dom na Hvaru, ki je bil prodan pred stečajem, ker pa kupnina zanj po pogodbi še ni bila plačana, je stečajni senat vložil izpodbojno tožbo in tako je šlo plačilo v stečajno maso. Pionir je skozi desetletja zgradil več počitniških domov za svoje delavce, vendar so bili tudi ti še pred uvedbo stečaja prodani. "Počitniški dom Poreč je bil prodan še pred stečajem avgusta leta 1995, v stečaj smo dobili le še stroške za vpis v zemljiško knjigo, tudi v Črvarju je bila hiška zastavljena že pred stečajem, kjer



Ena gospa je rekla, da ni pravo merilo za ocenjevanje kandidatov za novomeške župane to, kakšen je njihov golaž, ampak to, kakšni so njihovi možgani z jaci.

KOSTANJEV PIKNIK NA GORJANCIH

NOVO MESTO - Mladinski odsek Planinskega društva Novo mesto vabi vse mlade planince na tradicionalni kostanjev piknik pri Miklavžu na Gorjancih, ki bo v soboto, 10. oktobra. Odhod z novomeške avtobusne postaje bo ob 7. uri do Javorovice nad Šentjernejem. Z Javorovice bodo pot do Miklavža nadaljevali peš. Pri Miklavžu bodo pekli kostanj, ki ga bodo prinesli s sabo. Ob 16. uri bodo odšli do Krvavega kamna, kjer jih bo počakal avtobus. Cena 500 tolarjev. Prijave zbira do četrta, 8. oktobra, pri mentorjih na šolah.

Suhokranjski drobiž

KANDIDATI ŠE ANONIMNI? - Kdo bo kandidiral za županemberskega župana in koliko ima možnosti? To sta najpogostejši vprašanja v javnosti v zadnjih dneh. Sedanjí predsednik KS Franc Skufca se že po svoji funkciji zadnje dni veliko pojavlja ob raznih dogodkih. Zadnji je bil tudi obisk ministra za kulturo Školca. Sprejeli so ga vsi, ki v stranki LDS na Dolenjskem kaj pomenijo, od mag. Adolfa Zupana, Jožeta Drganca, do Franca Skufce, kandidata za župana. V javnosti se pogosto govori tudi o direktorju zadruge Janku Skubetu, ki bo kandidiral na listi SLS. Janko Skube je zelo lepo organiziral sprejem kmetom iz vse Evrope. V kratkem pa bo v Suhi krajini več gospodarskih srečanj in pogovorov, predvsem o gospodarstvu. Preverjali smo gosporice o Skubetovi kandidaturi, vendar nisimo dobili potrditve.

NIC VEČ SUHA KRAJINA?

Dobra letina šmarnice, ki je letos obrodila, kot že dolgo ne, je dodobra napolnila sode in kadi. Letina je vplivala tudi na povečano povpraševanje po raznih posodah, tako da je presenetila tudi trgovce.

VISOKO PRIZNANJE - Večraj so člani TD Suha krajina v Mariboru prejeli visoko priznanje, ki jim ga je podelila Turistična zveza Slovenije za izredno delo na področju turizma. Več o tem prihodnjič.

S. M.

Sramoten županov izpad

Na otvoritvi grafičnega bienala na Otočcu v petek zvečer je novomeški župan Franci Koncilija napadel fotoreporterko Nedele Alenko Žavbi. Zahvaljujoč mirnosti in prisebnosti fotoreporterke ni prišlo do škandala, ki bi na tako eminentni prireditvi in med tako uglednimi gosti, med katerimi je bil tudi slovenski predsednik Milan Kučan, vrgel še en črn madež na novomeško občino. Da pa neprijeten dogodek, ki ga je zakuhal župan, ki naj bi predstavljal občino, ne bi šel kar tako mimo, kot da vse skupaj ni bilo nič, naj ga na kratko opišemo. Pri tem je glavni in najbolj verodostojni vir kolegica Žavbijeva, priče županovega izpada pa so bili tudi nekateri gostje in zaposleni na Otočcu.

Žavbijeva ni hotela motiti otvoritvene slovesnosti in je s fotografiranjem počakala do konca. Ko je hotela "pritsnuti" novomeškega župana Koncilija, ki je nazdravljaval s kulturnim ministrom Školčjem, je Koncilija jezno prikorajčil do nje, jo jezljivo nadrl, kaj in za koga tukaj dela. Žavbijeva mu je povedala, da fotografira za Delo in Nedelo in mu celo pokazala vabilo. Koncilija ji je zabrusil, da ima z Delom in Nedelom slabe izkušnje in da ni

noben klovn, da bi ga fotografirali. Fotoreporterka se je mirno umaknila, misleč, da je s tem stvar končana. Ko je po seriji fotografij teledobitek spet uperila v Koncilijo, je ta z divjim pogledom planil proti njej, jo zagrabil za aparat in jo s silo odrinil, vpijoč, naj se pobere in ga pusti pri miru, da je njegova sovravnica in da mu je uničila dan. Prestrašeno dekle se je uvelo in pritrajeno poklicalo na pomoč. Priskočil je vodilni uslužbenec, prav tako gost na otvoritveni slovesnosti, in hotel z umirjenim prigovarjanjem nerazumljivo razjarjenega župana odvesti stran. Ta pa se mu je strgal, vse skupaj v slogu južnobalkanske folklorne besno postal v k... in vihravo zapustil prizorišče.

Če si tako ravnanje in obnašanje dovoli nek zasebnik, je to pač njegova stvar. Seveda takega prireditelja gotovo ne bo nikoli več povabil niti na vaško veselico, kaj šele na eminentno kulturno prireditve. Tja pač sodijo ljudje, ki se znajo kraju, času in okolju primerno obnašati. Ko pa si to dovoli župan, ni dovolj, da je z vulgarnim psovko sam odvihral, takemu je treba enkrat za zmeraj onemogočiti, da bi s svojim ravnanjem in obnašanjem sramotil občino. ANDREJ BARTELJ



Branka Bukovec, tajnica novomeške volilne komisije

J. DORNIŽ



MED TRGATVIJO JE BILO PO belokranjskih cestah in poteh kar precej traktorjev, za katere vemo, da jim ne dela vsaj en smerni kazalec. V Vipavski dolini, na primer, imajo v času trgatve posebne prometne znake, ki opozarjajo šoferje na povečano število traktorjev in traktoristov v prometu. Vipavce bi kazalo posnemati, če že ne zaradi večje varnosti, pa zato, da bi potujoči skozi deželico vedeli, da gre za vinorodne kraje, kjer človek toliko velja, kolikor trt ima pri zidanihi.

LJUDJE SMO STALNI nezadovoljenci. Katerega koli vinogradnika boste vprašali, kako je s pridelkom, bo odgovoril: "No, ja, bi kar šlo, če ne bi bilo toliko gnjlobe." Med vsemi belokranjskimi vinogradniki so še najbolj zadovoljni Šokci. "Grozdje je že v redu, grozdje," pravijo, "samo da nam orohov ni vzel bog. Teh se ne da narediti. To pa nikakor ne pomeni, da semiško vino nastane s pomočjo kemije."

Črnomaljski drobir

DEPONIA - Črnomaljši v zadnjih letih že marsikaj izučijo, da so postali bolj ekološko osvješeni. In če tej osvješčenosti dodajo še jesenske sprehode po gozdovih, kjer se najde še kakšna goba in kostanj, ni čudno, da najdemo tudi kaj, česar ne morejo zalutati čez levo ramo. Tako je eden od črnomaljskih svetnikov odkril v gozdu pri Vranovičih za cel tovrnjak obrabljenih avtomobilskih gum. Je že res, da se zadnje čase precej govori o razširitvi vranošiške deponije komunalnih odpadkov, toda očitno se je nekdo razširitve lotil kar na svojo pest in po svojih načrtih, ki niso ravno usklajeni z občinskimi.

TABLE - Poleti so v najmlajši belokranjski občini postavili table, ki označujejo, do kod sega oz. kje se začne njihova občina. Semičanom so pred dnevi sledili Črnomaljši. Da je zamisel zares še zelo sveža, pričča fotografija, saj je bila tabla še pretekli teden podprta, kajti bila je še prešibka, da bi stala samostojno. Pri Metličanih pa o kakšnih tablah, ki bi



naznanjale, da so prišli v njihovi občini, ni ne duha ne sluha. Morda takšnih naznanil tudi nikoli ne bo. Sedaj, ko imajo table Semičani in Črnomaljši, si Metličani najbrž mislijo: "Tisto ozemlje v Beli krajini, ki ni ne črnomaljsko ne semiško, je pa metliško."

ANALIZA VINA

SLAMNA VAS - Med trgatvijo in tudi nekaj časa po njej bo v gasilskem domu v Slamni vaš delal laboratorij za analizo vina. Vinogradniki lahko prinesejo vzorce vin v analizo vsak ponedeljek, sredo in petek od 18. do 20. ure.

Semiške tropine

PASOVI - Semiške svetnike je kar zmrazilo, ko so v osnutku odloka o občinskih cestah prebrali, da mora biti varovalni pas na vsako stran javne ceste širok 8 metrov. Priznavali so, da bi bilo zaradi varnosti v prometu to res potrebno, da pa v resničnem življenju od občanov kaj takšnega ne morejo zahtevati, če se jim nočejo preveč zameriti. Marsikaj bi namreč morali ob cesti posekati trte. Pričakovati kaj takšnega od Semičanov, pa je približno tako, kot bi jim ukazali, naj si odsekajo rokoteran.

TERAN - Med Črešnjcem in Hribom opravili pripravljajna in zaključna dela pri drugi fazi vodovoda Črešnjavec. Kot je bilo razvidno iz gradiva, ki so ga za zadnje sejo dobili občinski svetniki, so kar 570 tisočakov namenili za "planiranje in čiščenje terana". Eden od svetnikov je menil, da jim za ta dela ne bi smeli dati niti fیکا. Pravzaprav ni imel niti proti, ker so ljudje čistili teran, toda če so se že lotili takšnega dela, bi raje kot primorsko očistili belokranjsko vino.

Svetniki previdni pri zamenjavi

Čeprav so se predstavniki metliške občine in Mercatorja Dolenjske dolgo pogajali o zamenjavi nepremičnin, pa so svetniki končno odločitev raje preložili na prihodnjo sejo

METLIKA - Metliški svetniki so imeli na eni zadnjih sej v tem mandatu na dnevnem redu tudi predlog ureditve premoženjskih zadev med občino in Mercatorjem Dolenjsko, d.d. Vendar pa se svetniki niso strinjali, da bi o predlogu odločili kar na horok, zato so gradivo sprejeli zgolj kot informacijo, o njem pa bodo razpravljali še na prihodnji seji.

Kot je pojasnil župan Branko Matkovič, so se predstavniki občine in Mercatorja Dolenjske po dolgotrajnih pogajanjih dogovorili, da občina pridobi od Mercatorja staro bencinsko črpalko, Weib-

lovo hišo ter nekdanjo papirnico, nad katero je že občinsko stanovanje. Poleg tega pa še več zemljišč, ki skupaj merijo skoraj 10 tisoč kv. metrov, od tega je okrog 8 tisoč kv. metrov v obrtni coni v bližini metliške obvoznice. Mercator Dolenjska pa bi pridobila od občine dva trgovska lokala, in sicer Žito in nekdanjo Opremo. Vendar bi moral Mercator vplačati v občinski proračun še 6,5 milijona tolarjev.

Čeprav je župan v svojem predlogu svetnikom menil, da je takšna zamenjava sprejemljiva, pa so imeli svetniki več pomislekov. Motilo jih je, da ni svojega mnenja dal odbor za gospodarske in finančne zadeve ter da ni mapne kopije vseh parcel. Slišati je bilo tudi pripombe o cenitvah objektov in zemljišč.

Matkovič je pojasnil, da uradna cenitev v tem primeru ni obvezna, obe pogajalski strani pa sta imeli že pred pogajanja svoje mnenje o vrednosti svoje lastnine. Priznal pa je, da je občini veliko do tega, da dobi parcele v obrtni coni, kjer ima že od prej nekaj zemlje. S predlagano zamenjavo bi lahko zaokrožili cono, v kateri bi bile parcele zanimive tako za občino kot za obrtnike. "Menimo, da bi z nižjo ceno parcel lahko prisilili Begrad, ki v omenjeni coni prav tako prodaja zemljo, da bi znižal ceno. Sicer pa smo se z Mercatorjem dogovorili o menjavi tik pred oddajo gradiva za sejo občinskega sveta, tako da za razpravo na odboru za gospodarske in finančne zadeve niti ni bilo časa, priznam pa, da se nanj niti nisem spomnil," je pojasnil župan in dodal, da se je po njegovem mudilo, da svetniki o zamenjavi razpravljajo še pred volitvami, sicer se lako zgodi, da se bo odločitev zavlekla v prihodnjo pomlad.

M. BEZEK-JAKŠE



ODKUPOVALI BODO VSE GROZDJJE - S sprejemom portugalk, šentlovenke in gameja na prvi jesenski dan so v Vinski kleti metliške kmetijske zadruge začeli z letošnjim odkupom grozdja. Ocenjujejo, da bodo letos po več kot tih desetletjih, odkar odkupujejo grozdje, vinogradniki prvič pripeljali več belega kot rdečega grozdja. Nasploh se v zadnjih letih ponudba grozdja hitro povečuje. Za to so "krive" tri zaporedne dobre letine v vinogradih. "Zasebne zidanice so še polne lanskega vina, saj poraba vina v Sloveniji pada, ljudje pa ne morejo prodati na svem trgu niti grozdja. Kljub veliki ponudbi bomo odkupili vse grozdje ne glede na to, ali so vinogradniki podpisali pogodbe ali ne, vendar bo za slednje odkupna cena nižja," je povedal vodja Vinske kleti Tone Pezdirc. Sicer pa so v zadruzi cene, ki so nižje kot lani, določili pred trgatvijo in z njimi seznanili vinogradnike. Prvi obrok bodo izplačali do konca letošnjega leta, ostale štiri pa do konca prihodnjega leta. Čeprav je še v začetku septembra kazalo, da bo tudi letošnja vinska letina izvrstna, pa je zaradi dežja začelo grozdje gniti, tako da bodo belokranjska vina rednih trgatav povprečna, težko pa je oceniti, kako bo s posebnimi trgatvami, čeprav je Pezdirc zagotovil, da bo zadruga v svojih vinogradih pustila nekaj grozdja za poznejše trgatve. Na sliki: samo ob koncu minulega tedna so vinogradniki pripeljali v klet 450 ton mešanega grozdja in sta bili dve vrsti čakajočih kar dolgi. (Foto: M. B.-J.)

Bo vroče zaradi mrzlih stanovanj?

Apegas, ki upravlja s črnomaljsko kotlovnico na Čardaku, obljublja, da ne bo dobavljal toplote, če je porabniki ne bodo plačevali - Za 6 milijonov tolarjev dolgov in 250 tožb

ČRNOMELJ - Mešano slovensko-italijansko podjetje Apegas, kate-rega lastnika sta Petrol in Comergas, ki upravlja s kotlovnico na Čardaku v Črnomlju, je pred dvema letoma ogrevanje na premog iz Kanižarice preusmerilo na plin. S tem se je občutno zmanjšalo spuščanje zvepla v zrak, saj ga je v kurilni sezoni za 21 ton manj.

Vendar v Apegasu poudarjajo, da so imeli v času, ko upravljajo s črnomaljsko kotlovnico, kar nekaj težav. Ena od teh je cena ogrevanja. Za letošnjo kurilno sezono, ki naj bi se pričela te dni, so se dogovorili, naj bi znašala 123,60 tolarja za kvadratni meter. Ker se je s 1. oktobrom ekološki davek znižal za tretjino, bo tudi cena ogrevanja nižja za okrog 3 tolarje za kv. meter. V Apegasu so sicer zagotovili, da se bo med sezono cena spremenila le ob bistveno višji ceni plina ali spremembi davčne politike. Vendar pa nimajo zagotovili, da bodo tudi porabniki redno plačevali ogrevanje.

Problem pri ogrevanju Čardaka so tudi precej dotrajane toplotne postaje v stanovanjskih blokih. Čeprav Apegas z njimi ne upravlja, jih je v lanski sezoni sproti popravil, pripravil pa je tudi projekt sanacije za vse tovrstne postaje. S tem bi se zmanjšale toplotne izgube in stroški za električno energijo. Konec lanskega leta so sicer imeli sestanke s stanovalci, vendar niso skleni dogovora, saj se stanovalci obnašajo, kot da toplotne postaje niso njihova lastnina in tudi ne njihov problem.

V Apegasu ob tem poudarjajo, da je njihova naloga le, da upravljajo in vzdržujejo kotlarno in dobavljajo toploto do toplotnih postaj. Stroške upravljanja in vzdrževanja postaj in porabo elektrike v njih pa morajo poravnati etažni lastniki. Zato Apegas v prihodnje ne bo več plačeval te elektrike, če pa računov ne bodo poravnali niti stanovalci, se lahko zgodijo, da bo Elektrok odklopil elektriko.

M. BEZEK-JAKŠE

SREČANJE PISCEV GLASBENIH BESEDIL

ČRNOMELJ - Društvo pesnikov slovenske glasbe bo imelo redno srečanje svojih članov, piscev besedil iz vse Slovenije, to soboto, 10. oktobra, v gostilni Muller. Pogovarjali se bodo o dosedanjem delu, o problemih avtorskih pravic, sprejeli bodo nove člane in potrdili predlog za Souvanovo nagrado.

VALTER BRANI SARAJEVO IN NO LIMITS

ČRNOMELJ - V Mladinskem kulturnem klubu v Črnomlju bo v soboto, 10. oktobra, ob 22. uri nastopila skupina Valter brani Sarajevo iz Kopra, ki v melodični punk vključuje elemente (predvsem) istrske ljudske glasbe, člani skupine pa na nastopih ne skopirajo z njim lastnimi teatralnimi komičnimi vložki. Družbo jim bodo delali rojaki No Limits, ki prisegajo na surov, glasen in brezkompromisen hard core.

PESTRO OB TEDNU OTROKA

METLIKA - V okviru tedna otroka bo Občinska zveza prijateljcev mladine Metlika v sodelovanju z mnogimi drugimi pripravila 8. in 9. oktobra filmski predstavi Raztreseni profesor in Mala morská deklica za vse osnovnošolce v občini. V nedeljo, 11. oktobra, bo ob 16. uri v metliškem kulturnem domu lutkovna predstava "Kdo je napravil Vidku srajčico" (vstopnina bo 200 tolarjev). V četrtek, 15. oktobra, pa bo v otroškem vrtcu ura pravljic s Primožem Suhadolčanom. Ob 10. uri mu bodo prisluhnili otroci iz vrta, ob 15.30 pa malčki, ki vrta ne obiskujejo.

M. B.-J.

Profesionalec naj bo!

Svetniki za statut, ki naj bi določal, da je župan lahko le profesionalc

ČRNOMELJ - Na zadnji seji črnomaljskega občinskega sveta so svetniki k 17 točkam dnevnega reda dodali še eno. Na njej je tekla beseda o tem, kako naj v prihodnje župan črnomaljske občine opravlja svojo funkcijo: poklicno ali ne.

Vinko Babič iz DeSUS je namreč dejal, da starejši občani sicer cenijo županovo delo, vendar želijo, da bi bil profesionalc, saj bi bil tako večkrat dostopen. Župan Andrej Fabjan je ob tem dejal, da bi morali presoditi, ali je več vreden njegov trud za pridobivanje programov in denarja za njihovo uresničevanje ali večkratno pomenkovanje z občani o njihovih manj pomembnih zadevah. Ob tem je še dodal, da je bil tudi prej, ko je bil samo župan in ni bil še poslanec v državnem zboru, v Ljubljani po trikrat na teden, tako kot je tudi sedaj.

Svetniki so menili, da bi kljub vsemu morali spremeniti statut občine. V njem naj bi bilo v bodoče zapisano, da je črnomaljski župan lahko le profesionalc. Fabjan jih je ob tem seznanil, da bo v kratkem v parlamentu in tretjem branju zakon o lokalni samoupravi, v katerem je zapisano, da se bo v bodoče župan sam odločal, ali bo svojo funkcijo opravljal profesionalno ali volontersko. A četudi jih je opozoril, da bo, če bo zakon v takšni obliki sprejet, njihov morebitni sklep o spremembi statuta ničven, je 10 od 19 svetnikov glasovalo za spremembo statuta. Ostali so se vzdržali.

M. B.-J.

ČRNOMALJCI ZAHTEVAJO POJASNILO MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Na seji črnomaljskega občinskega sveta pretekli teden je predsednik sveta Andrej Kavšek vprašal, ali je kaj resnice v govoricah, ki krožijo po mestu, češ da se v begunskem centru povečuje število beguncev in da jih je že okrog 600. Svetniki so poudarili, da nasprotujejo prihodu novih beguncev, še bolj pa temu, da bi v Črnomlju odprli prehodni dom za pribežnike. Župan Andrej Fabjan je povedal, da je lastnik stavbe, v kateri je begunski center, ministrstvo za obrambo, zato ga bodo zaprosili, naj pojasni, kakšne namene ima s poslopjem. Dodal je še, da so se pred časom sicer pogovarjali s predstavniki ministrstva za obrambo, a nihče ni omenjal stalnega begunskega centra v Črnomlju.

• Še nekajkrat bo Peterle ponavljal za Janšo, kot papačaj in mu čistil čevlje, pa SKD ne bo več. (Panorama)

"Da" za višje cene

Svetniki dvignili roke za nove cene poldnevnega programa v vrtcu

METLIKA - Že na seji metliškega občinskega sveta konec avgusta so svetniki odločili o predlogu za povišanje ekonomske cene za poldnevni program v metliškem otroškem vrtcu in podzemeljski šoli. V vrtcu so sicer zahtevali povečanje zaposlenih za 6,6 delavca ter povišanje ekonomskih cen za 6 do 10 odst. v vseh vrtčevskih programih. Občinske službe pa so, ko so pregledale poslovanje vrta, predlagale zaposlitev za 2,5 delavca ter za 6,2 odst. višje cene v poldnevnem programu. Tako bi bila ekonomska cena tega programa v Metliki slabih 26 tisoč tolarjev, v podzemeljski osnovni šoli pa dobrih 22 tisočakov, vendar brez prehrane.

Kljub utemeljevanju svetovalca župana Nikole Ladike, da bi le s takšnim povišanjem cen v vrtcu lahko zaključili letošnje leto brez izgub, se svetniki avgusta niso odločili za nove cene. Ker pa je njihova odločitev po besedah Ladike povzročila precej težav, so svetniki za sejo, ki je bila 1. oktobra, zopet dobili prošnjo za višje cene. Ladika je prosil svetnike, naj upoštevajo že na prejšnji seji izrečene utemeljitve za nove cene, pri tem pa je poudaril, da so v vrtcu naredili velik korak pri varčnem poslovanju. Sicer pa naj bi višja cena za občino kot ustanoviteljico vrta veljala od 1. septembra, za starše pa od dneva, ko bo sprejeta. Očitno je bil tokrat Ladika bolj prepričljiv, saj so svetniki brez posebne razprave dvignili roke za višje cene.

M. B.-J.

KANDIDAT SPET BRANKO MATKOVIČ

METLIKA - ZLSD Metlika je na zboru stranke 5. oktobra za svojega kandidata na lokalnih volitvah določila predsednika stranke in dosedanjega župana Branka Matkoviča. Na zboru je bilo podano pomočilo o dosedanjem delu stranke, prav tako pa tudi program za jesenske volitve. Poročilo in program sta bila soglasno sprejeta in potrjena. Stranka pričakuje lokalne volitve z optimizmom.

J. N.

DVE NOVI STARI RAVNATELJICI

ČRNOMELJ, METLIKA - Črnomaljski svetniki so dali na zadnji seji sveta pozitivno mnenje h kandidaturi Eme Šujtice za ponovno imenovanje za ravnateljico osnovne šole Milke Šobar-Nataše v Črnomlju. Metliški svetniki pa so sprejeli sklep o ponovnem imenovanju Anice Kopinič za direktorico Ljudske knjižnice Metlika.

Čutiti je, da se mandat izteka

Semiški svetniki so se na seji tik pred koncem mandata najdlje časa zadržali pri odlokih o cestah v občini - Denar, ki ga dobijo, gre v glavnem v vzdrževanje cest

SEMIČ - Na sejah vseh treh belokranjskih občinskih svetov, ki so bile pretekli teden, je bilo očitno, da se svetnikom izteka mandat. Seje so bile precej krajše kot običajno, na dnevnem redu pa so bile v pretežni meri zadeve, ki jih želijo svetniki dokončati pred volitvami. Tako je bilo tudi na semiškem občinskem svetu, kjer je bila seja z 11 točkami dnevnega reda zaključena v za tukajšnje razmere rekordnih dveh urah.

Vendar so bili svetniki enotni, da se konec oktobra ali v začetku novembra še enkrat sestanejo, saj jim nekaterih zadev na zadnji seji ni uspelo zaključiti. Tako so tudi osnutki odlokov o občinskih cestah in kategorizaciji cest v občini zaradi številnih pripomb sprejeli le kot delovno gradivo.

Precej pripomb je bilo na račun varovalnega pasa, ki naj bi bil ob lokalni cesti širok 8 metrov, ob javni poti pa 6 metrov. Svetnikom se je to zdelo občutno preveč, župan Janko Bukovec pa je pou-

daril, da to pomeni predvsem, da se na tej površini brez dovoljenja ne sme nič početi. Predsednik občinskega sveta Tone Malenšek pa je, očitno sprijaznjen s tem pojasnilom, dodal, naj bo potem varovalni pas vsaj pokosen. Svetniki so menili, da je triletni rok za namestitve snegolovov na strehe, s katerih bi lahko sneg padel na občinske ceste, predolg ter da jih morajo lastniki hiš namestiti čimprej. Kar pa se tiče soglasij za priključitev nekategoriziranih cest na občinsko cesto, so se strinjali,

naj bi pridobivanje teh soglasij veljalo znanprej, saj doslej od ljudi ni nihče zahteval tovrstnih dovoljenj. Zato pa so svetniki zahtevali, naj sneg po semiških

• Semiška občina mora skrbeti za okrog 170 kilometrov gozdnih cest, zanje pa dobijo na leto le 5,2 milijona tolarjev. Poleg tega so lani prekategorizirali cesto na Smuk v občinsko cesto, a so jim na državni rekli, da mora biti široka vsaj tri metre. Zato jo bodo morali razširiti, čeprav denarja ni na pretek.

cestah čistijo ponoči, da bodo do 6. ure zjutraj, ko gredo ljudje v službo, čiste.

M. B.-J.



PO NEKAJ LETIH PRIPRAV

Končno pričetek gradnje šole

KOČEVJE - Kočevski župan Janko Veber in direktor družbe GP Grosuplje Bogdan Korošec sta prejšnji četrtek podpisala pogodbo za izgradnjo nove osnovne šole v Kočevju. Revizijska komisija za javna naročila je namreč zavrnila pritožbo podjetja SCT kot neutemeljeno - s tem pa tudi odstranila še zadnjo iz niza ovir.

Od prvotne idejne zasnove narrejane že pred leti, bo objekt nove šole v Mestnem logu manjši za 4 tisoč kv. metrov in bo imel 5.200 kv. metrov neto površin. Narejen bo za 24 oddelkov, z vsemi osnovnimi, pomožnimi in drugimi prostori, potrebnimi za sodoben pouk, šola pa bo imela tudi svojo telovadnico in zaklonišče. Vrednost gradbenih del znaša 655 milijonov 233 tisoč tolarjev, izvajala pa se bodo po sistemu funkcionalni ključ v roke. Včeraj naj bi izvajalec prevzel vso potrebno projektno dokumentacijo, investitor pa naj bi mu predal tudi gradbi-



PODPISALI POGODBO ZA ŠOLO - Podpisnika pogodbe za izgradnjo nove šole, Veber in Korošec, sta poudarila, da ni vzrokov, da se z izgradnjo ne bi pričelo najkasneje v 14 dneh.

še, tako da bi lahko z gradnjo pričeli najkasneje v 14 dneh po podpisu pogodbe.

Izgradnjo šole, ki bo po pogodbi končana najkasneje do leta 2003, bosta financirala kočevska občina in ministrstvo za šolstvo predvidoma v enakih deležih. Letos je zanj namenjenih 80 milijonov tolarjev, kar zadošča za pričetek gradnje, prihodnje leto pa bodo glede na razpoložljiva sredstva z aneksom k pogodbi določili dinamiko in obseg del. Skupna želja inestitorja in izvajalca je, kot sta poudarila podpisnika pogodbe Veber in Korošec, da bi šolo gradili tako, da bi bila vsaka faza zaključena, predvsem pa, da bi čimprej prišli do strehe. V ta namen se bo občina v drugi polovici prihodnjega leta, ko bo predvidoma to lahko storila, tudi zadolžila. Po novi zakonodaji bo lahko najela kredit v višini do 120 milijonov tolarjev, kar je za 50 milijonov več, kot ji je omogočala stara. Tudi zato pa tako občina kot GP Grosuplje računata na dobro sodelovanje.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PLESNA DELAVNICA IN IGRA

RIBNICA - Čeprav območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske dejavnosti v Ribnici deluje šele dva meseca, je njenemu dejavnemu vodji Jožetu Lampetu že uspelo skupaj s KUD Gallus Ribnica pod streho spraviti prvo Plesno delavnico. Na zaključni prireditvi v dvorani središča Ideal so pokazali, kaj vse so se naučili oziroma kako je potekala plesna delavnica. Hkrati je mladinska skupina uprizorila Ljubezenski klobčič, novo komedijo v treh dejanjih iz domačih logov, prvenec mlade ustvarjalke Urške Tekavec.

Košir v banki

KOSTEL - "Drago Košir, kipar iz Jelovca pri Sodražici, je literat, ki se izraža z dletom in lesom", je na otvoritvi razstave Koširjevih del 29. septembra v prostorih Nove Ljubljanske banke v Potoku v Kostelu poudaril Peter Svetik, ko je predstavil kiparja Koširja, njegovo delo in ocenil razstavljenega dela.

Zaradi utesnjene prostora je na razstavi, ki bo odprta mesec dni, prestavljenih le 24 Koširjevih del, in sicer 12 iz cikla Lovstvo in prav toliko iz cikla Obrti, ki izumirajo.

Drago Košir se je rodil leta 1921. Najprej se je izučil za zidarja, med vojno je bil taboriščnik na Rabu in po kapitulaciji Italije partizan. Po vojni je pisal igre, režiral, vodil dramske skupine, pred dobri tridesetimi leti pa je začel kipariti. Doslej je ustvaril blizu 2500 umetnin, ki jih je predstavil na okoli 70 samostojnih in še več skupinskih razstavah doma in v tujini.

Razstavo, posvečeno svetovnemu dnevu turizma, je organiziralo Turistično športno društvo Kostel, na otvoritvi pa so v kulturnem programu sodelovali harmonikar Branko in recitatorji domače osnovne šole. Kiparju se je za prikazana dela zahvalil tudi predsednik TSD Kostel Stanko Nikolič in mu podaril turistični spominek, delo kiparja Marjana Leša, ter majico in kapo društva.

J. P.

MEDVED V TOVARNI

KOČEVJE - Pred leti se je, kot ljudje še dobro pomnijo, na robu mesta pod Stojno sprehal medved, ki je bil navajen, da sredi belega dneva od korajžnih občanov jemal sadje in druge dobrrote. Prejšnji teden pa se je kosmatinec v zgodnjih jutranjih urah pojavil v ograji podjetja LIK in z obiskom presenetil varnostnika. Vendar se na njegovo srečo ni dolgo držal v podjetju in je čez ograjo odhlačal nazaj v bližnji gozd.

ZBIL MEDVEDA

TURJAK - V ponedeljek zjutraj je voznik osebnega avtomobila Zavstava 128 na magistralni cesti M-6 Škofljica-Brod na Kolpi v kraju Gradišče nad Pijavo gorico trčil medveda, ki je nenadoma prišel na vozišče. Kosmatinec se je skotalil po bregu in od tam odhlačal neznankam. Na kraj so prišli lovci LD Škofljica in pričeli iskati ranjenega medveda, saj gre za ranjeno zver, ki pomeni nevarnost za ljudi. Kljub obsežni akciji, ranjenega medveda lovci še niso našli.

Zavrnil sume

KOČEVJE - Dela pri gradnji nove večstanovanjske stavbe v Turjaškem naselju v Kočevju, izvaja jih domače podjetje Gramiz, se bodo končala decembra. Kvadratni meter stanovanjske površine bo stal 89.570 tolarjev, kar je racionalno. Kljub temu so člani občinskega odbora za finance zahtevali pojasnilo o razlogih za dodatnih 20 milijonov tolarjev, potrebnih za dokončanje stavbe. Vladimir Briški iz AG Inženiringa je zavrnil sume o nepravilni porabi dodatnega denarja in pojasnil, da sta pri pregledu dokumentacije izvajalec del in nadzorna služba ugotovila posamezne nedorečenosti in neusklajenosti v projektni dokumentaciji predvsem za arhitektonsko gradbeni del projekta. Dodatna nepredvidena dela stanejo okrog 22.250.000 tolarjev, ki jih bo občina zagotovila z rebalansom letošnjega proračuna.

M. G.

Končana dolga in trda pogajanja o delitvi premoženja

Podpisan sporazum

KOČEVJE - V hotelu Valentin v Kočevju so se minuli četrtek zvečer zbrali župani in predsedniki občinskih svetov Kočevja, Osilnice, Dobrepolja in Loškega Potoka ter podpisali sporazum, ki določa način in kriterije za delitev premoženja nekdanje občine Kočevje.

Pogajanja so bila trda in so trajala nekaj let, vendar je, kot je povedal kočevski župan Janko Veber, uspelo priti do kompromisa, ki je strokovno podprt, tako da bodo lahko vse občine svojo lastnino tudi vknjžile in s tem dobile možnost, z njo tudi gospodariti. Gradivo, ki ga je strokovno pripravila načelnica oddelka za proračun in finance na kočevski občini Ana Štaudohar, je, kot je dejal Veber, med najboljšimi v vsej Sloveniji. Za nepremičnine in posamezne vrste premičnin so se dogovorili za kriterij delitve po legi, za sredstva, pravice in obveznosti pa za kriterij



PODPISALI SPORAZUM O RAZDELITVI PREMOŽENJA - Na posnetku: podpisniki sporazuma (od leve proti desni): Mladen Žagar (Osilnica), Peter Rus (Loški Potok), Alojz Košir (Kočevje) in Brane Brodnik (Dobrepolje) (M. L.-S.)

ODPRLI KOČEVSKO PLANINSKO POT

KOČEVJE - S predstavitvijo varnega plezanja so kočevski planinci minulo soboto dopoldan naprej odprli okoli 40 metrov dolgo plezalno pot na Fridrihštajn, na osrednji slovesnosti pri koči pri Jelenuvem studencu pa nato še Kočevsko planinsko pot. Pot je z žigom v svoj dnevnik in vpisom v knjigo pri kontrolni točki 1 pri koči odprl starosta PD Kočevje Mirko Ruparčič.



RAZSTAVA "250 LET ŽELJNSKIH JAM" - V Pokrajinskem muzeju v Kočevju so prejšnji terek odprli 2. klubsko razstavo barvnih fotografij fotokluba Družina Fuji Ribnica - Kočevje "Željnske jame". Razstava se je pričela s fotografsko delavnico na pobudo koordinacijskega odbora za praznovanje 250-letnice Željnskih jam. Kot je povedal predstavnik kluba Janez Papež, je bila izziv za vse kočevske fotografe, saj niso bili večji slikanja v jami. Zato so k sodelovanju povabili tudi fotografe od drugod. Za razstavo so izbrali 40 del 13 avtorjev, ki so na natečaj poslali skupno 114 del. Nagrade za najboljše fotografije so prejeli: 1. Uroš Zagožen (Škofljica) 2. Aleksander Čufar (Škofljica) in 3. Stanko Pelc (Kočevje). Vsi trije nagradjenici so prejeli tudi diplome, poleg njih pa sta si diplome prislužila tudi domačina Janez Konečnik in Stanko Lavrič. (Foto: M. L.-S.)

Razveseljivo, letos sedem učencev več

Prihodnje leto 130-letnica šole v Robu - Kmalu otvoritev nadzidka k šoli

VELIKE LAŠČE - V novem šolskem letu obiskuje centralno osnovno šolo Velike Lašče s podružničnimi šolami Rob, Turjak in Karlovica 369 otrok ali 7 več kot v minulom šolskem letu. Letos so že tretje leto zapored vpisali po dva oddelka prvega razreda (prej so le po enega), ker se število otrok počasi a vztrajno povečuje.

23. oktobra bodo odprli novi nadzidek pri centralni šoli. Tako bodo pridobili tri prepotrebne učilnice, kabinet za skupinsko delo, garderobo, novo stopnišče, mini jedilnico za zaposlene, in kar je posebno pomembno in zanimivo, astronomski observatorij za potrebe šole. Z novimi prostori bo odpravljena prostorska stiska učencev razredne

stopnje, razen tega pa bodo učilnice razredne stopnje ločene od učilnic predmetne stopnje, kar bo imenitna rešitev za organizacijo pouka, poudarja ravnatelj Edi Zgonc, ki se hkrati zahvaljuje za pomoč pri zagotovitvi novih prostorov vsem svetnikom občinskega sveta, županu Milanu Tekavcu in podžupanji Tatjani Devjak.

Do začetka šolskega leta so na šolskih športnih igriščih na Turjaku in v Velikih Laščah namestili po dve garnituri košev za košarko, v Karlovici pa so urejali podstrebje šole. Delno so urejali tudi garderobe pri telovadnici, namestili dva tuša ter uredili sanitarije. Zamenjali so nekaj dotrajane opreme, uredili šolsko prehrano itd. Za šolo v Robu pa potekajo priprave za dograditev dveh učilnic, ki bosta predvidoma dograjeni prihodnje leto, ko bo ta šola praznovala 130-letnico. J. PRIMC

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA

"Zakaj ste medvedje zadnje čase navajali v naselju in celo pri podjetju Melamin v Kočevju so vas že opazili?"

"Ker zaradi gobarjev in polharjev nimamo miru v gozdu."

Ribniški zobotrebci

PO HIŠI ŠE FUNDACIJA IN NATO... - Po ribniškem sejmu v prvih dneh septembra in pred občinskim praznikom v drugi polovici tega meseca bo Ribnica že to nedeljo dočkala še en pomemben dan. Po maši zadušnici ob 80-letnici smrti patra Stanislava Škrabca v cerkvi sv. Stefana v Ribnici bodo namreč odprli tudi prenovljeno Škrabčevo rojstno hišo v Hrovači. Hišo bo svečano odprl minister za kulturo Jožef Školč, kar za Ribnico ni nepomemben dogodek. Vendar pa samo zato dogajanje prihodnje nedelje še ne bo prišlo v anale pomembnih dogodkov v Ribnici. To se bo namreč zgodilo šele, če se bodo uresničili daljnosežni načrti investitorja obnove Škrabčeve domačije Janeza Škrabca. Gledano z njegovimi vizionarskimi očmi, bo namreč zaključek obnove hiše pravzaprav začetek vsega, kar bo šele sledilo. Ob tem, da je ustanovitev fundacija patra Stanislava Škrabca kljub zapleteni in dolgotrajni proceduri načrtovana že za bližnjo prihodnost, pa si navadni zemljani niti predstavljati ne moremo, kaj vse naj bi se sledilo!

POLITIKA RAZOČARALA - Seja odbora za gospodarstvo pri DZ, ki je bila sklicana za minuli terek v Ribnici, je prestavljena za nedoločeni čas, po vsej verjetnosti zaradi strankarskih prevolilnih prestižnih igrice.

Dobrepoljski krompirčki

JUTRI OTVORITEV - 9. oktobra ob 16. uri bo slovesna otvoritev prizidka vrta in šole na Vidmu. V kulturnem programu bodo sodelovali Godba Dobrepolje, Učenci šole in malčki iz vrta, kvartet Beati in učenci Glasbene šole Grosuplje.

RAZGRNEN NAČRT - Od 5. oktobra dalje 30 dni bo razgrnjen osnutek zazidalnega načrta za novo obrtno cono Predstruge. Dokumentacija pa je na vpogled tudi na sedežu občine.

PRESELILI KNJIZNICO - Krajevno knjižnico Dobrepolje, ki je podružnica grosupeljske knjižnice, so preselili v prostore nove šolske knjižnice na Vidmu. V knjižnici bodo že ta mesec uvedli tudi ure pravljic.

DVAKRAT NA MADŽARSKO - Upokojsko društvo organizira v oktobru kar dva izleta na Madžarsko. Prvega, v Lenu, so imeli minuli četrtek, 17. oktobra pa bodo obiskali Budimpešto.

RAČUNALNIŠKI TEČAJ - Osnovna šola Dobrepolje organizira v sodelovanju z Laser computer, d.o.o., računalniški tečaj "office 97", ki obsega 20 šolskih ur, začel pa se bo 19. oktobra.



DVE RAZSTAVI - V okviru prireditve v počastitev 80-letnice smrti jezikoslovca patra Stanislava Škrabca so prejšnji terek v veliki dvorani Miklove hiše v Ribnici odprli razstavo grafik Pavla Medveščka, v manjši dvorani pa razstavo "Razvoj slovenskega knjižnega jezika od Trubarja do Škrabca". Predsednik organizacijskega odbora Škrabčevih dnevov pater Niko Žvokelj je ob otvoritvi poudaril, da prinaša prva razstava dela slikarja iz Solkana pri Novi Gorici, ki je grafično oblikoval vsa ponatisnjena Škrabčeva dela, predstavljena skupaj z ostalim knjižnim bogastvom franciskanskih knjižnic na drugi razstavi. Slednja je, kot je dejal, edinstvena, saj nas vodi v same začetke knjižne slovensčine. (Foto: M. L.-S.)

Ivančna Gorica občinska sramota?

Pregled osemletnega delovanja KS Ivančna Gorica - Premalo se je naredilo - Krajanje nezadovoljni - Vse ostale KS bolj razvite - Ivančani do zdaj brez svojega svetnika

IVANČNA GORICA - "Ob preteku osemletnega mandata želim povedati, zakaj se je tako malo vlagalo v ta kraj, zakaj je bil zapostavljen in zakaj je postal občinska sramota, čeprav še zdaleč ni zaselek ali majhna vas, temveč mesto tako po velikosti kot po številu prebivalcev ter občinsko središče," je na zboru krajanov v petek, 2. oktobra, v ivanškem kulturnem domu dejal dosedanji predsednik KS Ivančna Gorica Franjo Rajh.

Maloštevilnim krajanom - sestanka se jih je od 2150 prebivalcev udeležilo le okrog 40 - je razložil, kaj vse se je v osmih letih naredilo in predvsem kaj se ni, pa bi bilo potrebno. "Gre za pomanjkanje denarja, razlog pa je predvsem strankarski. Politične stranke v občinskem svetu niso bile naklonjene razvoju same Ivančne Gorice in 1600 volilcev ni imelo svojega občinskega svetnika, ki bi zastopal njihove interese. Lahko rečem, da smo veliko več sredstev dobili v času bivše občine Grosuplje, ko se je tudi največ naredilo," je ugotavljal Rajh, tudi občinski svetnik skupine LDS, ter dejal, naj krajanje na bližnjih lokalnih volitvah volijo predstavnike iz svojega kraja, ki se bodo zavzemali za razvoj Ivančne Gorice, in ne glede na strankarsko opredeljenost. Tudi župan naj bi bil iz samega občinskega središča.

Ivančani so glasno dali vedeti, da tudi oni niso zadovoljni z razvojem kraja. Naštevati so probleme: samoprispevek za nov vrtec je že zdavnaj plačan, pa ga še sedaj ni; zakaj se ne razširi in uredi križišče za v Stično, Šentvid in Višnjo Goro; zakaj se gre v gradnjo obvoznice, ki bo prometne težave še poslabšala; avtobusna postaja nima urejene čakalnice; zakaj kljub vztrajnemu delovanju ekološkega društva še vedno ni nič narejenega v smislu ekologije; kako s turizmom, ki naj bi bil prednostna panoga občine; kje je skrb za starejše, zakaj še nobenih

zemljiškoknjižni ureditvi prizidka kulturnega doma. V primeru prodaje te stavbe, ki je lastnina KS, se to ne sme zgoditi brez zborna krajanov, ki bodo imeli o tem glavno besedo.

L. MURN

RAZSTAVA SLAVICE DREV NA RAZBORJU

RAZBOR - V mladinski sobi župnišča na Razborju pod Lisco so ob sklepi prireditvi Mi smo za življenje postavili na ogled akvarele domačinke Slavice Drev, ki se je udomila v Ljubljani. Razstavljena dela iz cikla Cvetje tete Slavice so zvečine že oddana.

JANI KOVAČIČ V LOKI

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Tukajšnje kulturno društvo Primož Trubar je povabilo v Loko 10. oktobra Janja Kovačiča, ki bo s skupino predstavil nekaj novosti, med drugim tudi ustvarjanje Toma Waita. 17. oktobra bodo Ločani gostili skupino Fake.

KOMISIJA ZA SPREMLJANJE GRADNJE HE BOŠTANJ

SEVNICA - Občinski svet je končno imenoval komisijo za spremljanje gradnje HE Boštanj. V njej so dr. med. Alojz Stopar (zadolžen za zdravstvo in lov), Drago Deželak, ml. (energetika), Kristijan Jane (gospodarstvo), Petra Pozdrec (pravo), Franc Povše (infrastruktura), Miran Tomšič (gradbeništvo) in Tine Zupančič (kmetijstvo).

Lakničani bodo še raje ostali na domačijah

Asfaltirali 1800 m ceste

SREDNJE LAKNICE - 27-letni Peter Mikec, delavec Revoza iz Srednjih Laknic, je (bil) predsednik gradbenega odbora za posodobitev krajevne ceste, ki so jo te dni asfaltirali; gre za pomemben 1800 m dolg odsek, saj povezuje



Franjo Rajh, osem let predsednik KS Ivančna Gorica

načrtov za gradnjo doma starejših občanov; zakaj v Spodnji Dragi in Stranski vasi še vedno nimajo povod vodovoda; zakaj se o ureditvenem načrtu središča razpravlja šele sedaj; kje je industrijska cona itd.

Med sklepi, ki so jih ob koncu sprejeli, je bila tudi zahteva po

OKROG 7,3 MILIJONA POMOČI ZA ŠKODO PO TOČI

TREBNJE - Za povračilo posledic škode po neurju s točo 25. julija in 24. avgusta letos bodo iz rezervnega sklada proračuna trebanjske občine dodelili okrog 7,3 milijona tolarjev. O škodi, nastali na kmetijskih pridelkih in o škodi, ki je nastala na cestah in drugih objektih, bodo Trebanjci obvestili pristojna ministrstva. Prijavili se bodo tudi na razpis ministrstva za kmetijstvo.

"Vroč" dopis KS

Svet KS Sevnica podpira oškodovance pri gradnji HE Boštanj

SEVNICA - Sevnškim občinarjem se je zdel dopis KS Sevnica občinskemu svetu neprimeren oz. zavajajoč, ker svet soglašal s tistimi, ki menijo, "da bi morala biti cena za 1 m² površine, kjer bo posegala v prostor HE Boštanj, v okviru cene za m² stavbnega zemljišča". To pa je, kot smo objavili že v prejšnji številki DL na 6. strani, 1.136,30 tolarjev za 1 m² za Sevnico in Boštanj, za ostala naselja pa 757,60 tolarjev. "Lastnike zemljišč v naši KS bomo opozorili, naj ne podpisujejo nobenih pogodb, ki bi bile v nasprotju z dogovorjeno ceno, ki jo zahtevajo za svojo zemljo. Predlagali bomo tudi, da se za vse transakcije s firmo Savske elektrarne posvetujejo z advokatom. Občinski svet naj zaščiti lastnike na območju z lokacijsko dokumentacijo predvidenega ozemlja, ki bo namenjeno za gradnjo HE Boštanj. Zavedajte se, da razen kupnine za predvideni prostor in del sredstev za spremembo namembnosti prostora ne bomo imeli od tega objekta nobene koristi, ampak samo drugi prekat grenice odpadkov osrednje Slovenije," je med drugim zapisal predsednik sveta KS Sevnica Zvone Tuhtar svetnikom v dopisu, ki pa ga ti niso dobili v roke, ker so modri občinarji presodili, da bi jih ta utegnil vzmiriti, oškodovance pa celo razkuriti.

P. P.



Peter Mikec

promet po regionalni Mokronog-Smarjeta in po lokalki Sv. Vrh-Malkovec. Šest gospodinjstev je prispevalo po 360 tisočakov, sami so uredili mulde in precej denarja odšteli še za prevoze. Ker gre za strmo cesto, bodo imeli posledje Lakničani precej manj dela z vzdrževanjem. Posledje bodo mladi še raje ostajali na domačih ognjiščih, so nam povedali.

"Še dobro, da je trebanjski župan Lojze Metelko obljubil pomoč v višini 3 milijonov in smo lahko dokončali asfalt. Naš predsednik sveta KS Mokronog Anton Maver mi je sicer povedal, da se je župan sicer nekaj vmes premislil, da pa je na koncu le izpolnil obljubo. Ne predstavljam si, kako bi lahko zaključili po predračunu vredno naložbo v višini 11,7 milijonov tolarjev, če nam ne bi prispevala več kot polovico potrebnih sredstev naša krajevna skupnost, 30 odstotkov pa občina. Prestaviti in financirati smo morali tudi 175 metrov glavnega vodovoda," je povedal Mikec.

P. P.

VABILO NA PLESNE VAJE

IVANČNA GORICA - Ivanško kulturno društvo vabi krajanje na plesne vaje, ki se bodo pričele novembra v tamkajšnjem kulturnem domu. Kot je povedala predsednica društva Marjana Hočevar, so vaje namenjene ljubiteljem plesa vseh starosti. Prijavite se lahko pri njej.

Trebanjske iveri

VSESTRANSKI DEU - Trebanjski svetniki so soglašali s programom sprememb prostorskega dolgoročnega družbenega plana občine v luči programske zasnove za lokacijski načrt bencinskega servisa Mokronog. To je bilo potrebno, ker bencinskega servisa ne bo gradil Petrol nasproti pokopališča, kot je bilo sprva predvideno, ampak podjetni gostilničar, lastnik žage in vsestranski Petet Deu, in to na svoji zemlji proti žagi. Tako bodo lahko v kratkem gostje priljubljene Zlate kaplje poleg cvička à la Deu, tankali še bencin.

ŠE ENKRAT NI - Predsednik občinskega sveta dr. Marjan Pavlin (SKD) je pojasnil, da je na ustno vprašanje svetnice Zvonke Falkner na 33. seji občinskega sveta, ali je na občino Trebnje prišla vloga Odbora za tradicionalna srečanja žensk v Dobrniču, takrat župan Alojzij Metelko odgovoril pritrdilno, da pa v predlogu proračuna občine Trebnje za leto 1998 v ta namen ni predvidenih sredstev. Tudi po zadnji seji trebanjskega sveta glede Dobrniča nič novega - denar bodo za prevoze in prehrano kulturnih skupin na tem srečanju, ki bo to nedeljo, morda od nekdaj izbežali ob prihodnjem rebalansu proračuna. Na svidenje v naslednji vojni...

PLAČE - Direktor Komunalne Povel Jarč je svetnike obvestil, da povprečna plača delavca (brez vodilnih) v prvem letošnjem trimesečju znaša 112.940 tolarjev.

Sevnški paberki

REHABILITACIJA - Na slavnostnem podpisu 1,6 milijarde tolarjev vredne pogodbe za "rehabilitacijo" 72 km državnih cest v osrednji cesti smo se predstavniki sedme sile po malem hahljali in usklajevali, kako posloveniti zgoraj omenjeno tujko, ki so jo govorci izrecno uporabljali. Morda pa se bodo gospodje iz Ljubljane odkupili vsaj Posavcem, če bodo še večkrat prinesli v regijo kakšno podobno, z denarjem dobro podprto zadevo oz. naložbo. Potem bi dobili odpuščanje še za kakšno tujko več, četudi bi, denimo o obnovi cest, govorili kot o reanimaciji...

SMRTNA DOZA - Sevnški policisti so te dni v Krmelju zaustavili vozniška koleša z motorjem srednjih let, ki ga je imel toliko pod kapo, da so takoj opazili, da možakar ni za drugam kot za v posteljo. Čudno, da je možak sploh preživel, saj so mu namerili kar 4,04 g/kg alkohola v izdihanem zraku! Za normalnega človeka je taka doza alkohola smrtonosna, razen če nima za sabo res dolgotrajne vadbe.



"GLEDAMO NA JUTRI" - To je osnovna usmeritev Demokratske stranke Slovenije, ki je imela v soboto, 3. oktobra, v Stični in Ivančni Gorici republiški posvet s predstavniki občinskih zborov svoje stranke v zvezi z bližnjimi lokalnimi volitvami. V Ivančni Gorici je namreč 30. avgusta začel delovati občinski odbor demokratov Slovenije, katerega predsednik je Gabrijel Berginc (na levi). Skupaj z vodstvom stranke - Tonetom Peršakom in Danico Simšič (zraven) - je poudaril, da če je ljudem še kaj do poštenja in ne do strankarskih zdrah, bodo volili njih. Zgodovine ne želijo pisati in jo popravljati, saj gledajo na jutri. Na lokalnih volitvah bodo v ivanški občini v treh volilnih enotah sodelovali z 21 kandidati za svetnike, kandidati za župana pa je Nikolaj Erjavec iz Stične. Posveta so se udeležili demokrati iz različnih koncev Slovenije, ki so srečanje ocenili kot potrebno, uspešno in prijetno. (Foto: L. Murn)



TEDEN OTROKA V SEVNŠKEM VRTCU CICIBAN - V Teden otroka, od 5. do 9. oktobra, je sevniški vrtec Ciciban povabil v svoje enote tudi vse otroke, ki ne hodijo v vrtec, da se jim dopoldne pridružijo s starši. Tako so pretekli ponedeljek v enoti Rdeča kapica pripravili različne delavnice: skupina Zvončki (na posnetku) se je lotila gubanja vrečk iz papirja za kokice, skupina Palčki je prikazala igrarije z modelirno maso, skupina Sončki izdelovanje košaric za pečen kostanj, skupina Muca pa gubanje denarnic in barvanje po želji. V torek so se izkazali z izvirnimi delavnici še v enoti Kekec.



RAZBOR IN POSLANICA MLADIH ZA ŽIVLJENJE - Prvo oktobrsko nedeljo je bila v župnijski cerkvi na Razborju pod obronki Lisce še sklepna prireditev ob koncu številnih kulturnih pa tudi zabavnih prireditev, ki so potekale pod geslom Mi smo za življenje. Med mašo, ki jo je daroval domači župnik pater Karel Gržan, spiritus agens preporenda Razborja, so prebrali poslanico mladim za življenje. Po maši so nastopili pesnica in igralka Mila Kačičeva, pesnik in igravec Tone Kuntner, sopranistka Dunja Spruk, violinistka Majda Gunzer in organistka Marjeta Kozmus. Bil je to čudovit kulturni dogodek, polepsale pa so ga še slike 20 slikarjev, ki so sodelovali na likovni koloniji na Razborju. Nastopajočim so se mladi zahvalili s hlebci kruha (na posnetku). Slovenka leta Metka Klevišar pa je ob koncu dejala: "Upajte si biti to, kar ste!" (Foto: P. P.)

Svetnikom prihranjeno razburjenje

Ob informaciji o gradnji HE Boštanj ostra polemika med sevniškimi svetniki in predstavnikoma Savskih elektrarn - Pravniki naj povedo, ali gre za stavbna zemljišča - Sporen dopis

SEVNICA - Živahna razprava sevniških občinskih svetnikov s predstavniki občinske uprave in Savskih elektrarn (SEL), d.o.o., Ljubljana, direktorjem Borutom Miklavčičem in Janezom Nučičem, je ob obravnavi informacije o poteku priprav na gradnjo HE Boštanj naposled le postregla s sklepi, ki sta jih najbolj vneto zagovarjala svetnika Zupančič in Zalašček (oba SLS). To pa je predvsem, da je ljudem potrebno ponuditi verodostojne informacije.

Tine Zupančič in Lojze Zalašček sta vztrajala, da predpisi navajajo, da bi morale SEL ceniti kmetijska zemljišča, ki jih pridobivajo za gradnjo HE Boštanj kot stavbna. Zupančiča je zanimalo, kako to, da svetniki niso prejeli na mizo stališča KS Sevnica do teh vprašanj, so pa dobili ločeno mnenje ustavnega sodnika Matevža Krivica glede odločitve ustavnega sodišča o Bučki, čeprav sta obe listini hkrati prispeli na občino. Zupančič je dobil občutek, kot da bi nekdo pritiskal na občinarje. Temu pa je Nučič odločno nasprotoval, rekoč, da je potrebno spoštovati vse zakone in še poudaril, da on že ni pritiskal na občino. Dodal pa je, da Jožica Radej ni hotela podpisati pogodbe, čeprav je že prej podpisala predpogodbo, ker je na občini slišala, da gre tudi v njenem primeru za stavbna zemljišča.



Borut Miklavčič, direktor Savskih elektrarn

opozoril, da večina Boštanjčanov, ne pa le nekateri (kot navaja Nučič), vztraja pri spremembi trase ceste, ki bi razdelila Boštanj, čez kakšnih 10 let pa bi zdaj predvidena trasa ceste porušila stezka obnovljeno cerkev. Direktor SEL Borut Miklavčič je zatrdil svetnikom, da tudi on ni nikogar nagovarjal, naj bi kaj zamolčal. Pojasnil je, da so SEL 100-odstotno državna firma in da kupujejo zemljišča s sredstvi, ki so jih dobili z amortizacijo.

Župan Jože Peternel je povedal, da so SEL poslale vsem oškodovancem predhodno informacijo o predvidenih cenah in imenih cenilcev. Po županovih besedah so doslej SEL dale vse podatke, ki so jih iskali. Dopis KS Sevnica pa so zadržali, ker so v njem take cene, ki bi "razkurile ljudi". Zupančič je vprašal, ali bi zavajali ljudi, če bi jih obvestili, naj počakajo s podpisovanjem pogodb? Poslanec in občinski svetnik Branko Kelemina (SDS) je menil, da bi bilo dobro, da bi vedeli, kaj je zapisano v koncesijski pogodbi, da se ne bi pozneje "cufali".

PAVEL PERC



Cestne težave ne zgoj zaradi neurja

S seje občinske sveta

BREŽICE - Septembrsko deževje je na celotnem območju brežiške občine naredilo zlasti na cestah veliko škodo, ki je zaradi pomanjkanja denarja ne bo mogoče odpraviti tako hitro, kot bi bilo potrebno. Zato so se svetniki na ponedeljkovem nadaljevanju 42. seje odločili za rebalans letošnjega načrta in od denarja za zimsko vzdrževanje cest namenili 9 milijonov tolarjev popravilu od plazov poškodovanih občinskih in krajevni poti.

V nadaljevanju se je sprejeli sklep o ustanovitvi Razvojnega centra Brežice, ki naj bi pomagal zlasti podjetnikom začetnikom in tistim, ki iščejo pot do samozaposlitve.

Do večjega zastoja je prišlo pri obravnavanju predloga, po katerem bi vse krajevne skupnosti, ki tvorijo šolski okoliš OŠ Artiče, prispevale po 15 odstotkov iz svojega proračuna za novo artiško telovadnico. V KS Pečice-Križe namreč trdijo, da jim občina še ni poravnala nekaterih obveznosti za ureditev krajevnih poti, na kar želijo opozoriti ravno z odklonitvijo sofinanciranja artiške telovadnice. Občinski tajnik je trditve Pečičanov zanikal.

O velikem nezadovoljstvu je bilo slišati tudi iz ust predsednika sveta KS Zakot-Bukošek Ladislava Rožiča, ki je opozoril na nevarno stanje, do katerega prihaja vsako jutro pred semaforiziranim križiščem pri blagovnici, ko zaradi zožitve ene glavnih mestnih vpadnic nastajajo tam nekaj sto metrov dolge kolone vozil. Razlog za zastoj je v tem, da kljub glasnim in pravočasnim opozorilom prebivalcev Trnja ni bil zgrajen ločen prometni pas za zavijanje v desno. Predstavniki občine so zadržali, da je za urejanje tega križišča pristojna država in da so pri zadevi nemočni, vendar pri tem niso bili prepričljivi.

L. M.

Novo v Brežicah

OBČINSKI SVET KOT KLOŠAR - Medtem ko se po svetu v vseh večjih mestih ukvarjajo s problematiko številnih brezdomcev, klošarjev, je v Brežicah edini pravi brezdomec le občinski svet, ki za svoje seje nima stalnih prostorov, ampak je razpet med dijaškimi domovi, ki to ni več, jedilnico in zbornico osnovne šole ter veliko predavalnico srednje ekonomske šole. Že nekaj časa se čicer govori, da bodo svetniki za bolj zbrano delo dobili stalne prostore v nekdanjem domu JLA ali Mladinskem centru, kot naj bi se ta imenoval po novem, vendar si svetniki še niso znali pravočasno zagotoviti denarja za ureditev novih prostorov. Kako bi si priskrbeli denar za celo sejo sobo, ko pa si ga še za en sam prenosni mikrofon ne znajo in se vsakič, ko želijo kaj povedati, raje prerivajo do govorniškega odra, kot da so najmanj v državnem parlamentu!

NAGRAJENI SVETNIKI - Brežiški svetniki so v ponedeljek razdelili letošnja najvišja občinska priznanja, oktobrsko nagrade. Ker je bilo to v predvolilnem času verjetno njihova zadnja priložnost za odločanje, so se odločili, da jih razdelijo kar med sabo, saj ni verjeti, da bi se jim še kdaj ponudila taka priložnost. Da ne bi bilo zlobnih namigovanj, so eno od nagrad vendarle podelili nekemu, ki ni član sveta. Problem, ki jim ga pri delitvi teh uglednih nagrad ni uspelo rešiti v svojem mandatu, je dejstvo, da je razpoložljivih nagrad tako malo, svetnikov pa tako veliko.

Čestitamo!

V času od 19. septembra do 5. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Zijada Selimović iz Brežic - Edina, Romana Zupanc iz Brežic - Tilna, Zdenka Mlakar iz Mrtvic - Primoža, Vesna Kovačič iz Zaprešiča - Matica, Angelica Kuhar s Ponikev - Gregorja, Nevenka Sinkovec s Sel pri Raki - Mattea, Jožica Kodrič s Premagovec - Valentina, Melita Kolander s Senovega - Lariso, Sabina Brkovič iz Bizeljskega - Barbaro, Janja Srpič iz Dobove - Kristjana, Justa Kovačič iz Lok pri Leskovcu - Simono, Aleksandra Adlešič s Čateža - Dolores, Katalin Gorenc s Senovega - Barbaro, Saša Zorko iz Brežic - Zana, Metka Hudoklin iz Artiče - Gregorja, Jožica Volčanik iz Krškega - Pio, Zlatka Maček z Velikega Obreža - Jaka, Nataša Močnik iz Lukovca - Jana, Mojca Kozole iz Arrovega sela - Nino.

Čestitamo!

Strmina, a na vrhu grajska gostilna

O dogajanju v Rajhenburgu

BRESTANICA - Grad Rajhenburg v Brestanici spada med tiste tovrstne objekte, ki jim ne more do živega zob časa, ker se po odhodu graščakov v njih kaj dogaja tudi danes. Kamenček v mozaik dogajanja je dodal Mešičkov gostinski lokal, ki je začel delovati pred desetletjem pod grajsko streho. "Sodelujemo tudi z Zvezo kulturnih društev Krško, ki pripravljata na gradu prireditve. Letos se bomo vključili v orga-



Vida Mešiček

nizacijo harmonikarskega srečanja, ki bo tu na gradu," je o nekaterih vezeh z okoljem povedala Vida Mešiček.

Iz nekdanje okrepčevalnice je do danes nastala gostilna, ki ima tudi kuhinjo. Medtem ko je v gostinskem lokalu v preteklosti občasno, ob prihodu večjih družb, zmanjkalo prostora, so z obnovo pred časom temu problemu naredili konec. "Vsi, ki pridejo, pravijo, da je tu prijetno okolje," pravi Mešičkova.

Med manj prijetne značilnosti okolja pri gradu Rajhenburg bi kdo štel to, da je asfaltna cesta do gradu in torej tudi do gostilne v njem strma in v jugasta, kar je posebej pomembno pozimi. Kot tolažba tako zaskrbljenim bi lahko bilo, da vodi do gradu še druga, manj strma, zato pa malo daljša cesta. "Mene hrib do gradu ne moti. Zmeraj vozim po bolj strmi cesti," pribeje Mešičkova.

M. LUZAR

PIKNIK IN ŽIVŽAV

VELIKI PODLOG - Agencija Lukec Krško in pizzerija Račko bosta organizirala v soboto, 17. oktobra, od 10. do 24. ure na prireditvenem prostoru gasilskega društva Veliki Podlog kostonjanski piknik z živžavom za otroke in družabne igre za vse. Nastopili bodo med drugimi Simona Weiss in ansambel Magnet, Spidi in Gogi, humorist, mladi glasbeni talenti, vinska kraljica in vinska princesa, pesalci in pesalke PPK Lukec, najmlajši harmonikar Gregor Gramc. Vstopnina za otroke je po navedbah organizatorjev pol kilograma kostonja.

Zakaj zamujajo šolski avtobusi?

Težave pri vožnji krških srednješolcev v Novo mesto in Brežice - Mnogi šolarji se odločijo za zadnji avtobus - "Lahko zagotovim točen odhod avtobusa, nikoli ne prihoda"

KRŠKO - Krška poslovna enota avtobusnega prevoznika Izletnik Celje med drugimi vožnjami organizira šolske s skupno 4 jutranjimi avtobusi v Novo mesto in 7 v Brežice, pri čemer sodeluje z zasebnimi avtobusnimi prevozniki, od katerih so nekateri tudi njeni podizvajalci. Predvsem glede prevozov v Novo mesto imajo nekateri srednješolci in njihovi starši pripombe. Toda razlogi za težave so po besedah Tatjane Lubej, vodje krškega Izletnika, bolj zapleteni, kot se mogoče zdi.

Izletnikovi šolski avtobusi vozijo iz Novoga mesta proti Krškemu in naprej od 13.15 do 14.15. "Avtobus ob 14.25 je namenjen dijakom, ki so končali pouk ob 14. uri," pravi Lubejeva. "Toda z njim potujejo domov tudi šolarji, ki so sicer verjetno končali pouk že prej, vendar so očitno počakali na zadnji šolski avtobus. S tem se poveča število potnikov v omejenem avtobusu, medtem ko so zgodnejši manj zasedeni."

Na število potnikov na posameznem avtobusu vpliva tudi sprememba šolskih urnikov, kajti podjetje lahko šele nekaj časa po spremembi ugotovi dejansko zasedenost posameznih avtobusov in se temu prilagodi. O vplivu šolskega delovnega ritma na število potnikov v šolskih avtobusih govori tudi tale primer: Izletnik je zjutraj po voznem redu odpeljal dijake v Brežice. Po voznem redu je šel polpodne ponje, vendar šolarjev ni bilo. Tisti dan so namreč imeli športni dan, ki je bil krajši od običajnih šolskih dni, in so odšli domov bolj zgodaj, ne da bi oni ali kdo drug obvestil avtobusnega prevoznika.

"Lahko zagotovim odhod avtobusa po voznem redu, nikoli pa ne prihoda v Novo mesto. V Novem mestu med 7. in 8. uro zjutraj, ravno v času naših avtobusnih voženj, je promet zelo počasen.



SEMINAR - Novomeška območna enota Zavoda Republike Slovenije za šolstvo je organizirala 1. do 4. oktobra v Krškem seminar slovenskega knjižnega jezika in kulture za dvojezične učitelje z avstrijske Koroške, ki ga je obiskovalo 44 udeležencev. Seminariste sta pozdravila med drugimi generalni sekretar Ministrstva za šolstvo in šport Roman Lavtar in predsednik Deželnega šolskega sveta za Koroško mag. Werner Glas. Gostje iz Koroške so pohvalili prizadevnost organizatorja in posebej prof. Jožeta Škufca, predstojnika novomeške enote zavoda za šolstvo. Na fotografiji: s predavanja v krškem hotelu Sremič. Več prihodnji. (Foto: M. Luzar)

OB KULTURNEM HRAMU TUDI VINOTEKA

BRESTANICA - Gradu Rajhenburg v Brestanici želijo vdahniti čimveč življenja. V objektu organizira Zveza kulturnih društev Krško vrsto prireditev, pod grajsko streho pa bo v bližnji prihodnosti verjetno nastala tudi vinoteka posavskih vin, za katero so že uredili prostor.

Krčani dobro le v prvem polčasu

V nadaljevanju le s težavo do prve letošnje točke - V četrtem kolu Dobovčane in Krčane čaka poraz

KRŠKO - Zaradi nastopa Preventa in Trebnjega na tekmah evropskih pokalnih tekmovalcev so rokometarji v prvi državni ligi v soboto odigrali nekaj tekem tretjega kroga, z našega konca pa je nastopilo le Krško, ki je pripravilo lepo priložnost za prvo letošnje prvenstveno zmago, saj so po prvem polčasu tekme z Izolo vodili že s 15:8, a do konca srečanja niso zdržali.

Le malo gledalcev si je ogledalo derbi moštev z repa prvenstvene lestvice, le-ti pa so bili priča dvema povsem različnima polčasoma. Domačini so v prvem delu tekme posevsem prevladovali na igrišču, kar je lep obet za nadaljevanje prvenstva, ko Krčane očitno čaka še hud boj za obstanek, ki si ga bodo morali izboriti najprej pri pokroviteljih. Medtem ko so Krčani v prvem

starši izrazili željo po zgodnejšem odhodu Izletnikovih avtobusov z začetne postaje na območju Krškega. Toda vodja krškega Izletnika se doslej ni dala pogovoriti. "Meni ni problem zjutraj poslati avtobusa na pot prej. Ampak tako spreminjanje voznega reda je nepošteno do mladih ljudi. Zakaj bi jih obremenjevali z zgodnejšim vstajanjem, in to samo zato, ker pristojni ne znajo ali nečesto videti prezasedenih cest, nepropustnih križišč in neurejenih postajališč?" pravi Lubejeva.

M. LUZAR

ČAROBNA PIŠČAL

BREŽICE - Zveza kulturnih društev Brežice vabi v petek, 9. oktobra, v Viteško dvorano Posavskega muzeja, kjer bo ob 19.30 koncert, na katerem bodo udeleženci poletne šole Glasbeni julij na Obali 98 izvedli odlomke iz Mozartove opere Čarobna piščal ob klavirski spremljavi Alenke Šček Lorenz.

Tekmovale bodo ženske s harmoniko

Prvo državno prvenstvo

BRESTANICA - V Sloveniji narašča zanimanje za diatonično harmoniko. Tako menijo tudi v turistični agenciji BooM Krško, Zvezi kulturnih društev Krško in Radiu Sevnica, zato skupaj pripravljajo državno prvenstvo žensk s tem instrumentom. Tekmovanje bo 17. oktobra ob 13. uri na gradu Rajhenburg v Brestanici, kot so sporočili omenjeni trije organizatorji na nedavni konferenci za novinarje v Brestanici.

Do 1. oktobra je prispelo 17 prijav za tekmovanje, med tako napovedanimi harmonikarkami so znana imena, ki jih poznavalci srečujejo kot solistke na omenjenem instrumentu in kot vodje ansamblov. Med prijavljenimi

• Strokovna žirija na tekmovanju bo podelila dva naslova, in to državna prvakinja '98 in najprikupnejša harmonikarka '98.

so 3 tekmovalke stare po 10 let, ena je stara 59 let. Instrumentalistke bodo letos nastopile v enotni skupini, v prihodnje bodo tekmoval v različnih kategorijah. Vrsta informacij o prvenstvu je na voljo tudi na internetu.

Vsaka tekmovalka bo dobila darilce - maskoto tekmovanja, a tudi za občinstvo organizatorji pripravljajo presenečenja.

L. M.

Turistična pot skozi zanimivosti

Občinska turistična zveza Brežice uredila turistično kolesarsko pot - Že več turistov - Prireditve pri obnovljenem Zadnikovem kozolcu - Brežice dobivajo arboretum

BREŽICE - V Brežicah se radi pohvalijo, da so turistična občina. Med temi, ki snuje marsikaj koristnega za tukajšnji turizem, a se posebej ne hvali, je Občinska turistična zveza Brežice.

Ta je začrtala brežiško turistično kolesarsko pot, ki jo je junija letos odprl brežiški župan Jože Avšič. Na 97-kilometrski poti, ki poteka skoraj po vseh območjih brežiške občine, je 10 kontrolnih točk; večinoma so to gostišča. Traso, na kateri je najnižja nadmorska višina 162 in najvišja 375 m, tudi ljubiteljski kolesarji lahko prepotujejo brez večjih težav, saj se da voziti etapno. Na voljo so tudi zemljevid občine z vrisano potjo, profil poti, tj. informacija o spustih in vzponih, in kontrolni karton, ki prinese na koncu kolesarju majico in značko.

Brežiško turistično kolesarsko pot so po besedah Viljema Pavliča, tajnika Občinske turistične zveze Brežice, naredili po mednarodnih standardih. Krst je doživel s septembrskim maratonom, ki ga je slovesno odprl Vlado Deržič, predsednik Občinske turistične zveze Brežice, v času po tistem pa dokazano privabljal še mnoge, tudi tuje ljubiteljske kole-

sarje. "Pot je namenjena športu in rekreaciji in hkrati temu, da obiskovalci spoznajo naravne, kulturne in zgodovinske značilnosti pokrajine. Odkar obstaja pot, se je povečalo število obiskovalcev povsod, koder je speljana. Prvič pride človek s kolesom mogoče sam, potem se vrne z družino ali znanci z avtomobilom," ugotavlja



Viljem Pavlič

tajnik Pavlič, nekdanji predavatelj športne vzgoje.

Omenjena kolesarska pot je po Pavličevih besedah prispevek Občinske turistične zveze Brežice k letu športa v turizmu. Z enakim namenom je turistična zveza organizirala letos tudi že omenjeni kolesarski maraton s skupno 32 udeleženci, odbojko na mivki, ki so jo morali zaradi slabega vremena prestaviti v dvorano, in ocenjevanje učenosti športnih objektov v brežiški občini.

Med novostmi, ki jih bodo turisti v Brežicah doživeli v prihodnje, sta žetev in ličkanje, ki ju bosta Občinska turistična zveza Brežice in Turistično društvo Čatež ob Savi skupaj pripravila pri Zadnikovem kozolcu ob cesti proti Termam Čatež. Kozolec so na pobudo občinske turistične zveze obnovili in tako polepšanega odprli 24. avgusta.

Za turiste posebej privlačen bo nemara tudi arboretum, za katerega je prispeval zamisel Viljem Pavlič. Zgradili bi ga na 5,5 hektarji na Čatežu ob Savi, na zemljišču podjetja Agrariacvetje.

M. LUZAR

Svetuje nam, k skledi pa ne pusti!

Visoko leteče besede o pomoči pri vključevanju na enotni evropski trg, v praksi pa slovenska podjetja ne morejo sodelovati na razpisih za obnovo BiH - Dokaz v Leskovcu pri Krškem

KRŠKO - Evropska unija je Sloveniji s programom Phare in nekaterimi drugimi dala predvsem strokovno pomoč, da bi naša podjetja dohitela konkurenco iz EU, zdaj pa se je izkazalo, da slovenska konkurenca ni najbolj dobrodošla. Unija pač v prvi vrsti varuje interese svojega gospodarstva, medtem ko bo za naše morala bolj poskrbeti Slovenija sama. Zgodilo se je namreč, da je Unija pripravila program Obnova, 4-letno tehnično pomoč pri obnovi Bosne in Hercegovine, v okviru katere bo na različnih razpisih na voljo 400 milijonov ekujev. Po uredbi sveta EU so dosedanja razpisi kot tudi ves program namenjeni državam članicam in državam bivše Jugoslavije, med katerimi pa ni navedena Slovenija.

Zaradi tega je bilo na razpisu za izdelavo in dobavo letališke opreme za letališče Mostar neposredno prizadeto podjetje TIPS Stane Pustavrh iz Leskovca pri Krškem. Območna gospodarska zbornica in njen direktor Valentin Dvojmoč sta se odzvala še v času razpisa, še posebej ker so po določbi razpisa mogoče tudi izjeme. Za omenjeni primer Unija ni sprejela izjeme, kar je potrdila tudi z dopisom, da podjetje iz Slovenije ne more sodelovati na razpisu.

Valentin Dvojmoč gospodarski zbornici predlaga pritožbo na tako diskriminatorno uredbo sveta Evropske unije, ki onemogoča

fizičnim in pravnim osebam iz Slovenije enakopravno sodelovanje pri javnih razpisih po programu Obnova v BiH. "Naša podjetja imajo dolgoletne poslovne odnose s partnerji iz BiH, poznajo njihov jezik, njihove navade in so bila tudi dolgoletni dobavitelji in vzdrževalci opreme ter izgrajevalci najzahtevnejše infrastrukture v številnih investicijskih projektih. Relativna bližina omogoča tudi večjo konkurenčno sposobnost z ugodnejšimi cenami dobave in kasnejšim servisiranjem," je zapisal med drugim v pismu ministru za ekonomske odnose in razvoj, ministru za evropske zadeve, vodji pogajalske skupine za EU in slovenski misiji v Bruslju. Po Dvojmočevem mnenju bi bila sred-

stva EU smotrnejše porabljena, če bi na razpisu lahko sodelovala tudi podjetja in ustanove iz Slovenije.

Po primeru izločitve družbe TIPS, d.o.o., iz razpisa in s tem vseh pravnih in fizičnih oseb iz Slovenije iz projekta Obnova lahko sklepamo, da gre za diskriminacijo slovenskih podjetij in podjetij vseh drugih pridruženih članic EU. Če unija po eni strani s sredstvi programa Phare podpira vključevanje slovenskega gospo-

darstva v enoten evropski trg (predvsem s financiranjem strokovnjakov iz EU, ki nam pri tem pomagajo), pa po drugi strani v skladu s svojimi interesi omejuje praktično vključitev na ta trg. "Pravna logika EU je zelo prilagodljiva, uporabijo jo, kot jim ustreza," je ob navedeni problematiki potrdil tudi Boris Cizelj iz pogajalske skupine za EU.

Čas bi bil, da Slovenija začne natančneje spremljati predpise Unije in pravi čas poskuša preprečiti diskriminacijo, še posebej zato, ker Evropa istočasno vse glasneje zahteva enakopravno nastopanje na našem trgu. Pri tem nastopa z vsemi političnimi in pravnimi sredstvi (razpisi za gradnjo črpalk, protidampinski procesi, postopki pred ustavnim sodiščem).

Zadevo zdaj proučuje tudi strokovna služba Gospodarske zbornice Slovenije. Alja Kratovac iz te službe nam je povedala, da je uredba sveta EU še posebej boleča, ker slovensko gospodarstvo izključuje iz velikih investicijskih poslov. Program Obnova namreč zajema financiranje gospodarskega prestrukturiranja, zmanjševanja brezposelnosti, vzpostavitve civilne družbe in integracije beguncev. Dejala je, da je pomembno škodo že utrpelo elektrogospodarstvo, ki je zaradi tradicionalnega sodelovanja Bosni že nudilo tehnično in drugo pomoč, zdaj pa se v obnovi ne more vključevati. "Unija pravi, da Slovenija ne more sodelovati, ker dobiva pomoč iz programa Phare, resnici na ljubo pa tudi na nobenem razpisu Phare Slovenija še ni bila izbrana," je povedala. Ker bodo po programu Obnove zdaj na vrsti še drugi pomembni razpisi, v strokovni službi tehtajo možnosti, kaj bi še dalo narediti. Uredba je že izdana, zdaj bi se morda lahko kaj spremenilo le ob močni politični volji in pritiskih. Če volje in uspeha ne bo, bo tudi marsikatero dolensko in posavsko podjetje zamudilo dobro priložnost pri obnovi Bosne. Po uredbi mora namreč biti tudi poreklo dobave iz navedenih držav, zaradi česar odpadejo možnosti, da bi posle dobili posredno, preko podjetij v "izbranih" državah.



Valentin Dvojmoč

Manj pravic brezposelnim

Tudi učinkovitejšo zaposlovanje, zmanjšanje dela na črno - Socialna podpora le tistim, ki jo potrebujejo

Vlada je prepričana, da se bo Slovenija z nedavno sprejeto novelo zakona o zaposlovanju bolje spoprijela z brezposelnostjo. Novela naj bi prinesla učinkovitejšo zaposlovanje, zmanjšala delo na črno in zagotovila socialno podporo res samo tistim, ki jo potrebujejo.

Tudi skupina delojemalcev priznava, da zakon prinaša vrsto dobrih rešitev, vendar poudarja, da samo omejevanje in kaznovanje pri zaposlovanju ne bosta dala rezultatov, saj zakon temelji na predpostavki, da je delovnih mest dovolj in da brezposelni nočejo delati. To pa po njihovem mnenju ni res, saj je med brezposelnimi vedno več žensk, starejših delavcev in delavcev z neustrezno izobrazbo. Interesna skupina deloje-

malcev, v njenem imenu Dušan Semolič, je v državnem svetu vložila predlog za odločilni veto, vendar z njim ni uspela. Zakon je tako sprejet in daje večji poudarek programom aktivne politike zaposlovanja, ki ima tako prednost pred zagotavljanjem denarnih nadomestil in pomoči v času brezposelnosti. Zavod za zaposlovanje bo moral za vsakega brezposelnega pripraviti zaposlitveni načrt, obvezno pa bo moral sodelovati tudi s centri za socialno delo in si z njimi izmenjevati podatke.

Denarna pomoč postaja socialna pravica in se lahko izplačuje največ 15 mesecev. Zavod za zaposlovanje lahko to pravico zavrne, če ugotovi, da ima brezposelni ali njegova družina dovolj drugega premoženja (predpisano je koliko), da ni socialno ogrožena.

B. D. G.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Slovenija izgublja v Bruslju

Držati se urnika - Zaostajamo z zakonodajo, nismo navdušeni nad članstvom kot druge kandidatke, zapiramo pa se tudi pred tujim kapitalom - Kaj pomeni članstvo za posamezne panoge?

ČATEŽ OB SAVI - Razpravam o vključevanju novih članic v Evropsko unijo bo v bodoče dajala ton socialdemokratska os Francija-Velika Britanija-Nemčija, novi nemški kancler pa bo zagotovo trši pogajalec. Tako meni Boris Cizelj, namestnik vodje pogajalske skupine za EU, ki je o pripravah Slovenije na pridružitve govoril na jesenskem srečanju združenja menedžerjev v Termah Čatež.

Cilj pogajalske skupine je vključitev Slovenije v EU s 1. januarjem 2003, vendar zdaj nekateri omenjajo celo drugo polovico naslednjega desetletja. Po Cizeljevem mnenju Slovenija večino reform itak potrebuje zaradi lastnega razvoja, zato se mora zastavljenega koledarja držati ne glede na to. Slovenija je v zadnjem letu že izgubila nekaj prednosti v Bruslju, saj zakonodajo prilagaja počasneje kot druge kandidatke, doma ni prave zagretosti za vstop, preveč pa se zapiramo tudi pred tujim kapitalom. Pri tem je Cizelj omenil tudi zadnji predlog zakona o nepremičninah, po katerem naj bi tujci lahko kupili nepremičnino šele potem, ko so pri nas 5 let že opravljali gospodarsko dejavnost. Predavatelj je menil, da takih omejitev ni nikjer, in dejal, da naj Slovenija zaščiti svoje interese na sprejemljiv način. "Bruselj zahteva, da je državne pomoči gospodarstvu čim manj, da je transparentna in razvojno usmerjena. V ta namen bomo morali oblikovati ustanovo, ki bo nadzirala dajanje državne pomoči," je povedal Cizelj.

Slovenija mora prilagoditi zakonodajo, okrepi službe v državnih organih in javnost seznaniti s ceno vstopa. Za to je zadolžen

urad vlade za informiranje, ki je s projektom začel pred pol leta. Po Cizeljevem mnenju najtežji časi čakajo delovno intenzivne panoge, živilsko predelovalno industrijo in proizvodnjo, ki temelji na



MENEDŽERJI O VSTOPU V EU - Na tokratnem srečanju menedžerjev, ki je bilo minuli četrtek in petek v Termah Čatež, so podelili priznanje menedžerju leta, se pogovorili o pripravah Slovenije na vstop v Evropsko unijo ter pristuhnilli predavanju dr. Rada Bohinca o tem, kako bi bilo mogoče spremeniti Zakon o gospodarskih družbah, da bi uprave in nadzorni sveti družb dobili drugačen položaj. Dr. Bohinc je govoril tudi o načinih kapitalnega združevanja družb. Na fotografiji: Boris Cizelj (na sredi) iz pogajalske skupine za EU z letošnjim menedžerjem leta Jakobom Piskernikom (desno) in gostiteljem Borutom Mokrovičem iz Term Čatež. (Foto: B. D. G.)

GOSPODARSTVO

HB Brežice ne bo več banka

BREŽICE - V začetku preteklega tedna so delničarji Hipotekarne banke Brežice na svoji skupščini med drugim odločili, da ta družba v bodoče ne bo več poslovala kot banka, ampak kot "nebančni poslovni subjekt". Čeprav je uprava še ob sklicu skupščine predlagala, naj delničarji podprejo prevzem banke s strani tujega poslovnega partnerja, do dogovora o prevzemu kljub pogovorom s številnimi tujimi bankami ni prišlo.

Tako Brežice ne bodo več imele svoje banke, ki je v času, ko je bila ustanovljena, morda odigrala svojo vlogo, toda pozneje ostala premajhna, da bi se sama obdržala na trgu. Vsi dogovori o morebitnem združevanju - v igri so bile Nova LB, Banka Celje in Banka Koper - in o dokapitalizaciji s strani tujega strateškega partnerja so očitno doslej padli v vodo. Banka Slovenije je kljub temu vztrajala, da Hipotekarna banka Brežice o svoji usodi odloči že na septembrski skupščini.

Na omenjeni skupščini so delničarji še sklenili, da bo uprava banke poslovanje z občani prenesla na Abanko iz Ljubljane, s čimer soglašata tudi Banka Slovenije.

DNEVI PRAVNIKOV

PORTOROŽ - Od 15. do 17. oktobra se bodo v Portorožu odvijali letošnji dnevi slovenskih pravnikov, ki imajo že dvajsetletno tradicijo. Pravniki - lani jih je bilo na podobnih dnevih kar 800 - bodo prisluhnili okrog 70 predavateljem. Delo bo potekalo v 8 sekcijah, ki se bodo lotile aktualnih pravnih vprašanj. Srečanje organizirajo Zveza društev pravnikov, Zveza društev za gospodarsko pravo in založniška skupina Gospodarski vestnik.



RAZGLASILI MENEDŽERJA LETA - Združenje Manager in revija z istim imenom sta ob jesenskem srečanju združenja objavili menedžerja letošnjega leta. Priznanje je tokrat prejel Jakob Piskernik, generalni direktor in predsednik uprave kranjskega Merkurja, družbe, ki je zdaj tudi večinski, 98-odst. lastnik novomeške Novotehne. V ožjem izboru za najmenedžerja je bil tokrat tudi Viljem Glas iz sevniške Lisce, za kandidaturu pa je bila predlagana še Tatjana Fink iz Trima Trebnje, vendar je ni sprejela. Od leta 1991 so izbrali že 13 menedžerjev (v začetku po tri na leto), med njimi tudi Miloša Kovačiča iz Krke, Metko Wachter iz Krke Kozmetike, Boruta Mokroviča iz Term Čatež in Janeza Stefaniča iz Iskre Kondenzatorji Semič. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Tečaja Lisce nič ne omaje

Rekordnim prometom in cenam delnic v avgustu so sledili minimalni prometi in izjemno nizke cene. Za vse prometnejše delnice se je največ dalo iztržiti v avgustu, omenim uaj le Lekove, katerih cena se je povzpela na 55.000, in Krkine, za katere ste lahko dobili 36.000 tolarjev.

Hitri rasti cen so takoj po namigih o ruski krizi sledili hitri padci cen, ki so bili manjši pri delnicah, ki so manj porastle. Tako beležijo manjše spremembe delnice BTC-ja in Term Čatež, katerih cene so se ustale pri 11.000 tolarjih. Podobno se godi tudi bančnim delnicam, s katerimi se trguje malo, ter delnicam Kovinotehne in Mercatorja, katerih cena se odziva na poslovne informacije o podjetju. Edina delnica, ki ji ruska kriza ni omajala tečaja, je delnica Lisce, ki se ji cena vztrajno krepi, saj je že presegla 1.400 tolarjev. Govori se o strateškem nakupu delnic zunanega investitorja. Ta cena je še vedno zanimiva za kupce, saj dosega približno polovico knjigovodske vrednosti delnice.

Mnogo manjša nihanja so značilna za delnice pidov, kar

lahko pripišemo že tako nizkih cenam, ki večinoma ne dosežejo niti polovice nominalne cene delnice oz. cene, na katero so se glasili certifikati. Pri cenah pidov lahko govorimo o presežni ponudbi, ki je posledica pozne uvrstitve delnic pidov na borzni trg, in tega, da so ravno tistem času tudi ostale delnice dosegale zelo nizke cene.

Zelo malo se trguje z obveznicami. Tu pa tam zasledimo izjemo pri državnih obveznicah, ko se ob relativno visokih tečajih sklenejo aplikativni ali blok posli (dogovorjeni). Svežnje kupujejo parafinančne ustanove, ker jih zakon zavezuje k naložbam v državne papirje. Državne obveznice še vedno prinašajo davčne olajšave. Z ostalimi obveznicami, blagajniškimi zapisi in boni se ob nizkih tečajih trguje zelo redko. Naložbe v obveznice prinašajo okoli 7-odst. obrestno mero na marko, kar je v primerjavi z bančnimi naložbami veliko. LJUDMILA BAJEC

Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Slovenija se utaplja v vinu

Kljub krizi nadaljevati z obnovo vinogradov, vse sile pa vreči v kakovost vina

Po dveh obilnih in kakovostno izrednih vinskih letinah obetajoča dobra nova letina preti, da se bo Slovenija utapljala v vinu. Kaj o zagati meni poznavalec in najbolj pristojen človek Janez Vrečer, direktor Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo, povzemamo iz Vestnika.

Že lani so ostajale velike zaloge vina letnika 1996 zlasti v zasebnih kletih, ugotavlja Vrečer, laniški dobri pridelek pa je zaloge tako povečal, da je polovica vsega vina, to je okrog 60 milijonov litrov, neprodanega. Natančnega podatka poslovna skupnost nima, saj je bilo precej vina uvoženega iz Makedonije, ne da bi mogli natančno izvedeti, koliko.

Kaj zdaj? Ena od možnosti je izvoz, ki smo ga v preteklosti zaradi dobre prodaje na domačem trgu nekoliko zanemarili. Upoštevati je potrebno tudi to, da Slovenci ne popijemo več tistih famoznih 50 litrov vina na prebivalca. Lani in predlanskim smo izvozili komaj po milijon litrov vina, to pa je na velikih trgih le za vzorec. Letos smo bili prisiljeni izvoz povečati in res smo dosegli 7 milijonov litrov izvoza, kar pa je še vedno mnogo premalo. Šele trikrat večji izvoz, torej 20 milijonov izvoženih litrov, bi normaliziral razmere. Tu mora bolj pomagati država (ministrstvo), ki naj bi poskrbela za skladiščenje prehodnih zalog za izravnavo med vinskimi letniki. Poskrbeti bi bilo treba tudi za druge oblike blažitve krize, denimo za destilacijo vina, ki jo v vinskih deželah ob preobilnih letinah uvedejo najprej prostovoljno, potem pa obvezno.

Ob preobilju vina se lahko sprašujemo, ali naj nadaljujemo obnovo slovenskih vinogradnikov. Odgovor je pritrdilen, saj je slovenski cilj, da bi ob vstopu v Evropsko zvezo imeli od 33.000 ha absolutnih vinogradniških tal vsaj 26.000 ha zasajenih z vinsko trto. Temu cilju smo že blizu.

Zdaj, ko imamo v Sloveniji večjo pridelavo vina kot porabo, se

moramo bolj pozanimati, kako druge države porabljajo presežke. Predvsem se povečuje pomen kakovosti pridelka, šele potem je na vrsti količina. Ljudje pijejo iz različnih vzrokov (ne nazadnje prometnih) vse manj, a vse bolj dobro. Glede kakovosti, blagovnih znamk, promocije idr. nas čaka še veliko dela. Veliko obeta projekt deželnega vina, pa tudi zaščitno znamko slovenskih vin, ki je najstarejša blagovna znamka v Slove-

• IZVOZ 20 MILIJONOV LITROV POD CENO - Kmetijski minister Ciril Smrkolj je vladni predlagal, da bi (pod ceno) čimprej izvozili 20 milijonov litrov slovenskega vina in tako naredili prostor za nov pridelek. Razliko med doseženo izvozno ceno in odkupno ceno (60 tolarjev za liter, rok plačila 15. februar 1999) ter druge stroške naj bi krilo kmetijsko ministrstvo iz svojega proračuna. Posel naj bi izvedel Zavod za blagovne rezerve oz. z razpisom izbran najugodnejši ponudnik, ki bo vino izvozil na tuje trge.



Janez Vrečer, direktor poslovne skupnosti, ocenjuje vinski trg pred novo letino

niji, saj bo prihodnje leto praznovala že 30 let, je potrebno skrbno razvijati še naprej.

In kaj bo s plačilom nove letine? Prednost pri prodaji grozdja bodo imeli vsekakor tisti vinogradniki, ki so bili že v preteklosti zvesti svoji zadrugi in kleti. Prav lahko pa se zgodi, da bodo cene nižje kot v preteklih letih, sprjazniti se bo treba tudi z dejstvom, da vsakega grozda ne bo mogoče prodati. Vino bo plačano šele, ko bo prodano, tudi tega se je treba zavedati, sprjazniti se bo treba tudi s participacijo pri delu obresti, ki do prodaje zaloga bremenijo kleti, je prepričan Janez Vrečer.



EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Zastoji pri vrenju

Tudi letos imajo posamezniki že težave, ker je mošt nehal vreti. Čim so zastoji v vrenju, se kopirajo v nadnormalnih količinah stranski proizvodi kvasovk: hlapne kisline (cik, mlečni cik), acetaldehid itd. Ob vsakem zastoj alkoholnega vrenja so takoj na delu bakterije, ki spreminjajo vinske sestavine v neprijetne arome in snovi slabega okusa. Zato je zelo pomembno, da preprečimo ali odpravimo zastoj vrenja.

V gostilnah in zidanih imamo že priložnost užiti kozarec portugalke. Vino se je komaj rodilo, a že je tu pa tam ciknjeno. Krivda je naša. Ta grenka izkušnja naj nam bo opozorilo na nevarnosti, na katere smo v enem letu pozabili. V teku je trgatev modre frankinje, ki ima ravno tako že na trti ranjeno grozdje, polno bakterij in divjih kvasovk. Odrezati in zavreči je potrebno del grozda, ki ima od gnilobe že suhe, cikaste jagode. Toliko važnejše je, da imamo pripravljen čim bolj "živ" kvasni nastavek, tik preden začnemo s trgatvijo rdečega grozdja. Vso količino kvasnega nastavka, ki je pripravljena za posamezno kad, dodamo na rdečo drozgo v kadi, čim je le ta pokrila njeno dno. Tako kvasovke pridobijo na času za razmnoževanje. Če smo tako ravnali, v vrenju ne bo težav z zastoji, tudi s cikom ne.

Da pa zagotovimo kvasovkam čim boljše možnosti za čim uspešnejšo tekmo z bakterijami, mora biti v kadi zadostna čistoča nad klobukom. Po vsakem poplavljanju klobuka svetujemo s papirnati brisačami, ki jih zavrzemo, odstraniti kaplje rdečega mošta s sten. Čim bliže zgornjemu robu kadi so ostanki drozge, več cikanja je, ker bakterije ocetnega cika potrebujejo kisik, da pretvarjajo alkohol v ocetno kislino. Kljub že več desetletnemu priporočanju stroke, da kad ne sme biti zvrhana z rdečo drozgo, se to še vedno dogaja v nekaterih zidanih. To je "izzivanje usode".

Zakaj se je alkoholno vrenje ustavilo, je odvisno od primera do primera. Vrenje mošta v cisterni, posebno če gre za beli mošt, ki je bil močno razsluzen, se je mogoče ustavilo, ker je kvasovkam zmanjkalo hrane ali kisika. Letos svetujemo dodatek hrane (v njej naj bo obvezno vitamin B1 ali tiamin), ki se dobi v kmetijskih apotekah. Pomanjkanje kisika odpravimo z zračnim pretokom četrte mošta. Rdeča drozga oziroma rdeči mošt ima po prešanju dovolj kisika. Koristen je dodatek hranljivih soli. Če nismo prepričani, da je bil naš kvasni nastavek dober, pripravimo čimprej novega, uporabimo 50 g/hl kvasovk S Bayanus, v čim večji količini, tudi 10 l in več na hl. Ne zlijemo ga v sod, dokler ne bo v polni moči!

dr. JULIJ NEMANIČ

Lukačičeva naj gre

KOČEVJE - Janko Veber, poslanec ZLSD, sicer kočevski župan, je bil pobudnik predloga vladi za takojšnjo zamenjavo Marije Lukačič, direktorice Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Lukačičeva je bila od 1993, ko je bil ustanovljen tudi med Kočevci osvobojeni sklad, do 1994 njegova vršilka dolžnosti, februarja 1994 pa je bila na do dolžnost imenovana. Po izteku štiriletnega mandata je Sklad junija letos deloval brez direktorja, nakar je vlada na osnovi koalicijske pogodbe Lukačičevo zopet imenovala na staro dolžnost. Veber je povedal, da ZLSD direktorici očita številne nepravilnosti in samovoljo, napake pri poslovanju pa sta ugotovili tudi računsko sodišče in nadzorni odbor. Lukačičevi očitajo tudi, da bodo, če vlada ne bo privolila zamenjavo Lukačičeve, vložili interpelacijo zoper kmetijskega ministra Cirila Smrkolja.

M. GLAVONJIČ

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek je bila novomeška tržnica polna krizantem in mačeh, prve so prodajali po 1.200 tolarjev, druge pa po 80. Sicer pa je bil naprodaj kostanj po 300 tolarjev kilogram, česen po 500, čebula po 200, paradižnik po 250, paprika po 130, koleraba, korenje, rdeča pesa in črna redkev po 200, fižol v zrnju po 500, strožji fižol po 300, zelje po 60, hren po 400, radič po 250 do 300, endivija po 300, mehka solata po 400, motovilec in špinača po 200, merica, krompir po 60, bučke po 200, jabolka po 60 do 90, slive po 200, hruške po 100 do 140, grozdje po 200, košarica jagod po 280 in kulin po 200 tolarjev kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 82 do 3 mesece starih prašičev, 23, starih 3 do 5 mesecev, in 39 starejših. Prvih so prodali 27 po 340 do 360, drugih 7 po 280 do 310, tretjih pa 11 po 230 tolarjev kilogram.



V ŽUŽEMBERKU KMETOVALCI IZ EVROPE - V Ljubljani je od 30. septembra do 2. oktobra potekal evropski kongres kmetijstva in generalne skupščine evropskega združenja za kmetijstvo (CEA). Po treh dneh zasedanj so imeli udeleženci tudi strokovne ekskurzije po Sloveniji. Ena skupina si je ogledala Vipavsko dolino, druga živinorejske kmetije po Štajerskem, tretja skupina pa si je ogledala dolino reke Krke. V Žužemberku so goste iz Avstrije, Nemčije in Švice pričakali rogisti, narodne noše TD Suha krajina, pozdravili pa so jih tudi direktor Zadrugne zveze Slovenije Tine Nose, direktor KZ Suha krajina Janko Skube in Janez Gliha, ki je orisal zgodovino gradu in kraja. Janko Skube je predstavil delo zadrug, njene razvojne cilje v pridelovanju in predelavi zdrave in naravne hrane, s katero upajo, da bodo našli svoje mesto tudi v Evropi. (Foto: S. Mirtič)

kmetijski nasveti

Miksomatoza - kunčja smrt

Te nesreče je v veliki meri kriv človek sam. V želji, da bi zavrl razmnoževanje divjih kuncev in obvarovali pašnike za ovce, so v Južni Ameriki umetno okužili divjad in s tem sprožili širitev bolezni, ki je postopno prišla tudi do nas. V Sloveniji so miksomatozo, to izjemno nevarno in lahko prenosljivo kužno bolezen, ki jo ponekod imenujejo tudi kunčja smrt, odkrili pred 23 leti. Najbolj nevarna je v jesenskih mesecih, njena žarišča so najpogosteje ob rekah in močvirjih; pri nas je to v Pomurju, kar pa ne pomeni, da se bolezen ne more pojaviti v naših krajih, saj tudi tu ne manjka komarjev in drugih prenašalcev virusa, povzročitelja miksomatoze.

Miksomatoza se ponavadi začne z vnetjem očesnih veznic in lahko opazljivim izcedkom iz oči. Obolela žival zavrača hrano in vodo ter dobi visoko temperaturo. Še bolj značilne za bolezen so tako imenovani miksomati, to so kroglaste oteklino, ki se pojavijo v podkožju smrčka, uhljev in okrog genitalij. Kunci dobijo značilno levjo glavo, ki napoveduje smrt živali, saj je miksomatoza tako huda bolezen, da običajno pokosi v dveh do treh tednih celotno čredico. Tega skorajda ni mogoče preprečiti, saj bolezen velja za neozdravljivo. Preventiva je zato toliko potrebnejša.

Takoj ko rejec opazi prve znake miksomatoze, mora obolele živali ločiti od zdravih in čimprej obvestiti veterinarsko službo. Ko ta postavi diagnozo, z odločbo odredi strogo polletno zaporo rejce. Povedano je vsak promet s kunci, opremo, kožami in dlako, sanacija pa mora biti opravljena pod nadzorom inšpekcije. Neškodljivo je treba uničiti vse ostanke, kunčje hlevčke pa temeljito razkužiti. Na novo vhljevane kunce je potrebno zaščitno cepiti proti povzročitelju bolezni, myxoma virusu. Diagnostične preiskave plača država, vse druge stroške pa mora nositi rejec sam. Preventivni ukrepi ne trpijo polovičnosti, če ne želimo, da nam ponovljena miksomatoza kaj kmalu spet ne uniči celotne rejce.

Inž. M. L.

Ohranimo stare sorte jablan!

Poziv lastnikom

Lepo vas prosim, pustite stare jabolane rasti in roditi ter jih ne sekajte, če so še rodne. Domače sadne vrste že stoletja rastejo na naših tleh, so samonikle, prilagojene našim razmeram, zato pa odpornejše proti boleznim in škodljivcem kot križanci, prineseni od drugod, ki jih je potrebno škropiti tudi po 16- do 20-krat, da dajo zdrav sad. Berite, kaj piše dr. Anton Komat o pesticidih, ki jih imenuje ubijalce vsega živega in posrednega povzročitelja mnogih bolezni ter poškodba človeških organov. Zdravo doma pridelano sadje je za naš organizem najboljša hrana, zato zasluži večje vrednotenje in ceno. Da bi povečali rodnost, dobro pognojite domačim sortam zdaj v poznojesenskem času, dobrodejno pa delujejo tudi različni premazi, denimo mešanica gline, kravjaka, peska, kamene moke, sirotke ipd., ki zdravijo rane, ščitijo pred zmrzaljo in ugodno vplivajo na rodnost.

DRAGICA FRIEDL

FERTILOVE NOVOSTI V PREHRANI RASTLIN

Dušik spodbuja gnitje grozdja

Kako lahko najcenejše gnojilo zaradi pretirane porabe postane najdražje

Osnovno pravilo je, da v jeseni ne gnojimo z gnojili, ki vsebujejo večje količine dušika (N). Nikakor ne uporabljamo gnojil KAN, urea ali npr. NPK 15-15-15, saj ta gnojila vsebujejo preveč dušika, ki se bo do spomladi izpral v nižje plasti zemlje in nato v podtalnico. Mineralna gnojila, ki jih na slovensko tržišče dobavlja Fertil Trebnje, so izdelana iz naravnih mineralov iz zemeljske skorje, ki se nato v obliki mineralnih gnojil dodajajo v zemljo ali na liste rastlin.

Drugo pravilo pri uporabi mineralnih gnojil je, da gnojilo izdelamo v tisto območje zemlje, kjer se bo razvil največ korenin. V jeseni gnojimo predvsem na zalogo v vinogradih in sadovnjakih, osnovno gnojimo ob setvi žit (pšenica, ječmen) in osnovno gnojimo ob oranju za pripravo zemlje za sladkorno peso. Gnojimo lahko tudi druge kmetijske površine in okrasne sobne rastline. Pazljivo moramo biti pri izbiri ustreznega mineralnega gnojila.

Fertil Trebnje, specializirano podjetje za mineralna gnojila, je s pomočjo tujih strokovnjakov razvil visokokvalitetno mineralno gnojilo z enajstimi hranili v granulirani obliki za strojni ali ročni raztros v tla, in sicer NPK 6-20-21+2+mikro in NPK 5-16-24+2+mikro. Obe gnojili sta namenjeni za jesensko gnojenje v tla, saj se hranila iz teh gnojil ne izpirajo. Ves dušik je v amonijski obliki, poleg tega pa vsebujejo še: fosfor, kalij, magnezij, kalcij, bor, mangan, cink, železo, molibden in kobalt. To pomeni, da damo zemlji oziroma rastlinam vsa hranila hkrati. Hranila v gnojilu so v ustreznem razmerju, kar pomeni, da ustrezajo večini kmetijskih in okrasnih rastlin.

Druga novost so visokokvalitetna mineralna gnojila v kristalnih ali tekoča pod zaščitnim imenom fertilon. Nekaj vrst teh gnojil vsebuje kompletno vsa hranila, ki jih rastline potrebujejo za zdrav razvoj in lepo rast. Pakirana so v manjši embalaži in so namenjena za foliarno gnojenje rastlin, za gnojenje rastlin na kapljičnih sistemih (fertigacija) ali za zalivanje kme-

tijskih ali okrasnih rastlin. Ta gnojila so 100-odst. vodotopna, izberemo pa jih glede na potrebo rastlin po posameznem hranilu: npr. magnezij, bor, železo ali vseh enajst hranil hkrati.

Tretja novost so gnojila po meri oziroma mineralna gnojila na osnovi analize tal. Analiza zemlje je osnova za pravilno, strokovno in pravočasno preskrbo rastlin z ustreznimi hranili. V Fertilu Trebnje so se prilagodili tako, da kupci lahko dobijo najmanjšo količino 1 tona ustreznega mineralnega gnojila, ki ustreza rezultatom analize tal. Dokazano je, da le na osnovi analize zemlje in nato gno-

jenja na osnovi rezultatov te analize lahko pričakujemo velike in hkrati kvalitetne pridelke. Številni vinogradniki, poljedelci in ostali tarnajo, kako jim gnije grozdje, da imajo nizke pridelke sladkorne pese, da jim pšenica poleže, da je krompir krastav itd... Vse to so posledice nepravilne preskrbe rastlin z ustreznimi hranili, predvsem pa pretirane uporabe dušika, ker je le-ta poceni, in prav ta cena zavede pridelovalca. Ko proti jeseni pobiramo pridelke in smo razočarani nad kvaliteto, ugotovimo, da so na koncu koncev najcenejša gnojila najdražja.

Inž. P. J.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Paprika tekne tudi pozimi

Še je čas, da se oskrbimo s papriko, obdelano na različne načine. Ker je načinov za obdelavo veliko, je prav, da nekatere prekusimo in si najboljše tudi zapomnimo. Sedaj je na voljo predvsem mesnata rdeča podolgovata paprika, ki je primerna za pečenje in takšna tudi za zamrzovanje. Najbolje je, da se dela lotimo v naravi s pomočjo litozelne ponve ali plošče, in se tako izognemo neprijetnemu vonju v kuhinji. Dobro oprane in osušene paprike enakomerno opečemo z vseh strani. Nato jih z lupino vred dobro ohladimo, zložimo v plastične posode, zapremo in zamrzujemo. Pri odtajevanju lupinca sama odstopi, lahko pa ponudimo tudi neolupljene, ker zadržijo več soka. Paprike potresemo s poprom, soljo, seseklim česnom in peteršiljem ter pokapljamo z izbranim oljem in kisom.

Za pripravo paprik z zeljnim nadevom za štiri osebe potrebujemo 4 mesnate zelene paprike, 1,5 kg belega zelja, sol, 1 žličko sladkorja, 1 žličko kumine, 1 strok česna, 4 majhne koščke margarine, 4 žlice olja, 1/8 litra juhe, 1 čebulo, 200 g poljubnih gob, šopek peteršilja, 1 žličko

moke, 3 žlice kisle smetane, sol in poper. Priprava: opranim paprikam odstranimo pecelj in semenje, zelje na drobno naribamo in ga zmešamo s soljo, kumino, sladkorjem in strtim česnom. Ko zelje nekoliko upade, z njim napolnimo paprike in na vrh vsakega nadeva položimo košček margarine. Paprike zapremo z odrezanimi pokroveci, posamezne zložimo v plastične vrečke in zamrzujemo. Pred pripravo jih zložimo v posodo, zalijemo z mrzlo vodo, pokrijemo, postavimo v pečico in dušimo. Medtem pripravimo gobov preliv. Olje segrejemo, dodamo sesekljano čebulo, blanširane sveže ali zamrznjene gobe in ostale začimbe ter dušimo. Jed poprašimo z moko, premešamo in zalijemo z juho. Pred serviranjem vmešamo v omako kisel smetano. Paprike naložimo na krožnik in jih prelujemo z gobovo omako. Široko uporabna za zimo je zelenjavna omaka, ki jo pripravimo iz 2 kg paprik, 1 kg paradižnika, 5 čebul, 1 glave česna, 2 dl olja in začimb po okusu. Vse narazane sestavine kuhamo do mehkega, ohladimo, napolnimo v plastične kozarčke in zamrzujemo.

Bienale kljub težavam pod streho

V gradu Otočec otvoritvena slovesnost 5. bienala slovenske grafike Otočec, Novo mesto - Razstava sodobne ameriške grafike v Galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici

KOSTANJEVICA, OTOČEC - Bienale slovenske grafike Otočec, Novo mesto, ki s svojo pestro in bogato programsko zasnovano vsako drugo leto za nekaj časa postavi Dolenjsko v središče likovnega dogajanja na Slovenskem, je kljub nejasnostim in administrativnim zapletom vendarle dočkal svoj mali jubilej; že petič so ga pripravili, tokrat sicer v nekoliko skromnejšem obsegu, vendar neokrnjenega glede ravnosti kakovosti in glavnih vsebinskih poudarkov. Kot razstavišni kraji bienala se letos zapisujejo grad Otočec, kjer je postavljena razstava slovenske grafike, Kostanjevica, kjer gostuje razstava sodobne ameriške grafike, in Ljubljana, kjer bodo 5. novembra v Narodni galeriji odprli razstavo Dürerjevih lesorezov in grafik drugih avtorjev na temo apokalipse.

Za razliko od prejšnjih bienalov dela za prikaz slovenske grafične ustvarjalnosti v zadnjih dveh letih niso prispela po javnem razpisu, ampak je ustvarjalce k sodelovanju osebno povabil predsednik bienala prof. Branko Suhy. Soočen s prostorskimi in drugimi omejitvami je pridobil grafične izbranih 24 umetnikov, upošteval pa je generacijsko raznovrstnost. Na pregledni razstavi v gradu Otočec so tako poleg ene grafike vsakega od ude-

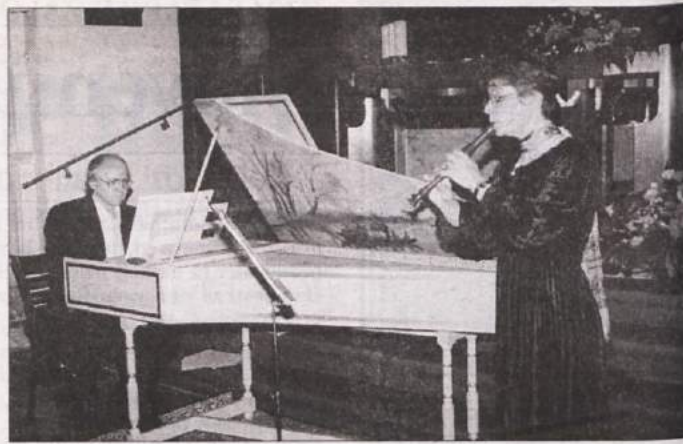
ležencev na ogled še Suhyjeva grafika in šest grafik Božidarja Jakca, s čimer so organizatorji poostili prihodno stoletnico rojstva tega uglednega umetnika. Mednarodna žirija pod predsedstvom prof. dr. Konrada Oberhuberja, direktorja dunajske Albertine, je upoštevala še 50 nerazstavljenih grafik, odločila pa se je, da podeli veliko nagrado Otočec Bojanu Kovačiču, enakovredni nagradi Novega mesta za grafiko pa Ani Zavadlav in Samuelu Graj-

fonerju. Evropske velike nagrade letos niso podelili, je pa bienale kot običajno pospremil izid kataloga.

Uvod v bienalne prireditve je bila četrtkova otvoritev razstave grafik 12 ameriških umetnikov v Galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici, s katero se nadaljuje programska tradicija bienala, da ob pregledu slovenske grafične ustvarjalnosti predstavi tudi sodobno grafiko katere od držav. Po pozdravnih nagovorih galerijskega direktorja Bojana Božiča in Branka Suhyja je razstavo predstavil njen selektor prof. dr. Joel S. Eide, odprla pa jo je veleposlanica ZDA v Sloveniji Nancy Ely Raphael. V kulturnem programu je nastopil pihalni kvintet Korffej.

Otvoritvena slovesnost je bila v petek, 1. oktobra, zvečer v gradu Otočec. Po pozdravnih nagovorih novomeškega župana Francija Koncilije in predsednika upravnega odbora bienala dr. Toneta Starca, je predsednik bienala prof. Branko Suhy spregovoril o pomenu bienala in o svetlih in temnih platih njegovega uresničevanja, pohvalne besede za organizatorje in sam bienale je povedal direktor Albertine prof. dr. Konrad Oberhuber, otvoritveni nagovor pa je imel minister za kulturo Jožef Školč namesto zadržanega pokrovitelja 5. bienala predsednika Milana Kučana, ki se je slovesnosti udeležil kasneje. Školč je tudi podelil grand prix Otočec in nagradi Novega mesta za grafiko. Za glasbeno popretritev je poskrbel Slovenski kvintet.

M. MARKELJ



ZANIMANJE ZA STARO GLASBO - V Kapiteljski cerkvi v Novem mestu je bil v četrtek, 1. oktobra, zvečer šesti koncert Novomeškega glasbenega festivala. Številno občinstvo, ki z obiskom potrjuje, da so tovrstne kulturne prireditve zaželjene, je prisluhnilo skladbam Haendla, Estendorfferja, Bacha in D'Herveloisa, ki sta jih izvedla Mateja Bajt na kljunasti flavti in Milko Bizjak na čembalu kot solista in kot komorni duo. Posebnost koncerta je bila v tem, da sta glasbenika igrala na avtentičnih instrumentih. (Foto: M. Markelj)



SLIKARSKA RAZSTAVA NA SEVNIŠKEM GRADU - V galeriji na sevniškem gradu je pretekli petek predsednik ZKD Sevnica Jože Novak odprl razstavo slikarke Cirile Gavrilo Češnjegar - Cigančice (na sliki s cvetjem) z Lomnega v krški občini. Slikarka je diplomirala na pedagoški akademiji pri likovnem pedagogu Zoranu Didku in je doslej imela 12 samostojnih in 26 skupinskih razstav. Za njeno ustvarjanje je značilna različnost tematike in raznovrstnost pri izboru tehnike, vseskozi pa je prisoten njen liričen odnos do ljudi in okolja ter zavestno umikanje v idealno resničnost. Za kulturni spored ob otvoritvi razstave je poskrbel kvartet flavt Opus musicum. (Foto: P. Perc)

Čudna pota

Nova knjiga Janeza Kolenca Čudna pota

NOVO MESTO - Pri Dolenjski založbi je te dni izšla nova knjiga Janeza Kolenca, upokojenega profesorja, plodovitega pisatelja in pesnika, ki ima za seboj že lepo število pesniških listov in pesniških zbirk ter nekaj knjig kratke proze. Tokrat se predstavlja s svojim doslej najdaljšim v knjigi natisnjem besedilom, z romanom Čudna pota. Delo je sicer nastalo že pred tremi desetletji, a ga pisatelj ni želel objaviti, verjetno pa ga tudi ne bi mogel, četudi bi se tako odločil, saj se roman vsebinsko dotika tem, ki so bile v prejšnjem sistemu več kot nezaželjene. Gotovo bi Čudna pota, če bi ugledala beli dan pred dvajsetimi, petnajstimi leti, vse drugače odmevala, kot bodo zdaj, vendar tudi zapoznili natis ne prihaja v javnost prepozno, saj so nekatere stvari, o katerih roman pripoveduje, še vedno aktualne, da seveda sploh ne govorimo o večni aktualnosti človekovega samoiskanja in samopotrjevanja.

Kolenc v Čudnih potih zapisuje življenjsko usodo slovenskega intelektualca kmečkega porekla, ki se je v času svojega osebnostnega zorenja kot študent znašel v vrtincih druge svetovne vojne, na Slovenskem še dodatno tragično zaznamovane z ideološkim sovraštvom in državljansko vojno. Tako eno kot drugo se ga je usodno dotikalo, prisiljen je bil odločati in opredeljevati, vendar je zmogel toliko notranje moči, da se je odločal predvsem po glasu svoje etične občutljive vesti. Razmere in naključja so ga potpisila zdaj na ta, zdaj na drugi breg slovenske medvojnne razklanosti, nazadnje pa je moral prestopiti še zaporniško in taboriščno kalvarijo. V povojnem obdobju je Kolenec junak ostal v bistvu tak, kot je bil, le malce bolj zagrenjen, a še vedno verujoč v svoje etične ideale, četudi je v družbi zavladala huda erozija vseh vrednot. Na to rdečo nit je Kolenec nanizal vrsto prigod in likov, ljubezensko zgodbo, dialoške diskusije, razmišljanja in komentarje, v besedilo pa vpletel tudi nekaj svojih pesmi. Roman je še najbolj prepričljiv v tistih poglavjih, ki govorijo o življenju med vojno v Ljubljani ter o dogajanju v zaporih in v roškem taborišču, očitno gre za avtorjeva osebna doživljanja, prelita v literaturo.

M. MARKELJ

PET LET NOVIH ARKAD

NOVO MESTO - Kulturno-umetniško društvo Nove arkade iz Šmihela v Novem mestu te dni praznuje pet let delovanja. Mali jubilej bodo počastili v soboto, 10. oktobra, ob šestih zvečer v Kulturnem centru Janeza Trdine s koncertom vokalno-instrumentalne skupine Zarja in Sonce, ki jo vodi Irena Repeta, ter s pregledno razstavo slik mladih članov likovne sekcije društva, ki jo vodi Jožica Škof.

KOKOL PRI SLONU

NOVO MESTO - V kava baru Pri slonu bodo danes, 8. oktobra, ob osmih zvečer odprli fotografsko razstavo. Predstavil se bo mladi fotografski ustvarjalec Robert Kokol iz Mirne Peči s ciklom barvnih fotografskih kolažev, ki ga je naslovil Kamnita pripoved.

RAZSTAVA V LUNI

NOVO MESTO - V galeriji Luna bodo danes, 8. oktobra, ob sedmih zvečer z otvoritvijo razstave fotografij Maria Gregoriča začeli letošnjo razstavno sezono.

SIMFONIKI IZ ŽALCA

NOVO MESTO - Glasbena šola Marjana Kozine priredi v Kulturnem centru Janeza Trdine jutri, 9. oktobra, ob sedmih zvečer koncert simfoničnega orkestra Glasbene šole Rista Savina iz Žalca. V orkestru igrajo sedanji in nekdanji učenci te šole, dirigent je Stanko Podbregar, koncertna mojstrica pa prof. Tanja Miklavc.

ORGELSKA KONCERTA

NOVO MESTO, ČRNOMELJ - V okviru abonmaja Mladi mladim in Izven Glasbena mladina Slovenija prireja orgelski koncert mladega glasbenika Tomaža Ševška, dobitnika več prvih nagrad na tekmovanjih mladih slovenskih orglavev in dobitnika druge nagrade na evropskem tekmovanju. Danes, 8. oktobra, ob osmih zvečer bo nastopil v frančiškanski cerkvi v Novem mestu, jutri, 9. oktobra, ob 19.30 pa v župnijski cerkvi sv. Petra v Črnomlju.

Rožnovenski reliefi

Jovanovičeva razstava v frančiškanski knjižnici

NOVO MESTO - V razstavnih prostorih knjižnice frančiškanskega samostana je ves ta mesec na ogled razstava lesenih reliefov ljubiteljskega risarja in kiparja Petra Jovanoviča z naslovom Skrivnosti rožnega venca. Odprli so jo večeraj, 7. oktobra, zvečer s priložnostnim kulturnim programom, v katerem je nastopila Petra Jovanovič. Jovanovič je samouki likovni ustvarjalec, doma izpod Blegoša. V štirih desetletjih je narisal na tisoče risb in izrezljal na stotine lesenih skulptur ter spomenikov. Za seboj ima že 58 samostojnih razstav od Trsta do Celovca, na javnih mestih je postavljenih kar 65 njegovih spomenikov, izdal pa je tudi štiri likovne mape. V svojem delu sega po motivih iz vaškega hribovskega okolja, iz klasične in moderne slovenske literature, v zadnjem času pa se pogosto loteva svetopisemskih motivov. V Novem mestu razstavlja cikel petnajstih reliefov, izrezlanih iz lipovega lesa na temo rožnega venca, po pet za vsak njegov del: veseli, žalostni in častiljivi.

Oratorij v počastitev jubilejev

Krstna izvedba oratorija Maša na polju skladatelja Avgusta Ipavca v stiški baziliki - Pevski zbori, simfoniki, solisti in pritrkovalci pod vodstvom Marka Muniha

STIČNA - V skladu s svojim stoletnim kulturnim poslanstvom, ki ob verskem in gospodarskem označuje delovanje stiške opatije, je cistercijski samostan v Stični zaključil letošnja praznovanja 900-letnice cistercijanov in stoletnice ponovne naselitve stiškega samostana s pomembnim kulturnim dogodkom. V nabitno polni samostanski baziliki je bila v soboto, 3. oktobra, zvečer krstna izvedba oratorija Ad missam in agris (Maša na polju) za soliste, mešani zbor, deški zbor, orkester, orgle in zvonove slovenskega skladatelja Avgusta Ipavca. V nedeljo, 4. oktobra, dopoldne pa so pri slavnostnem somaševanju odpeli Ipavčeva Mašo narodov pod avtorjevim vodstvom.

Mogočno glasbeno delo Maša na polju govori o svetnikih sv. Benediktu, sv. Bernardu in sv. Hildegardi, ki so sooblikovali duhovno podobo Evrope v srednjem veku, ter o odrešenjski moči ljubezni. Avgust Ipavec je delo napisal na pobudo svojega prijatelja in sošolca na ljubljanski teološki fakulteti, sedanjega stiškega opata dr. Nadraha. Avtor, ki sicer živi in ustvarja na Dunaju, pravi, da je oratorij neločljivo povezan s stiškim samostanom, saj je prvi navdih začutil v njegovi zbrani tihoti, v pogovorih z opatom je

navdih dobival določnejše oblike, prevzela pa sta ga tudi srečanje s slikarjem p. Humkom in milina dolenjske pokrajine. Besedilo oratorija je skladatelj sestavil sam iz besedil Svetega pisma, zapisov sv. Benedikta, sv. Bernarda in sv. Hildegarde, srednjeveških pivskih pesmi in Dantejeve Božanske komedije. Delo je nastajalo šest let.

Oratorij so izvedli pod taktirko dirigenta Marka Muniha Simfoniki RTV Slovenije, solisti Irena Baar, Slavo Savinšek in Janez Lotrič, recitator Demeter Bitenc, organist Tone Potočnik, pevci ljubljanskih cerkvenih zborov in ženski pevski zbor Andrej Vavken iz Cerklj pod vodstvom Damijana Močnika, zbor benediktincev iz opatije Goettweig, zbor frančiškank Marijine misijonarke, pritrkovalci z Brezj ter stiški otroci in plesalci Mojce Horvat. Krstne izvedbe Maše na polju so se ob množici ljudi udeležili številni ugledni cerkveni in posvetni gostje, med njimi predsednik Milan Kučan z ženo Štefko. Avtor, ki so mu v zahvalo podelili častni naziv

stiškega familijara, je na koncu izvedbe stiški opatiji podaril 348 strani obsežno izvirno partituro oratorija.

M. MARKELJ

Slika - duša ustvarjalca

Slikar Jože Trontelj je na 33. ekstemporu Piran 1998 prejel eno od petih velikih odkupnih nagrad

STIČNA - Jože Trontelj, po poklicu fotograf, sicer pa predvsem kipar in slikar iz Grosuplje, se je pred kratkim skupaj s še štirimi likovniki iz Kulturnega društva likovnikov Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični prvič udeležil mednarodnega ekstempora Piran 1998 in presenetil tako sebe kot druge. Za sliko na temo Tartini (akvarel) je prejel eno od petih velikih odkupnih nagrad in tako na letošnjem 33. tovrstnem likovnem srečanju, ki se ga je udeležilo preko 300 slikarjev, postal eden najmlajših nagrajencev. "Da so me opazili med tolikimi znanimi in priznanimi umetniki, je prav gotovo priznanje. Dela sem se lotil zelo neobremenjeno in imel sem dober občutek," je povedal Trontelj.

Kljub temu da mu dela ne manjka, saj je že skoraj osem let zaposlen v stiškem samostanu, kjer je ravno pred kratkim končal veliko enoletno delo - prenovil je celotno sejno meniško sobo, nove lesene klopi iz hrastovega lesa pa okrasil z okrog 40 reliefi cistercijskih svetnikov - se Trontelj rad udeležuje različnih slikarskih srečanj. Letos poleti je na ekstemporu na Gradišču prejel pohvalo strokovne žirije, na nedavnem tovrstnem druženju v Zagorici v dobrepolski občini so mu dodelili drugo nagrado, sicer pa pravi, da nagrade niso najpomembnejše. "Pomen slikarskih kolonij, ki so vse pogostejše, ni le v tem, da se umetniki srečamo, izmenjujemo izkušnje ipd., pač pa pomenijo tudi neko obvezo, da človek dela, in spodbudo, da

sami umetniki sploh hodijo na razstave. Zdi se mi, da pri nas slikarji premalo spremljajo občutke drugih slikarjev," meni Trontelj in dodaja, da je vmes, žal, pogosto tudi nevoščljivost. Slikanje mu pomeni neke vrste meditacijo, "tako kot nekomu na primer sprehod.



Jože Trontelj

Zadnje čase so mi všeč predvsem mehke, nežne slike, ki jih bolj čutiš, kot vidiš, in med take spada tudi nagrajena iz Pirana," pravi Trontelj, ki zelo enostavno razloži, kaj je umetnost. "To je odkrivanje življenja, samega sebe in drugih, kajti ljudje se med sabo premalo poznamo. Umetnost je, ko na primer nekaj naslikaš in si presenečen, kaj je nastalo. Toda pred platno moraš priti pošten in odkrit. Slika ne sme biti le odraz okolja in časa, pač pa predvsem duše ustvarjalca." L. MURN

POMLAD VABI NOVE PEVCE

NOVO MESTO - Mešani pevski zbor Pomlad želi okrepiti svoje vrste, zato vabi pevke in pevce, da se jim pridružijo. Avdicija bo to soboto, 10. oktobra, ob šestih zvečer v gledališki sobi Kulturnega centra Janeza Trdine.



ČESTITKE USTVARJALCU - Skladatelj Avgust Ipavec je po končani izvedbi svojega najnovejšega dela oratorija Maše na polju doživel veličasten aplavz, k izrednemu ustvarjalnemu dosežku pa so mu čestitali mnogi, med prvimi dirigent Marko Muniha (na sliki desno), pod čigar taktirko je oratorij uspešno prestal krst. (Foto: MiM)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

OB TELEVIIZIJO - V četrtek, 1. oktobra, popoldne je neznanec prišel v samski dom podjetja Begrad Črnomelj in ukradel barvni televizor. S tem je omenjeno podjetje oškodoval za 50 tisočakov.

KDO UKRADEL KONJA? - Oškodovani Maks R. iz Sevnega pri Novem mestu je 20. septembra iz Nizozemske pripeljal konja pasme KWPN, rjave barve, z belimi pegami na glavi in na treh nogah, ter ga spravil v karanteno v hlev kmetijske šole na Trški gori. Nekdo je še istega dne odpeljal konja neznanokam.

TORBICA GA JE ZAMIKALA - 30. septembra popoldne je nekdo prišel do parkiranega osebnega avta znamke Mercedes, ki je bil parkiran na lokalni cesti na Stari gori in je last M. S. iz Nemčije. Razbil je trikotno okensko steklo na zadnjih vratih in iz ženske torbice, ki je bila odprta na sedehu, vzal usnjeno denarnico z 20 tisočaki.

PONAREJENA VOZNIŠKA - 1. oktobra se je na mednarodni mejni prehod Metlika z osebnim avtom pripeljal 53-letni M. T. iz Bosne in Hercegovine. Policisti so ugotovili, da ima ponarejeno vozniško dovoljenje, zato so mu ga zasegli in zoper njega napisali kazensko ovadbo.

Ponarejene marke!

Od 25. septembra se tudi na Dolenjskem pojavljajo solidno ponarejeni bankovci za 500 nemških mark serijskih števil AA 1616099 G3, AG 611279 G3, GA 2769033 D7, AD 2205064 D8 in AA 0969960 L4. Bankovci so izrazito debelejši in nimajo značilnega šelesta. Verjetno so lepljeni iz dveh plasti, kar je opazno na robovih. Nimajo varnostne nitke, ampak le natisnjeno prekinjeno srebrno črto. Zelo so očitna rumena vlaknenca, ki izstopajo že pri dnevnih svetlobi. Zadnja stran ponaredkov je motna.

Po sedaj znanih podatkih bankovce vnovčuje moški, star okoli 30 let, močnejše čokate postave, temnih las in temnejše polti, visok približno 170 centimetrov. Govori slovensko z rahlim hrvaškim oziroma srbskim naglasom. Kriminalistična služba zato priporoča posebno pozornost pri odkupih ali plačevanju z bankovci za 500 mark in prosi vse, ki bi karkoli vedeli o ponarejenem denarju ali neznanca, naj to sporočijo na najbližjo policijsko postajo ali na telefon 113.

PРАВNA SVETOVALNICA

Svetuje dipl. tur. **Marta Jelačin**

Etažna lastnina - skupno funkcionalno zemljišče

Za funkcionalno zemljišče k določeni stavbi se šteje tisto zemljišče, ki služi stavbi kot celoti ali nekaterim njenim posameznim delom in ga etažni lastniki uporabljajo v skladu z namenom. Pravice na tem zemljišču so nedeljivo povezane s posameznim delom stavbe. Zemljišču, ki je potrebno za redno rabo posameznega dela stavbe, se etažni lastnik ne more odreči ločeno od svoje pravice na etažnem stanovanju. Za uporabo funkcionalnega zemljišča se lahko etažni lastniki dogovorijo tudi s posebno pisмено pogodbo.

V Kočevju ob izpit trije vozniki

S kaznovanjem po novem zakonu so v Kočevju trem osebam izrekli stransko kazneni prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, 26 pa jih je dobilo kazenske točke

KOČEVJE - Po petih mesecih veljavnosti novega zakona o varnosti v cestnem prometu pri kočevskem sodniku za prekrške ugotavljajo bistveno manj zadev kot v enakem obdobju lani. Manj zadev naj bi bilo zaradi hitrejših postopkov, vendar obe sodnici za prekrške v Kočevju vsaj zaenkrat še nimata manj dela.

Prvi predlogi, ki se nanašajo na novi zakon, so k kočevskemu sodniku za prekrške začeli prihajati konec maja. "Pred dopusti smo vabili le malo obdolžencev, od sredine avgusta naprej pa veliko, saj se po novem zakonu obravnavajo prednostno," pravi predstojnica sodnika za prekrške Željka Čilenšek-Bončina. Od sedaj so skupno prejeli 293 predlogov, ki se nanašajo na novi zakon. V enakem obdobju lani so prejeli 708 predlogov. "Razlog za tako

občutno zmanjšanje števila zadev je, ker so po novem policisti upravičeni izpeljati postopek za mandatno kaznovanje na kraju prekrška v vseh tistih primerih, ko zakon določa kazni v fiksnem znesku, sodniki pa smo pristojni v primerih, ko je določena kazni v razponu," pojasnjuje Čilenškova.

Ena takšnih kazni in bistvena novost novega zakona so tudi kazenske točke. Prve so v Kočevju izrekli že v juniju, skupno pa so do sedaj obravnavali 26 zadev, v katerih so bile izrečene kazenske točke; 19 med njimi pa je že pravomočnih. Zaradi prekoračitve 1,5 promila alkohola v krvi so trem voznikom izrekli stransko kazneni prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Prve odločbe o izreku stranske kazni kazenskih točk so postale pravomočne po treh mesecih, sedaj, ko obravnavajo julijske in avgustovske zadeve, pa bosta od

storitve prekrška do pravomočnosti odločbe potekala dva meseca. "Po novem zakonu zadeve niso težje za reševanje in naj bi bili zato, ker je manj zadev, postopki hitrejši, vendar pa imamo sedaj precej dela s prekrški, ki so bili storjeni pred 1. majem. Za vsak primer posebej moramo namreč ugotavljati, kateri zakon - star ali nov - je za storilca milejši," pravi Čilenškova. Poleg tega imajo težave tudi, ker nekaterih določb novega zakona ne morejo izkivševati, ker v zakonu o prekrških za to nimajo podlage.

DELE NOSIL DOMOV

NOVO MESTO - Osumljeni U. Z. iz Stopič pri Novem mestu je od avgusta lani do sredine septembra iz podjetja Revoz v Novem mestu, kjer je zaposlen, odnašal domov Renaultove rezervne dele. S tem je podjetje Renault oškodoval za okoli 7 milijonov tolarjev.

IZSILIL PREDNOST

NOVO MESTO - V četrtek, 1. oktobra, nekaj pred deseto uro zvečer je 21-letni D. B. iz Brezgega vozil neregistriran osebni avto od Mačkoveca proti križišču v Ločni. V križišču se je razvrstil na pas, ki je namenjen zavijanju levo proti Žabji vasi. Ko je zavijal v levo, je iz centra mesta proti Mačkovecu z avtom pripeljal 62-letni F. Š. iz Brestanice. Voznik D. B. je izsilil prednost, zato sta vozili trčili. D. B. se je lažje poškodoval, F. Š. pa huje. Alkotest je pokazal, da je imel D. B. v izdihnjem zraku kar 1,85 promila alkohola.

SKOZI OKNO PO CIGARETE

NOVO MESTO - V soboto, 3. oktobra, ponoči je nekdo v Kettejevem drevoredu v Novem mestu skozi okno vplomil v gostinski lokal ob športni dvorani Marof. Ukradel je denar in cigarete, s čimer je lastnika I. R. z Dvora oškodoval za 80 tisočakov.

PRETEPAL DOMAČE

GRADAC - V soboto, 3. oktobra, zvečer so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 44-letnega M. H. iz Gradca, ki je doma razbijal ter pretepal ženo in hčer. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

OSTANKI VOJNE

PODTURN, LAŠČE - V soboto popoldne je občan z Lašč pri Dvoru obvestil policiste, da je v gozdu pri Laščah našel ročno bombo, ki je bila še iz 2. svetovne vojne. Pirotehnik jo je uničil. Istega izvora je bila tudi granata, ki jo je istega dne v gozdu našel občan iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah. Granato je uničil pirotehnik.

JETTA ZGORELA

NOVO MESTO - Prejšnji tork ob pol štirih popoldne je na parkirnem prostoru pred vhodom kirurškega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto zagorel osebni avto Volkswagen jetta. Lastnik avta V. K. iz Krškega je skušal ogenj najprej sam pogasiti s suknjicem, a mu ni uspelo. Avto je popolnoma zgorel, kljub temu da so posredovali tudi gasilci poklicne gasilske enote Novo mesto. Škode je za 300 tisoč tolarjev.

NAPIHAL 4,04 PROMILA

SEVNICA - Sevnški policisti se niso uštel, ko so ocenili, da mopedist, ki so ga ustavili med kontrolo prometa, ni pil le sok. Alkotest je namreč pokazal kar 4,04 promila alkohola, voznik kolesa z motorjem pa tudi ni imel vozniškega dovoljenja.

O umoru Roma na sodišču

Začelo se je sojenje petim šentjernejskim Romom zaradi naklepnega umora Rajka Hudoroviča

KRŠKO - V ponedeljek so na zatožno klop okrožnega sodišča v Krškem sedli Romi iz Šentjerneja: 32-letni Valentin Brajdič - Renato, 19-letni Gorazd Jurkovič, 31-letni Darko Brajdič, 40-letni Rado Jurkovič in 33-letna Silvestra Jurkovič. Obtožba prvima dvema očita umor iz brezobzirnega maščevanja, ostalim trem pa sodelovanje pri tem. 4. junija letos je bil namreč v romskem naselju Gazice pri Cerkljah ob Krki ustreljen 29-letni Rajko Hudorovič iz bližnjega naselja Kerinov grm. Ta umor je bil močno odmeven v javnosti tudi zato, ker so Romi za njegovo smrt krivili policiste, ki naj bi bili seznanjeni s tem, da Rajku šentjernejski Romi grozijo s smrtjo. Policisti so Romom iz Šentjerneja, za katere so bili obveščeni, da prihajajo v Gazice oboroženi, naredili zasedo, vendar so se ji Romi izognili, v Gazicah pa je eden od njih v glavo ustrelil Rajka Hudoroviča.

Kaj se je pravzaprav dogajalo tistega usodnega dne, ponedeljkova obravnava še ni razjasnila. Zasljučni so bili namreč vsi obtoženci, vendar so ti povedali novo enotno zgodbo, na vprašanja pa niso odgovarjali. Tako

so pripovedovali, da so se v Gazice odpravili po odjoka za praznovanje rojstnega dne, in ker niso imeli denarja, so s seboj vzeli orožje, da bi ga prodali. Ko so prišli v Gazice, je bil tam že Rajko, ki je začel nanje streljati, zato so bežali, med streljanjem v obrambi pa je Rajka zadela krogla. Priče iz Gazice so dogodek opisale drugače. Bile so seznanjene s tem, da Rajku grozijo šentjernejski Romi, vzrok za grožnje pa naj bi tičal v sporu pred tednom dni na Madžarskem, ko je med Valentinom in Rajkom prišlo do pretepa, v katerem je Rajko Valentin dvakrat močno udaril.

Zadeva bo verjetno jasnejša 16. oktobra, ko se bo obravnava nadaljevala z zaslišanjem že predlaganih prič: policistov Slavka Planinca in Zdenka Antolinca ter kriminalista Franca Božičnika in dveh izvedencev. Petčlanski senat bo na predlog Valentinovega odvetnika dr. Petra Čerferina zaslišal še Branka in Romana Brajdiča, pridobil pa bo še poizvedbe na krški in šentjernejski policiji; svoje mnenje o Valentinu naj bi na predlog istega odvetnika - neverjetno - povedal še šentjernejski župan.



IZ PRIPORA NA OBRAVNAVO - Valentin Brajdič - Renato in Gorazd Jurkovič sta bila od 4. junija v priporu v novomeških zaporih (na sliki levo in med dvema paznikoma na desni). Sicer pa je zaradi ponedeljkove obravnave in zaradi številnih groženj okoli sodišča in na sodišču za varnost skrbela cela četa policistov in varnostnikov, nevbliženih Romov pa na sodišče niso pustili.

Ko avto postane vojaški obveznik...

Bojan Avbar je vložil pobudo za presojo ustavnosti vladne uredbe, s katero imajo državljani pri obrambi države tudi materialno dolžnost - Omejene ustavne pravice?

NOVO MESTO - Pred kratkim so občani na Dolenjskem začeli množično prejemati vojaške pozive za dvig listin, na osnovi katerih so lahko avtomobili, tovornjaki in celo plovila kadarkoli vpoklicani za vojaške potrebe. Res, da je vpoklic za vojsko znan že iz prejšnjega sistema, ko so prišli v poštev predvsem konji, traktorji in manjši kombiji, in da je tak vpoklic povsem razumljiv v času vojne, ko bomo vsi z vsemi silami branili domovino, a tokrat se je ob negodovanju številnih prizadetih postavilo pomembno vprašanje: so z vpoklicem naše lastnine v času brez vojne kršene osnovne človekove pravice, zapisane v ustavi? O tem bo na pobudo Novomeščana Bojana Avbarja, ki je sicer iz pravniških vrst, presojal Ustavno sodišče Slovenije.

Zakon o obrambi sicer določa, da imajo državljani pri obrambi države poleg vojaške in delovne dolžnosti tudi materialno dolžnost, ki jo uresničujejo z dajanjem vozil, strojev, objektov in drugih sredstev za vojsko, državne organe in druge obrambne potrebe. "Neracionalno bi bilo, da bi država zagotavljala tovarna, terenska in druga vozila že vnaprej za celotno vojno sestavo," so pojasnili na ministrstvu za obrambo. Že prav, a kaj, ko živimo v času, ko so mnogi državljani življenjsko odvisni tudi od vozil: z njimi si služijo kruha, jih potrebujejo za prevoz v službe, za prevoz invalidnih otrok ali drugih družinskih članov, takšna obveza v mirolnem času pa je po prepričanju pobudnika za presojo ustavnosti vladne uredbe pravzaprav v nasprotju z osnovnimi človekovimi pravicami!

A država ne izbira. Vprašanje, po kakšnih kriterijih izbirajo vozi-

vaje s svojim tovarnjakom raje sam, sedaj pa so takšni časi, da dela ne moreš kar tako spustiti iz rok," pravi avtoprevoznik iz Šentjerneja, ki ima v vojaško enoto razporejena oba tovarnjaka, in dodaja, da je odškodnina za izpad osebnega dohodka tako majhna, da ni vredna omembe. Zasebnik iz Novega mesta se je prav zato odločil za drugačno rešitev. Ker je svoj kombi nujno potreboval za posel, je najel drug kombi in ga "dal" vojski. Stroške najema, ki so

• 16. člen Ustave: "S to ustavo določene človekove pravice (svoboda gibanja, pravica do zasebne lastnine, enakost pred zakonom...) in temeljne svoboščine je izjemoma dopustno začasno razveljaviti ali omejiti v vojnem ali izrednem stanju. Človekove pravice in temeljne svoboščine se smejo razveljaviti ali omejiti le za čas trajanja vojnega ali izrednega stanja..."

za en teden znašali 70 tisočakov, naj bi plačala država, a mu je ta priznala vsega skupaj le 2 tisočaka, in to za cel teden. Dr. Jože Smodej iz Novega mesta ima v rezervno policijsko enoto razporejeno tudi svojo 10-metrsko baroko. V primeru izrednih okoliščin bo moral ponjo v Punit...



JE VOJAŠKA UREDBA V NASPROTIJU Z USTAVO? - Po zakonu o obrambi imamo državljani poleg vojaške in delovne dolžnosti tudi materialno dolžnost, ki se uresničuje z dajanjem vozil, strojev, objektov in drugih sredstev za vojsko, državne organe in druge obrambne potrebe.

Slabe izkušnje ima lastnik kombija iz Novega mesta, ki je pred dobrim letom vojski na poziv izročil kombi, a so mu vrnili poškodovanega, vonja po očitno prevrnjeni hrani pa še danes ne more odpraviti iz njega. Denarja za škodo ni dobil, je pa dobil letos za svoj kombi ponovno poziv. "Na vojaškem odseku sem napisal, da ga ne dam samo zaradi takšnega odnosa države do davkoplačevalcev, pri katerem gre dejansko za kratenje človekovih pravic," pravi in poudarja, da mu ni toliko do denarja za škodo kot za človeški odnos države do ljudi, s pomočjo katerih sploh lahko deluje. In kaj lahko rečemo o državi in njeni varnosti, v kateri državljanom, klicanim za dvig vojaške listine, celo državni uslužbenci svetujejo, naj svoje vozilo namerno pokvari - jo in priložijo le potrdilo servisera o okvari?

TANJA GAZVODA

Trebanjcem se ni treba več bati

Rokometarji Trebnjega so se na Evropsko premiero dobro pripravili in tekmo s šibkimi Nizozemci vzeli zares - Visoka zmaga - Med strelci prav vsi igralci razen vratarjem

TREBNJE - Da je nizozemski rokomet očitno na bistveno nižji ravni od slovenskega, so vsi po vrsti ugotavljali v soboto zvečer, ko sta Pivovarna Laško in Trebnje zelo visoko premagala nizozemska predstavnika v evropskih rokometnih tekmovanjih moštvi Anova in Hirschmann. Medtem ko si Celjani že pred tekmo z Anovo niso belili las, je Trebanjce pred prvo tekmo v katerem izmed evropskih pokalnih tekmovanj v zgodovini kluba kar precej skrbelo, kako bo.

Že po nekaj minutah sobotne tekme pokala evropskih mest je bilo jasno, da je bila pretirana skrb trebanjskih ljubiteljev rokmeta odveč, saj so gostje prvi zadetek dosegli šele po osmih minutah sračanja, medtem ko so Trebanjci pod taktirko izvrstnega Janija Likavca zadevali kot za šalo. Na svojo prvo evropsko tekmo so se izjemno dobro pri-

pravili, tako da precej šibkejšim gostom niso pustili priti do strela na domača vrata, če pa so že poslali žogo proti mreži, je ta postala lahek plen ljubljence, predvsem ženskega dela domačega občinstva, bosanskega vratarja Mustafe Torla. Prednost domačih se je tako večala od minute do minute in je ob polčasu znašala že 10 točk.

Čeprav je bil zmagovalac tako rekoč že znan, so Trebanjci na začetku drugega polčasa igrali še bolj zavzeto, predvsem v obrambi, saj Nizozemci kar 17 minut niso mogli zadeti Torlovih vrat, medtem ko je na drugi strani igrišča to Trebanjskim napadalcem uspelo desetkrat. V nadaljevanju srečanja je Torla v domačih vratih zamenjal Tomaž Ojsteršek, svojo priložnost pa so dobili in jo dobro izkoristili tudi vsi mladi domači igralci, saj so se razen obeh vratarjev prav vsi vpisali v listo strelcev, največkrat Likavec (8), Teržan (6) in Blagojevič (6). Povratno srečanje na Nizozemskem bo prihodnjo soboto, glede na tokrat videno, pa se Trebanjcem za uvrstitve v drugi krog oziroma med najboljših 19 moštev pokala mest ni treba bati.

I. V.

Gimpex je zdaj četrti

Pred zadnjo tekmo še upanje

STRAŽA - Petkratni svetovni prvaki v raftingu, ekipa Bober I, tudi na predzadnji letošnji dirki državnega prvenstva na Savi pri Hrastniku niso dovolili presenečenja. Zmagali so tako v slalomu kot v spustu in s tem tudi v skupnem vrstnem redu osvojili naslov državnih prvakov. Precej slabše je šlo tokrat Stražanom, saj sta njihova boljša čolna nastopila slabo. Posadka Gimpex I je na zahtevno postavljeni slalomski progi, na kateri je v prvi vožnji izpustila dvoje in v drugem ena vrata, zasedla šele 11. mesto, druga posadka pa je bila trinajsta, tako da je oboje z nekoliko bolj počasno, a zanesljivejšo vožnjo prehitela tretja posadka, ki je zasedla 10. mesto.

V spustu je bil Gimpex I četrti, Gimpex II sedmi in Gimpex III enaindvajseti. V skupnem vrstnem redu je Gimpex I zdrsnil na 4. mesto, Gimpex II je sedmi in Gimpex III šestnajsti. Državno prvenstvo v slalomu je s tem končano, Gimpex I pa je osvojil šesto mesto. V spustu, kjer so trenutno drugi, pa si gimpexovci na zadnji tekmi v soboto na Savi Bohinjki še lahko priveslajo drugo mesto tudi v skupnem seštevku obeh disciplin.

TURNIR SKD TREBNJE

TREBNJE - 22 igralcev iz številnih slovenskih krajev, največ pa iz Dolenjske, se je preteklo soboto v Vita centru pomerilo na 5. teniškem turnirju SKD Trebnje za dvojice. V prijetnem vremenu in okolju za igro in druženje, saj je organizator poskrbel tudi za prigrizek in pijačo, se je najbolje odrezala novomeško-ljubljanska dvojica Jure Stegnar in Niko Mijatović. Za nagrado si je prislužila 3 zaboje jabolk.

DANES NOVE TOČKE?

KOČEVJE - Na vnaprej odigrani tekmi 2. kroga v 1. državni rokometni ligi so igralke Gramiza izgubile proti Krimu z 18:43. Varovanke trenerja Mikulina so tokrat pokazale bolj napadalno igro kot na tekmi proti Vegradu, a se porazu niso mogle izogniti. Priložnost za nove točke bodo imele že danes, ko se bodo ob 18. uri pomerile z Branikom. (M. G.)

Tadej Pucelj zmagal na Nike

Maljkovič na mastersu izgubil s prvim nosilcem

NOVO MESTO - Teniška sezona na odprtih igriščih se počasi izteka, mladi slovenski tekmovalci pa nastopajo na zaključnih masters turnirjih 12 najboljših, med katere se je uvrstilo tudi nekaj igralcev teniškega kluba Krka iz Novega mesta. Nikola Maljkovič je bil na lestvici igralcev do 18. leta osmi in je nastopil na mastersu v Radencih, kjer je z 1:2 izgubil dvoboj drugega kola s 1. nosilcem Dariom Milojčićem.

Na turnirju Nike za igralce do 14. leta v Ljubljani, na katerem je nastopilo osem najboljših slovenskih tenisarjev v tej kategoriji, je Tadej Pucelj zmagal. Na masters turnirjih v preostalih kategorijah, ki bodo konec tega tedna, bodo od članov novomeškega kluba nastopili Igor Ban (do 12. leta), Tadej Pucelj (do 14. leta), Blaž Turk (16) in Nina Janžekovič med članicami.

I. V.

Na sceno sta stopila Nakić in Smodiš

V pokalu z Elektro

NOVO MESTO - Čeprav so bili košarkarji novomeške Krke pred tekmo šestega kola s Slovanom v Ljubljani izraziti favoriti, so se morali kar precej namučiti, da so ugnali bojevitve Ljubljance. Njihov odpor so dokončno zlomili šele v zadnjih desetih minutah. Tedaj sta na sceno stopila razpoložena Ivo Nakić in Matjaž Smodiš in upov bojevitih Slovanovih mladcev je bilo konec.

3. oktobra so na sedežu Košarske zveze Slovenije v Ljubljani izžrebali skupine četrtfinala košarskega pokala Slovenije za člane. Krka bo igrala v četrti skupini, kje sta izžrebana para Krka: Elektra in ZM Lumar: Kraški zidar.

ZMAGA ČREPINŠKA

SEVNICA - Na drugi pokalni tekmi Karate zveze Slovenije za osnovnošolce so uspešno nastopili tudi Sevničani. V sportnih borbah je bil med starejšimi dečki v kategoriji nad 60 kg Rok Črepišek prvi in Besim Dautbegović tretji. Črepišek je poleg tega osvojil tretje mesto v katah, tretje pa so bile tudi starejše deklice sevnškega Stilleša Tina Sečen, Nuša Levstik in Vita Kravec v ekipnem vrstnem redu v katah. (J. O.)

NOVOMEŠČANI PRVI NA IGRAH ZLSD

NOVO MESTO - Na petih športnih igrah ZLSD je nastopilo 16 ekip območnih organizacij stranke. Pomerili so se v nogometu košarki, odbojki, kegljanju, pikadu, šahu, tanišu in streljanju. V skupnem vrstnem redu so zmagali Novomeščani z 88 točkami, drugo je bilo Velenje (82 točk) tretji Maribor (67), Kočevje peto, Krško osmo, Sevnica, ki je nastopila le v šahu (2. mesto), pa si je s Trebnjem, ki je bilo drugo v streljanju, delila 13. do 14. mesto.

Tiha želja: Štangelj med dvajset

Štangelj in Filip skupaj s Hvastijo v nedeljo v boj z najboljšimi profesionalci na svetovnem prvenstvu na Nizozemskem - Med mladinci Gregor Zagorc - Filip že danes v kronometru

NOVO MESTO - Novomeška kolesarja Gorazd Štangelj in Branko Filip sta na današnji oziroma nedeljski nastop na svetovnem prvenstvu v kolesarstvu dobro pripravljena, v klubu Krka Telekom pa so optimistično razpoloženi, čeprav jima v boju z najboljšimi poklicnimi kolesarji na svetu na 265 km dolgi progi v Valkenburgu pri Maastrichtu na Nizozemskem ne bo lahko.

Novomeški kolesarji tokrat prvič nastopajo na svetovnem prvenstvu poklicnih kolesarjev. Štangelj in Filip sta si tako kot Martin Hvastija in Valter Bonča prislužila pravico do nastopa na Nizozemskem neposredno z zbranimi UCI točkami. Ker se je Bonča zaradi poškodbe in slabe pripravljenosti nastopu odpovedal, bodo v nedeljo na startu posamične dirke le trije slovenski kolesarji, ki bodo v konkurenci več kot 200 najboljših kolesarjev na

svetu poskušali doseči kar največ. Iz različnih vzrokov so se tekmovalcu odrekli le redki, ki sodijo v sam svetovni vrh.

Proga cestne dirke na svetovnem prvenstvu je izredno razgibana in tehnično zahtevna. V našem taboru predvidevajo, da bo največ preglaVIC na 17,2 krogu povzročila dolga ravnina na planoti, na katero se bodo kolesarji povzpeli po strmem klancu. Na planoti stalno pihava za Nizozemsko značilni močni veter z At-

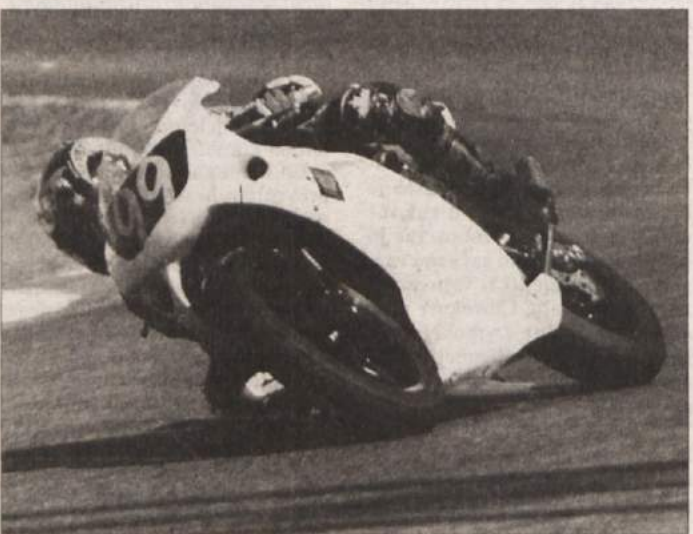
lantika, ki ponavadi s sabo prinese tudi dež. Vremenska napoved za konec tedna je slaba, poleg dežja pa se bodo morali kolesarji spopasti tudi z nizkimi temperaturami, ki v tem času naj ne bi presegle 10 stopinj C.

Proga bo enaka za vse kategorije, različne bodo le dolžine. Na svetovnem prvenstvu bodo na krajših progah nastopili tudi mladinci in člani do 23. leta. V mladinski kategoriji bo dolenjsko kolesarstvo zastopal Gregor Zagorc, ki bo na cestni dirki nastopil v soboto, medtem ko po poškodbi Novomeščana Martina Derganca, ki je letos že drugo leto nastopal za italijansko moštvo Zalf Fjor, v kategoriji do 23. leta, v kateri je Branko Filip pred dvema letoma zasedel 21. mesto. Dolenjci ne bomo imeli svojega predstavnika.

Branko Filip bo nastopil že danes, ko bo ob 14. uri start kronometra. Na ta nastop se Novomeščan ni posebej pripravil, saj je zanj zvedel šele pred tednom dni, tako da je zmanjkalo časa, da bi mu v klubu zagotovili ustrezno opremo, kakršno bodo uporabljali najboljši. Filip bo eden redkih, ki bo nastopil brez polnih koles, a vseeno namerava dati vse od sebe, saj je znan kot izjemen borec.

O napovedih v Krki Telekomu neradi govorijo. Na dosedanjih svetovnih prvenstvih, odkar se ta ne delijo na poklicna in amaterska, slovenski kolesarji še niso videli cilja. Po besedah direktorja moštva Krke Telekoma Mirka Fiolta bo lep uspeh že uvrstitve v prvo polovico uvrščenih, potihem pa upa, da bi se Gorazd Štangelj, ki je na zadnjih dirkah v Italiji v zahtevni konkurenci pokazal zelo dobro pripravljenost, lahko uvrstil celo med najboljših 20, za kar pa bi moral imeti tudi zvrhano mero sreče.

I. V.



FALESKINI DRŽAVNI PRAVAK - 15-letni član športnega društva Hrast Sergej Falskini je uspešno nastopil na mednarodni motociklistični dirki na Madžarskem, kjer je med 30 tekmovalci v razredu do 125 cm osvojil tretje mesto. Dirka je štela tudi za državno prvenstvo Slovenije, kjer je Falskini zmagal. (Foto: Duša Faleskini)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

Pokal evropskih mest, šestnajstina finala - TREBNJE: HIRSCHMAN (Geleen, Nizozemska) 34:14 (17:7); TREBNJE: Torlo, Hribar 2, Mežnaršič 1, Bregant 2, Gradišek 2, Blagojevič 6, Šavrič 4, Stojaković 2, Likavec 8, Ojsteršek, Podbregar 1, Teržan 6; HIRSCHMANN: Theunissen 4, Wouters 3 itd.

1. SRL, moški, 3. kolo - KRŠKO: IZOLA 25:25 (15:8); KRŠKO: Medved, German 4, Potočnik 2, Martinčič 8 (1), Urbanč 3, Pinterič 2, Levičar, Kekec, Deržič 4 (1), U. Božič, G. Božič 2, Šebek; IZOLA: Gologranc 9 (2), Cah 5, Radosavljevič 5 itd.

OSTALI IZIDI: Prule 67 - Termo Šk. Loka 22:19, Radeče - Slovan 28:20, Andor - Celje P. Laško 22:32; preostali srečanja AFP Dobova: Prevent in Trebnje: Gorenje sta bili zaradi nastopa Trebnjega in Preventa na evropskih pokalnih tekmovanjih odigrani sinoči.

LESTVICA: 1. Celje P. Laško 6, 2. Radeče 6, 3. Gorenje (tekma manj) 4, 4. Prevent (tekma manj) 4, 5. Trebnje (tekma manj) 3, 6. Slovan 3, 7. Dobova 2, 8. Prule 67, 9. Krško 1, 10. Izola 1, 11. Termo 0, 12. Andor 0. V četrtm kolu bo Trebnje igralo v gosteh s Preventom, AFP Dobova s Pivovarno Laško in Krško prav tako v gosteh z Gorenjem.

KOŠARKA

1. SKL Kolinska, 6. kolo - SLOVAN: KRKA 80:86 (43:48); KRKA: Jevtović 6 (2:6), Petrov 7 (5:8), Smodiš 27 (6:6), Grum 6, Meluš 2, Ščekić 8, Nakić 30 (10:12); SLOVAN: Gorjup 11, Djurković 13, Maravič 18 itd. Prosti meti: Slovan 11:16, Krka 23:32; met za tri točke: Slovan 1:7, Krka 3:8 (Smodiš 3); osebne napake: Slovan 28, Krka 19. OSTALI IZIDI: Pivovarna Laško - Triglav 93:61, Kraški zidar -

ŽUŽEMBERKU TRETJE MESTO V ZAGREBU

ZAGREB - Odbojkarji žužemberškega prvoligaša so konec minulega tedna nastopili na mednarodnem turnirju v Zagrebu, kjer so poleg njih igrala še moštva Akademikar, Hrvatski dobrovoljac in Daruvar, ki nastopajo v hrvaški prvi ligi. Na prvi tekmi so Žužemberčani z 1:3 izgubili s Hrvatskim dobrovoljcem, tekmo za tretje mesto z Akademikarjem pa so Žužemberčani, okrepljeni z Novomeščanom Ljodom Babnikom in brez mladoporocenca Novaka, dobili s 3:0. (D. P.)

GRČA ZA MIZO

KOČEVJE - Tekmovalna komisija RZS je povratno pokalno tekmo šestnajstine finala med CHIO Benica in Gréo Kočevje registrirala z izidom 10:0 za Kočevce. Pri pregledu dokumentacije je namreč ugotovila, da so gostitelji nastopili z dvema igralcema, ki nista bila pravilno registrirana. Tako se bodo Kočevci v osmini finala 28. oktobra in 11. novembra v Ribnici pomerili z Ribnico. (M. G.)

PRVAK AG KOVINAR

KOČEVJE - V zadnjem krogu občinske lige Kočevja v malem nogometu so igrali takole: Rog: Flamenka 9:0, Lorela: AS 2:4, Slovenka: Kostel 4:6, Krempa: Atletiko 1:4, Mozelj: Marof 2:3, AG Kovinar: Črni Potok 5:3, Radar: Tri zvezde 3:8. Prvo mesto je s 67 točkami iz 26 tekem zasedel AG Kovinar. Najboljši strellec je bil Srečko Rajšel (AG Kovinar), ki je dosegel 57 golov. (M. G.)

OKTOBRA PODKORITNIK

KOČEVJE - Na hitropoteznem turnirju ŠK Kočevje za oktober je zmagal Stane Podkoritnik nad Tonetom Malnarjem in Igorjem Mestkom. V skupnem seštevku še naprej vodi Tone Malnar. (M. G.)

Union Olimpija 72:73, Savinjski Hopsi - Pošta Mb. Branik 80:52, Loka kava - Postojna 72:71, ZM Lumar - Helios 74:76.

LESTVICA: 1. Union Olimpija 12, 2. Pivovarna Laško 11, 3. Krka 11, 4. Savinjski Hopsi 11, 5. Loka kava 9, 6. Triglav 8, 7. Pošta Maribor Branik 8, 8. Postojna 8, 9. Helios 8, 10. ZM Maribor Lumar 7, 11. Slovan 7, 12. Kraški zidar 7. Krka bo v soboto, 10. oktobra, ob 20. uri igrala doma z moštvom ZM Lumar Maribor.

1. B SKL, 2. kolo - ROGLA AT-RAS - KRŠKO 81:73 (43:33); 1. Rogla Atlas 4... 6. Krško 3 itd. V 3. kolu bo Krško v soboto, 10. oktobra, igralo doma z GD Hrastnik.

2. liga, vzhod, 2. kolo - KAMNIK: ČRNOMELJ 89:86; lestvica: 1. Bistrica 4... 10. Črnomelj 2; zahod - BEŽIGRAD: SNEŽNIK KOČEVSKA REKA 83:69; lestvica: 1. Bežigrad 4... 4. Snežnik Kočevska Reka 3 itd.

NOGOMET

2. SNL, 8. kolo - ELAN - POHORJE 1:1 (0:0); Strelca: 0:1 - Janžekovič (63), 1:1 - Kapušin (88); ELAN: Drkušič, Jurečič, Mrak, Prudič, Kapušin, Primec, Žagar, Gruden, Zlobko (Šumar), Rodič (Molan) Vignjevič. LESTVICA: 1. Pohorje Ruše 22, 2. Dravograd 20, 3. Tabor Sežana 19, 4. Goriške Opekarne 15, 5. Elan Novo mesto 14, 6. Nafta Lendava 12 itd. V naslednjem kolu bo Elan 11. oktobra igral v Sežani s Taborom.

KEGLJANJE

1. SKL, ženske, 2. kolo - ETA KAMNIK: KOČEVJE 2:6
2. SKL - zahod, moški - GRADIS: RIBNICA 5:3, KOČEVJE: SLOVAN 6:2; vzhod - KONSTRUKTOR: RUDAR ČRNOMELJ 5:3; ženske, vzhod - ŠOŠTANJ: SREMIČ KRŠKO 6:2, zahod - TREBNJE: GRADIS 4:4.

BREŽICE

V BADMINTONU

BREŽICE - Športna zveza Brežice bo v soboto, 10. oktobra, v telovadnici brežiške gimnazije pripravila odprto prvenstvo Brežic v badmintonu. Tekmovanje se bo začelo ob 9. uri.

TUDI ODBOJKARJI ZAČENJAJO ZARES

V soboto, 10. oktobra, bodo prvenstvene boje začeli tudi odbojkarji. Ob 18. uri bodo odbojkarice novomeškega TPV-ja igrala doma z ekipo Marcel Ptuj. Žužemberčani se bodo doma pomerili s Fužinarjem, odbojkarji novomeške Krke pa bodo v gosteh igrali z Bledom.

KRKA BO GOSTILA POVABLJENCE LEONA ŠTUKLJA

OTOČEC - V torek, 6. oktobra, sta ob enih popoldne v viteškem salonu gradu Otočec predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič in predsednik organizacijskega odbora počastitve 100-letnice olimpijca Leona Štuklja Tomo Levovnik podpisala pogodbo o glavnem pokroviteljstvu. Krka bo v gradu na Otočcu pogostila 72 povabljenecv Leona Štuklja, med katerimi bodo tudi številni bivši in sedanji gimnastični šampioni, župani mest, v katerih je Štukelj osvajal svetovne in olimpijske medalje, družbo pa jim naj bi delal tudi predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch. Na novinarski konferenci po podpisu pogodbe sta organizacijski odbor in režiser Matjaž Berger podrobneje predstavila slovnostno prireditve v počastitev Štukljevega jubileja.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Sevniška karateista peta v Belgiji

Tabak je bil najmlajši

SEVNICA - Sevniška karateista Rok Črpiček in Darijan Tabak sta med slovenskimi tekmovalci na odprtem prvenstvu Belgije, na katerem so nastopili 1004 karateisti iz 20 držav, dosegla največ. Rok se je v katah v kategoriji do 15. leta po polfinalnih bojih uvrstil med osem najboljših s tretjim najboljšim izidom. V odločilnem nastopu je kato goju shiho sho izvedel s premalo občutka, tako da je osvojil peto mesto, do bronaste medalje pa mu je manjkalo le 0,2 točke.

Sestnajletni Darijan Tabak je bil med tekmovalci v športnih borbah v kategoriji do 21. leta najmlajši, a je zmagoval kot za stavo. Po zmagah nad Belgijcem s 6:0, nad Nizozemcem s 6:1 in Dancem s 5:2 je se je dobro boril tudi v četrtfinalu. Tik pred koncem dvoboja z Belgijcem je bil izid 1:1, ko je Tabaku popustila zbranost in v zadnji sekundi dvoboja je dobil udarec z roko v glavo ter dvoboj izgubil z 1:2, tako da se je moral zadovoljiti s petim mestom, kar pa je za tako mladega tekmovalca lep uspeh.

J. O.

Strelov podvig je padel v vodo

Namesto 111-kilometrskega maratona na pol krajšo pot - Čakal na župana in mažoretke - Martin je plaval, neurje potapljal ladje - Italijani so mu izpili živce

Martin Strel si je za leto zamislil kar nekaj plavalnih podvigov in vse do prejšnjega tedna mu je šlo vse izvrstno od rok, a zataknilo se je prav pred najpomembnejšim. Potem ko je lani preplaval del Sredozemskega morja med Afriko oziroma Kelibie na rtu Bon in italijanskem otokom Pantelleria, je leto nameraval preplavati še 111 km morja med Pantellerio in Sicilijo. Tudi tokrat je bil dobro pripravljen in trdno odločen, da mu bo še enkrat več uspelo nekaj, kar ni nikomur do sedaj.

Če je imel mokronoški Trebanjec na svojih doseganih plavalnih podvigih precej sreče, se je tokrat vse zarotilo proti njemu. Potem ko je dobro pripravljen in kot vedno optimistično razpoložen skupaj s svojim zvestim pomočnikom in sopotnikom, Trebanjem Jožetom Uhanom, potapljačem novomeškega Kluba za podvodne aktivnosti, prišel na Sicilijo, od koder naj bi začel svoj tokratni plavalni maraton, je od petka, 25. septembra, do srede, 31. septembra, lahko le nemočno gledal od močnega juga divje razburkano morje ter čakal, da se bodo valovi pomirili.

V sredo pa se je vse skupaj še bolj zapletlo. Italijanski organizatorji so se v dneh, ko je Martin čakal lepo vreme, prerekli z lastnikom in kapitanom spremeljvalne ladje, ki je lani našemu plavalcu pomagala do uspeha. Organizatorji mu naj ne bi plačali vsega, kakor so bili dogo-

vorjeni, zato je možakar pred letošnjim štartom zahteval, naj najprej poravnajo stari dolg. Najbrž je bil to poleg vremena odločilni razlog, da so se prireditelji premislili in Martinu na hitro spremenili načrte.

Namesto 111 km med Sicilijo in Pantellerio so se odločili, da bo Martin poskusil kot prvi preplavati 53 kilometrov morja med italijanskim otokom Ponza in letoviškim centrom Terracina na zahodni strani italijanskega škornja v bližini Rima. To pot so doslej poskušali premagati že trije vztrajnostni plavalci, a so vi svoj poskus končali, preden so dosegli cilj.

Ko je Martin prišel na Ponzo, je bilo vreme tako rekoč idealno za uspeh. Morje sicer ni bilo mirno, a je veter gnal valove v pravi smeri, kar bi njegovo plavanje celo pospešilo. Hotel je štartati kar takoj, a mu italijanski prireditelji niso pustili začeti, dokler na predvidenem cilju ne pripravijo vsega potrebnega za slavnost s tamkajšnjim županom, mažoretkami, godbo in novinarji. Čas je tekel in vremenska napoved je bila vse slabša. Če bi uslišali Martinovo prošnjo, da v vse bolj razburkano morje zaplaval v petek, 2. oktobra, ob desetih zvečer, bi mu morja še uspelo, a v vodo je moral šest ur kasneje v soboto ob štirih zjutraj. Ob lepem vremenu bi ga čakalo okoli 20 ur plavanja, kar bi, pripravljen na še enkrat daljšo razdaljo, zmogel igrati.

V zalivu, iz katerega je štartal, je bilo morje še sorazmerno mirno, ko pa je priplaval okoli rta, je viharni veter tako razburkal morje, da si kapitani spremeljvalnih bark niso več upali naprej. Trmasti Martin je hotel vztrajati, a je, ko se kar nekaj ur niso mogli dogovoriti, da bi mu poslali v spremstvo večje plovilo, izgubil živce in po dobrih šestih urah in preplavalnih 22 kilometrih demonstrativno splezal na spremeljvalni čoln. Ni bil utrujen. Ko je

čakal, da pridejo ponj, je zvedel, da je, ko je plaval, neurje nedaleč stran potopilo ribiško barko s tremi ribiči. Med čakanjem na odprtem čolnu se je močno podhladil, tako da je svoj podvig končal v bolnici, priključen na infuzijo.

I. VIDMAR

Turk prelahek

NOVO MESTO - Člana karate kluba Novo mesto Toni Turk in Franjo Skok nista imela sreče, da bi na evropskem prvenstvu v kontaktnih borilnih veščinah v Istanbulu dosegla odmevnejši uspeh. Toni Turk je svoj nastop končal, še preden ga je začel. Zaradi strupitve s hrano je shujšal toliko, da mu sodniki po pravilih niso mogli dovoliti nastopa v njegovi kategoriji do 89 kg. Franjo Skok je bil, kar se hrane tiče, bolj odporen, nekoliko slabše pa jo je odnesel v boju z ruskim predstavnikom, ki ga je tudi z nepoštenimi udarci pod pas, zaradi katerih je bil večkrat opomnjen, izločil že v prvem kolu. Kljub temu slovenska reprezentanca v Turčiji ni razočarala, saj je Mariborčan Barada v kategoriji do 69 kg osvojil zlato medaljo. Vsi trije so nastopili v disciplini light contact.

Bolje so se Novomeščani uvrstili na finalnem turnirju državnega prvenstva v Zagorju ob Savi, kjer so v semi contactu zmagali Toni Turk med člani ter Branko Grmaš in Petrit Izairi med mladinci, Skok je bil drugi, tretja mesta pa so v svojih kategorijah osvojili Martin Kastelec, Dubravko Mikič med mladinci in Muhamed Mujakić med člani. Trenerja Šemsa Šehića sta s svojimi nastopi zadovoljila tudi Tomi Tekstor in Hermin Hajder, ki sta se uvrstila med osem najboljših v svojih kategorijah.

I. V.

Dušan išče planinsko pravico

V PD Novo mesto ostro kaznovali planinskega inštruktorja, čeprav nikoli ni storil očitane mu dejanja

NOVO MESTO - V začetku letošnjega leta je bilo v Novem mestu ustanovljeno novo planinsko društvo Intel servis. Ustanovitev novega društva, ki je do tedaj delovalo kot sekcija pri planinskem društvu Novo mesto, je precej razburilo vodstvo matičnega društva, katerega upravni odbor se je "odpadnike" odločil kaznovati. Potem ko je 6. januarja letos na sestanku društvenega upravnega odbora Marko Rems obvestil člane, da dotedanja planinska sekcija Intel servis ustanavlja samostojno planinsko društvo, in ob tem prebral imena nekaterih bodočih ustanovnih članov, so na predlog enega izmed članov upravnega odbora planinskega društva Novo mesto omenjene črtali iz upravnega odbora in drugih organov društva in jim odvzeli vodenje načrtovanih planinskih izletov ter namesto njih za vodnike postavili druge.

Med črtanimi in izločenimi je bil tudi Dušan Okleščen, čeprav ni nikoli podpisal ustanovnih aktov planinskega društva Intel Servis niti ni nikoli postal član novega društva. Okleščen je član planinskega društva Novo mesto od leta 1972, šest let kasneje je postal mladinski planinski vodnik in leta 1981 inštruktor planinske vzgoje. Vse do letošnjega januarja je v društvu delal kot vodnik in predavatelj v planinski šoli.

Okleščen meni, da je del upravnega odbora planinskega društva Novo mesto to storil brez vsake pravne osnove, saj nikjer v pravilih oziroma drugih aktih društva ni prepovedano članstvo v več planinskih društvih niti za kaj takega niso predvidene sankcije. Poleg tega so njega kaznovali le na podlagi sporočila o nameri in ne na osnovi že izvršenega dejanja, ne da bi se vsaj pozanimali, če je tudi dejansko med usta-

novitelti novega društva in njegov član. Ker mu nihče ni pojasnil, zakaj so ga dejansko izključili iz vseh organov društva in črtali s spiska vodnikov izletov, je konec februarja upravnemu odboru napisal pritožbo, ki pa je do oktobra niso rešili. Kot da bi iz njega norčevali, so mu potem na letnem občnem zboru izročili srebrni častni znak Planinske zveze Slovenije, za katerega ga je predlagal prav upravni odbor društva, ki ga je tudi kaznoval. Visoko planinsko priznanje je Okleščen



Dušan Okleščen

zavrnil in ga shranil pri predsedujočem zboru, dokler se ne razrešijo vzroki za njegovo izključitev.

Upravičeno užaljeni Dušan Okleščen je zgrožen tudi nad nedoslednim ravnanjem upravnega odbora društva, ki ga je brez dokaza kaznovalo za domnevno članstvo pri novem društvu, obenem pa v istem upravnem odboru sedijo ljudje, ki so dejansko člani tudi drugih planinskih društev (PD Telekom, PD Šentjernej), a to nikogar ne moti.

I. VIDMAR

ŠE ENA ZMAGA

NOVO MESTO - Mlajši mladinci novomeškega kolesarskega kluba Krka Telekom nadaljujejo z uspešni nastopi na dirkah po Italiji. Tako kot pred tednom v Canevi je tudi v Pordenonu zmagal Jure Zrimšek, Andrej Prevejšek je bil osmi, Aleš Kebelj deveti in Tomaž Nose enajsti.

SPEEDWAY ZA POKAL KLUBOV

KRŠKO - V soboto, 10. oktobra, bo AMD Krško na stadionu Matije Gubca v Krškem pripravilo speedway dirko za pokal klubov, na kateri bodo sodelovali vozniki iz Nemčije, Italije, Poljske in Slovenije. Prireditve se bo začela ob 18. uri.

ŠTANGELJ PETI

NOVO MESTO - Na zadnji dirki pred nastopom na svetovnem prvenstvu je Novomeščan Gorazd Stangelj v Sambuchetu v Italiji potrdil dobro formo. Na cilj je pripehjal v vodilni skupini in v sprintu zasedl peto mesto. Zmagal je član italijanskega poklicnega moštva Brescia Lat Stefano Cigana.

GIMPEX SLABŠE

STRAŽA - Na tretji tekmi jesenskega dela državnega prvenstva v raftingu so veslači straškega Gimpexa dosegli eno slabših letošnjih uvrstitev. Na spustu po Savi v Litiji so na 3 km dolgi težavnostno nezahtevni progi zasedli četrto in osmo mesto, medtem ko so zmagali novi in stari svetovni prvaki Bobri. Prva posadka Gimpexa je kljub temu zadržala drugo mesto v skupnem vrstnem redu.

SLOVENSKA KLASIKA DZS

V novi zbirki SLOVENSKA KLASIKA bodo izhajala dela tistih slovenskih pesnikov in pisateljev, ki jih gleda na dobo, ko so ustvarjali, predvsem pa na pomen, ki ga imajo za naš duhovni razvoj, imenujemo klasike. Vsako leto bodo izšli izbori starih avtorjev (eden v dveh zvezkih) v petih knjigah. Prvi letnik je pravkar izšel, naslednji letnika pa bodo izhajali vsako leto v aprilu.

Imenitno opremljene in nizkošotno vezane knjige bodo obsegale od 350 do 450 strani. Izbrana besedila bodo spremljali portreti avtorjev in spremne besede.

1. letnik - 1998
00000 - 25429

<p>Janez Trdina (1830-1905)</p> <p>PREOBLIKOVALEC LJUDSKEGA IZROČILA Arov in Zman, Pripovedka od Glasan-Boga, Verske bajke, Bajke in povesti o Gorjancih (izbori); Moje življenje 432 strani, ISBN 86-341-2218-2</p>	<p>Fran Levstik (1831-1897)</p> <p>NEIZPROSEN MOŽ JERKLEN Popotovanje iz Litije do Čateža, Napake slovenskega pisanja, Martin Krpan, Juntež, izbor pesmi 396 strani, ISBN 86-341-2215-8</p>	<p>Anton Aškerc (1856-1912)</p> <p>V SVOJIH DELIH VEČNO ŽIV GROMOVNIK Balade in romance, Lirske in epske poezije, izbor poznejše poezije 388 strani, ISBN 86-341-2219-0</p>	<p>Ivan Tavčar (1851-1923)</p> <p>PISATELJ IN POLITIK I. V Karlovcu, Med gorami, V Zali, Cvetje v jeseni; II. Otok in struga, Kuzovec, Vita vitae meae, Grajski pisar, Visočka kronika 386 strani, ISBN 86-341-2220-4</p>
--	---	---	---

2. letnik - 1999
00000 - 2547X

<p>JOSIP JURČIČ - 2 zvezka Jurij Kortjak, Domero, Hči mestnega sodnika, Deseti brat, Sosedov sin, izbor kratke proze</p>	<p>SIMON GREGORČIČ Poezije I, izbor iz Poezij II,III,IV</p>	<p>JANKO KERSNIK Čikamen, Agitator, Kmetijske slike, Jara gospoda</p>
---	--	--

NAGRADNA IGRA:
Predlagajte avtorje in njihova dela, ki so vam najbolj pri srcu, in nam pomagajte oblikovati vsebinsko podobo nadaljevanja zbirke SLOVENSKA KLASIKA v novem tisočletju!

Predloge pošljite na naslov DZS, d.d., Založništvo literature, Mestni trg 26, 1000 Ljubljana najkasneje do 20. 11. 1998. Z žrebom bomo izbrali 5 nagajencev:

1. nagrada: SLOVAR SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA
2. - 5. nagrada: SLOVENSKE KRAJINE
Nagajenci bodo pisno obveščeni.

V naslednjih letih bodo v zbirko Slovenska klasika uvrščeni še BEVK, CANKAR, ERJAVEC, FINŽGAR, KOSOVEL, PREŠEREN, STRITAR, ŽUPANČIČ in drugi veliki mojstri peresa.

DARILO OB NARI PU 1. LETNIKA ZBIRKE:
reprint Trubarjevega Katekizma 1555

Cena posamezne knjige je 4.890 SIT
Cena 1. letnika (5 knjig - z 10% popustom) je 22.005 SIT
Prednaročniška cena 2. letnika (5 knjig) je 20.195 SIT
Cena 1. in 2. letnika (10 knjig - dodatni 5% popust) je 40.090 SIT

Knjige dobite v knjigarnah, lahko jih tudi naročite pri zastopnikih ali 24 ur na dan po internetu: www.dzs.si ali tel. 061/ 140 5 140

Mercator

v akciji

od 28.9. do 12.10.'98

ZELO UGODNO

Sveče Prizma
3 velikosti, Ilirija, Ljubljana

Mala	/rdeča in prosojna/	stara cena 164,90	99,00
Srednja	/rdeča in prosojna/	stara cena 217,60	139,00
Velika	/rdeča in prosojna/	stara cena 270,30	169,00

in še 24 posebej označenih izdelkov!

<http://www.mercator.si> Ponudba velja do prodaje zalog! **Cene v SIT.**

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Škofovsko pastirsko pismo

Dol. list št. 39, 1. oktobra

Z velikim zanimanjem sem prebral v Dolenjskem listu Našo anketo, ki govori o škofovskem pastirskem pismu. Med ljudmi je vzbudilo veliko zanimanja. Eni ga navdušeno pozdravljajo, drugi se zaradi njegove vsebine zelo razburjajo. Iz izjav v DL, ki smo jih prebrali, sledi spoznanje, da mnogi sploh ne poznajo vsebine pastirskega pisma, drugače ne bi govorili netočnosti. Zato bi rad podal naslednje odgovore na nekatere trditve, ki se tako pavšalno izrekajo.

Slovenskim škofom se vsiljuje trditev, ki v pastirskem pismu ni zapisana, in ta je, da želijo vsiliti v državne šole verouk. V pastirskem pismu je napisano prav nasprotno. "V tej šoli ne predvidevamo verouka v smislu kateheze, čeprav bi imeli pravico tudi do tega, saj to na splošno obstaja v evropskih državah. Vendar nas izkušnja uči, da je uvajanje v svet vere in v življenje Cerkve, priprava na prvo sv. obhajilo in birmo, prej stvar vernega občestva. Vodstvo Cerkve na Slovenskem se zavzema za to, da se v državne šole uvede pouk o krščanstvu kot religioznem, kulturnem in zgodovinskem pojavu in o njegovem moralnem nauku." Čeprav se škofje ne potegujejo za verouk v šolah, je pa važno, da vemo, da imajo verouk v skoraj vseh evropskih državah, tudi v najbolj razvitih, kot je Nemčija, in da je naše sedanje stanje prej odraz neke nenormalnosti kot pa normalnosti, neevropskosti kot pa evropskosti.

Dejstvo je, da evropska civilizacija in kultura izvirata iz judovstva in krščanstva in nepoznavanje le-tega je znamenje osnovne neizobraženosti.

sti. Tega se zadnje čase zaveda celo francoska socialistična vlada, torej dežela, kjer se tako poudarja ločenost Cerkve od države. Država namreč spoznava, kako je prav ta njihova šola vzgojila kulturne analfabete, torej ljudi, ki ne morejo poznati svoje kulture, zgodovine in družbenih pojavov, če ne poznajo krščanstva. Zato prav sedaj poteka pogovori med francosko Cerkvijo in vlado, kako bi v državne šole vpeljali verouk, za katerega bi Cerkev skrbela za vzgojo. V Sloveniji se pa nekateri še kar naprej borijo za to, da bi Slovenija postala trdnjava analfabetizma. Treba je poudariti, da tudi v Franciji okoli 25% otrok obiskuje katoliške šole in da je država izrecno namenila za verouk en dan v tednu. V glavnem je to sreda. Vodstvo Cerkve v Sloveniji se prizadeva torej za poučenost tudi na področju, ki je bilo do sedaj tako zanemarjeno.

Drugo vprašanje je, ali ima Cerkev pravico, da spregovori o šolstvu in vzgoji. Ima! Ta pravica temelji na Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in kjer izrecno piše: "Pri izvajanju funkcij, ki so v zvezi z vzgojo in izobraževanjem, mora država spoštovati pravico staršev, da zagotovijo svojim otrokom takšno vzgojo in izobraževanje, ki sta v skladu z njihovim verskim in filozofskim prepričanjem". Če torej krščanski starši zahtevajo, da si njihov otrok pridobi znanje o krščanstvu in se vzgaja po vrednotah krščanstva, jim mora to država zagotoviti. Cerkev pa niso samo škofje, ampak so tudi vsi verniki.

Razmišljajoč človek se sprašuje, kam mladega človeka vodi sedanja šola, ki človeka polni samo z znanjem, pozablja pa na vzgojno razsežnost. Posledice so že očitne. To so nevzgojeni in nasilni otroci v osnovnih šolah, zakompleksani, zamorjeni dijaki po srednjih šolah, ki rešujejo svojo stisko v celonočnih žurih in diskotekah, iz katerih pa prihajajo še bolj "odštekani". Mnogi

gi najdejo izhod v samomoru, s fakultet pa prihajajo ljudje, podobni tehnološkim strojem, pogosto brez pozitivnih človeških lastnosti. Znanje še ni vse. Vojni zločinci in kriminalci ga inteligentno uporabljajo za pogubna dejanja. Poleg znanja je potrebna vzgoja za pozitivne vrednote.

Človeka zmrzi, ko posluša otroke, kako imajo negativen odnos do šole, svojih učiteljev in profesorjev, kako neradi hodijo v šolo. To je znamenje, da je v naši deželi nekaj gnilega na področju šolstva. Človek se čudi, kako lahko tudi prosvetni delavci vse to mirno gledajo in ne povzdignejo svojega glasu. Tega ne naredijo, kljub temu da na svoji koži občutijo otrokovo nasilje. Ni dolgo tega, kar je neka učiteljica pripovedovala, da morajo na neki večji šoli učitelji puščati svoje avtomobile vsaj kak kilometer stran od šole, da jim šolarji ne razrežejo gum. Spet drugi imajo na šolah varnostnike. Neradko so preplašeni seveda tudi otroci zaradi svojih nasilnih vrstnikov, ki jih na različne načine izsiljujejo.

Ni čudno, da tistim, ki jim je pri srcu prihodnost našega naroda, ni vseeno. Vseeno ni tudi Cerkev v Sloveniji. Predolgo in preveč je zakoninjena med slovenskim ljudstvom in je ustanova, ki je največ naredila za kulturni dvig slovenskega naroda. Našemu narodu je dalo prvo pisano besedo, prve šole, prvo gimnazijo, prvo visoko šolo, številne pisatelje in druge kulturne delavce, zato ima pravico, da tudi nekaj reče glede šole. Ne zahteva nič več, kot je to v drugih evropskih državah. Želi sodelovati pri moralni prenovi našega naroda, ne z brezplodnimi eksperimenti, ampak z preverjenimi tisočletnimi izkušnjami. Časi, v katerih so se znašli naši otroci, niso lahki in nešteto zank je, ki so jim izpostavljeni: od mamil in obilice prostega časa, nasilja, ki ga vidijo na televiziji, kratka od vseh teh brezvestnih menažerjev, ki jim

je le za denar. Na to je pred kratkim opozorila filmska igralka Meryl Streep: "Mislim, da je danes težje odraščati. V moji mladosti je bilo več optimizma za prihodnost." Podobno je rekel pri podelitvi Oskarajev Christopher Reeve: "Izdeljemo ves ta nihilistični gnoj za naše otroke in tako vplivamo na njihove možnosti. Potem so takšni, kakršni so. Mislim, da bi morali ravnati boljše, in to tudi storiti."

Zaradi vsega tega so številni ljudje pozorno prisluhnili besedam pastirskega pisma. Začutili so, da še nekdo z njimi deli njihove skrbi, in zlasti starši zdaj še bolj vedo, kakšna je njihova pravica in dolžnost pri oblikovanju naše šole. Sicer pa, ali niso tudi slovenski škofje državljani, ki imajo tudi pravico, da povedo tisto, kar mislijo?

JOŽE PACEK
Čatež ob Savi

Novomeška bolnišnica v očeh bolnika

Dol. list št. 39, 1. oktobra

V članku z naslovom "Novomeška bolnišnica v očeh bolnika" je g. Jože Pekolj navedel vrsto netočnosti, ki izvirajo iz nepoznavanja dejanskega stanja, zato njegov zapis izzvenen kot poceni predvolilni pamflet. O vodenju zavoda imam vsekar svoje mnenje in ne želim polemizirati z avtorjem, dejstvo pa je, da je bila od ministrstva uvedena "prisilna uprava", da zavod ni zašel pregloboko v rdeče številke.

Kar se tiče prometne situacije, je res le to, da je sedanje stanje enako kot pred desetimi leti. Občinska uprava ga je poizkušala reševati še v času mag. Boštjana Kovačiča, to je v začetku 90-ih let, vendar je zaradi drage investicije - ocenjena vrednost je 400 milijonov SIT - začetek odrinila v čas po poravnavi obveznosti iz programa obveznic, ki se letos izteka.

Z graditvijo novega mostu je bila narejena idejna rešitev in pridobljeno lokacijsko dovoljenje za preumeritev prometa po novi Šmihelski cesti kot četrti krak križišča, ki bi se umaknila bolnici in približala železnici, v nadaljevanju pa obšla tudi naselje Šmihel. Prestavitvi Kandijske ceste na obrežje reke Krke je nasprotoval Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine, izgradnja predora mimo lekarne pa je bila od strokovnih služb ministrstva zavrnjena kot utopična. Drugi del resnice je tudi ta, da Ministrstvo za zdravstvo (izjava g. Koširja) pričakuje, da bodo oddelke, kot je interni, preselili v novozgrajeni del bolnišničnega kompleksa, s čimer bi v celoti rešili vprašanje hrupa in smrada, ki moti paciente. Ta preselitev, ki je odvisna samo od volje in sposobnosti vodstva bolnice in mini-

strstva, ustrežneje ureja vprašanje, ki ga g. Pekolj označuje kot problem ceste in prometa.

Naslednje dejstvo, ki ga pisec ne pozna, je ta, da sta obe cesti (Kandijska in Šmihelska) državni cesti in v celoti v pristojnosti Ministrstva za promet in zveze, kjer prioritete v državnem merilu pripravlja Direkcija za ceste, in ne občina ali župan. Zato je popolnoma neprimerna izjava, da "bi bilo reševanje te problematike uspešnejše, če bi bil župan direktor bolnice".

V okviru rednega dela na programu reševanja cestnih problemov v občini pa smo s strokovnimi službami že več kot pred letom dni začeli z intenzivnimi pripravami za zgraditev četrtega kraka križišča na Šmihelskem mostu. V ta namen je pripravljen program preselitve najemnikov v objektih na trasi, ko bomo prvi del preselitev izvedli v letošnjem letu, drugega pa, ko bomo pridobili nadomestna stanovanja, predvidoma v naslednjem letu. Z ostalimi lastniki zemljišč potekajo dogovori o odkupu, s čimer bomo pripravili pogoje, da v naslednjem letu pridobimo gradbeno dovoljenje. Z Direkcijo za ceste smo na nekaj delovnih sestankih usklajevali postopke, zato je hitrost izvedbe investicije odvisna predvsem od volje ministrstva, da v letni proračun uvrsti postavko s primernim zneskom.

Del aktivnosti za izboljšanje prometnih razmer na Kandijski cesti je že opazen pri gradnji desnega zavajalnega pasu na most, skupaj z vodstvom Zdravstvenega doma in Splošne bolnišnice pa pripravljamo ureditev hodnika za pešce in parkirišče v tem predelu.

Predlagam g. J. Pekolju, da drugič, ko bo zopet stresal srdo na delo občinske uprave, raje poprej preveri, kaj kdo v resnici dela in za kaj je kdo odgovoren, da ne bo delal nepotrebne krivice. Informacije o delu služb občinske uprave so javne in dostopne vsem. Še najmanj pa je primerna zamera županu, ki je v tem primeru naredil vse, kar je bilo potrebno.

MARJAN DVORNIK
vodja kabineta župana
Novega mesta

Cesta Pecelj - Zdole asfaltirana

Dol. list št. 39, 1. oktobra

Minuli teden je bila v Dolenjskem listu objavljena fotografija s slavnostnega rezanja traku na cesti Pecelj - Zdole na obronkih Lisce. To je vzpodbudilo kmeta Ivana Andrejčiča iz Podgorice, da si je traso malo ogledal. Na svoje veliko začudenje je opazil, da so si graditelji nepooblaščenno privoščili poseg na njegove parcele, ne da bi ga za kaj takega kdo kaj vprašal, kot se med sosedi spodobi. Zato je povabil može iz KS Sevnica, da bi našli rešitev. Ker se

soglasje običajno išče pred deli, rešitve niso mogli najti. Andrejčič, ki je imel težave s svojim priseljenim sosedom Imperlom že poprej, je jezno pripbil: "Eni bi se vozili po asfaltu, drugi se pa še po slabem makadamu ne bi smeli."

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj

Bodo velike časopisne ribe pojedle majhne?

S srečanja lokalnih časopisov

PORTOROŽ - V tem obmorskem letovišču je bilo 3. oktobra drugo srečanje lokalnih časopisov Slovenije. Udeležence srečanja sta pozdravila Franko Fičur, župan občine Piran, in Breda Pečan, županja občine Izola. V nadaljevanju so spregovorili še drugi: Franc Kranjc, odgovorni urednik Primorskega utripa, ki je predlagal novo organizacijsko obliko delovanja, Bojan Brezigar je govoril o informiranju in slovenskih medijih v zamejstvu; Marta Kos, direktorica vladnega urada za informiranje je govorila o prihodnosti tiska v Sloveniji; Janja Božič-Marolt, direktorica IRM Mediana, o statistiki, razpreditvi in odmevnosti slovenskih medijev v vseh regijah, Meta Verbič pa o kodeksu in novinarski etiki.

V razpravi so udeleženci ugotavljali, da je lokalno obveščanje v zadnjih letih dobilo širok razmah in da je lokalna informacija pomembna za ljudi, saj lahko obsežnejše zapise objavi le časopis ali medij, ki obvladuje manjši prostor. Tekmovanje med regionalnimi in lokalnimi časopisi ter drugimi mediji nikakor ni zaželjeno.

Iz Dolenjske je bil na srečanju tudi predstavnik Fužine, to je lokalnega časopisa Kulturnega društva Dvor, enega redkih glasil v Sloveniji, ki ga izdaja Kulturno društvo in piše o kulturi in zgodovini kraja. Zanimiva je bila tudi razprava odvisnosti medijev od financerjev pa tudi od politike. Nedvomno položaj tiskanih lokalnih medijev v Sloveniji je skrb vzbujajoč zaradi majhnega trga in majhne naklade, obenem pa je lahek plen velike časopisne hiše, kot je v razpravi dodal Delov novinar Boris Suligoj.

S. MIRTIC

PISARNA ZA VARSTVO POTROŠNIKOV

ČRNOMELI - Zavod za varstvo potrošnikov Ljubljana bo v sodelovanju z občino Crnomelj v ponedeljek, 12. oktobra, ob 13. uri odprl v Kolodvorski 34 svojo pisarno.



Pot v trgovino z dobrotami je kratka. Pot do znanja pa malce daljša.

Petdeset nadarjenih srednješolk in srednješolcev si ta trenutek ničesar ne želi bolj kot poti do znanja. In vi jim jo lahko

omogočite z enim samim skokom v trgovino. V tednu med 9. in 16. oktobrom bo namreč del vašega denarja od nakupov

Žitovih izdelkov romal naravnost v Žitov sklad za štipendiranje nadarjenih dijakov. Med slastnimi bonboni

testeninami **GRANDE**, žvečilnimi gumiji **IMPERIAL** in dobrotami, ki se skrivajo pod imeni **GRANDE PEKARNE**

DURLO, **HOKUS**, **natura** in **GORENJKVA**, vam res ne bo težko izbrati.



7 DOBRIH DNI ZA 50 ŠTIPENDIJ od 9. - 16. oktobra.



Na slovenskih cestah povozimo skoraj 5000 srn

Izjava LZS ob svetovnem dnevu varstva živali

4. oktober je svetovni dan varstva živali, tudi slovenske divjadi, ki je, predvsem po zaslugi nešteti prostovoljnih ur preko 22.000 slovenskih lovcev, danes tako številna in mnogovrstna kot nikjer drugje v Evropi južneje od Skandinavije. Divjad je del živalskega sveta našega planeta, ki je podvržen hitremu izumiranju, zato zahteva še posebno skrb. Lovci se sicer trudimo, da bi vsaj ohranjali število in raznovrstnost divjadi, vendar vsi vzvodi niso v naših rokah. Ne potrebujemo posebnih raziskav, da bi ugotovili, kako prosto živeče živali ogrožajo predvsem hitra urbanizacija in posejevanje, nestrokovno poseganje v gozdove, predvsem pa najrazličnejše oblike onesnaževanja. Lovci smo se se bomo v skupnem interesu vključevali v vse ekološke aktivnosti, ki bodo zmanjševale ogroženost divjadi zaradi onesnaževanja.

• IZJAVA ZVEZE LOVSKIH DRUŽIN NOVO MESTO - Zveza lovskih družin Novo mesto v zvezi z domnevnimi kršitvami pri lovu v Triglavskem narodnem parku izjavlja, da pri tem nima ničesar zraven. Red in skladnost z ustanoviteljskimi cilji Triglavskega narodnega parka mora država zagotoviti preko pristojnih institucij in vodstva parka. Vsakršne kršitve določil pri varovanju parka ostro obsojamo. Če bo pravno veljavno ugotovljeno, da so bili med kršitelji tudi posamezniki, člani naše organizacije, bomo proti njim po končanem postopku skladno z načeli etičnega kodeksa slovenskega lovca in našimi internimi pravili najostreje ukrepali.

Predsednik Upravnega odbora Zveze lovskih družin Novo mesto JANEZ BULC

Malokdo ve, da samo na slovenskih cestah letno povozimo skoraj 5000 srnjadi. Končno so podprli našo iniciativo, da je ob gradnji avtocest potrebno zgraditi tudi ustrezne prehode za divjad, saj bi prav avtoceste z ograjami najbolj nepropustno razdelile nekdanj enovita stanišča divjadi. Ali je lahko Svetovni dan varstva živali zadostna spodbuda za širšo podporo razpiranja kletk, ki jih ustvarja urbanizacija Slovenije? Ta dan naj bo tudi spodbuda za vsakega obiskovalca slovenskih gozdov: koliko morebiti s svojim nepremišljenim vandalizmom, hrupom, metanjem odpadkov ali tudi razdiranjem gnezd in plašenjem živali tudi sam ne ogroža obsoja kake živalske vrste.

Slovenski lovci zelo dobro razumemo svoje poslanstvo pri sonaravnem gospodarjenju z divjadjo. Razumemo, da lahko iz narave vzamemo največje, kolikor narava proizvede. Zato s svojim dnevnim delom spodbujamo tiste naravne procese, ki krepijo sposobnost obnovljivosti narave in s tem tudi divjadi. Svetovni dan varovanja živali torej prihaja ob pravem času, da se vsak zase zamisli glede svoje vloge pri ohranjanju biološke mnogovrstnosti. Lovci bomo temu vprašanju na ta dan posvetili še posebno pozornost.

JOŽE STRLE
predsednik OU Lovske zveze Slovenije

SREČANJE STAROSTNIKOV

NOVO MESTO - Krajevna organizacija RK Kandija - Grm vabi na srečanje starostnikov, ki bo v petek, 9. oktobra, ob 14. uri na osnovni šoli Grm s kulturnim programom učenec, harmonikarjem in zakusko.

Dosegel častitljiv jubilej

Jože Rojc iz suhokrajске vasice Lopata gre v 92. leto



Jože Rojc

Jože Rojc z Lopate gre v 92. leto. Rojen je bil v Žužemberku na desnem bregu Krke v kmečki družini, na Lopato pa se je priženil pri tridesetih letih. V mladosti je bil v mnogih službah. Še najdlje je bil natak in je stregel visoki gospodi iz kraljevega rodu na Sušaku. Videl je mnogo mest in ljudi. Ze od mladega je rad pel, ker so mu bili za vzor fantje na vasi, ki so ob petju pozabili na utrujenost. Pel je tudi na koro v žužemberški cerkvi. Prav med pevskami je spoznal svojo kasnejšo ženo. Še doma sta potem otrokom kdaj zapela.

"Kako rad sem imel svojo deželico! Vsak hribček, laz, senožen in njiva so mi bili znani. Vse vasi daleč naokrog sem poznal kot svoj "aržen". Noč za nočjo sem sanjal o rojstni vasi in vasicah Suhe krajine, pa o koruznih žgancih, pečenem krompirju, nedeljskih kmečkih južinah, še posebej tam daleč na Rabu in v Renciciju, kamor so me odgnali kot hudodelca, ker

so me osumili, da podpiram partizane," je pripovedoval Rojc. Vsak paket, ki so ga dobili od doma, so si prijateljsko razdelili. Shušal je in imel samo 38 kilogramov. Vleklo ga je domov in tako je pisal žužemberškemu dekanu Gnidovcu, naj mu pomaga. "Zgodil se je čudež. Bil sem poklican v pisarno komandanta italijanskega lagerja, ki mi je povedal, da grem domov. Od slabosti in presečenosti sem se začel ves tresti. Odobrena mi je bila tudi brezplačna vožnja do Ljubljane. Dekanu sem se oddolžil, da sem zanj prošil, da ga niso dali ubiti po vojni. Izpust sem dobil, da bi šel k "legiji smrti", da bi pobijal lastne brate. Toda tega nisem nikoli naredil. Da bi se prodajal za judežev groše?" Le kakšen teden je bil doma, prej kot bi se moral javiti italijanski komandi, pa ga je vzela noč. Znašel se je v suhokranjskih grmadah, ki so mu bile zveste. "Kaj vse sem kot terenski delavec doživel in prestal do konca vojne!" pravi.

Leta po vojni je posvetil obnovi domovine in družini. Bil je ustanovitelj LD Lazna, sodeloval je v mnogih koristnih družbenih organizacijah in za to prejel priznanja. Vedno je bil odkriti značaja. V pogovoru se je raznežil in dejal, da je 16 let vdovec in pogreša ženino roko in njeno tople besedo, pa tudi, da je ponosen na Suho krajino, ki je zdaj že bolj razvita. Vendar pogreša vaško tihožitje, stare običaje. "Kljub vsem težavam pa lahko rečem, da je bilo moje življenje lepo," zaključuje pogovor. T. VIRANT



MINISTER ŠKOLČ V ŽUŽEMBERŠKEM GRADU - V petek popoldne je Žužemberk obiskal slovenski minister za kulturo Jožef Školč. Člani odbora za obnovu gradu so mu razkazali notranjost gradu in vinsko klet, ki kar kliče po obnovi. Minister je ocenil, da je bilo narejeno veliko in da odbor lahko še računa na denarno podporo, kolikor bo le dopuščal državni proračun. Ravno te dni se dela na grajskem obzidju nadaljujejo. Minister Školč si je potem ogledal tudi cerkev sv. Neže na Lopati pri Hinjah, v kateri potekajo restavratska dela na notranjih freskah. (Foto: S. Mirič)



PRVENSTVO SLOVENSKE VOJSKE - V petek je bilo v kočevskih gozdovih pri Bazi 20 8. državno prvenstvo Slovenske vojske v lokestrstvu. V disciplini FITA ARROWHEND 12+12 je sodelovalo 9 enot. Med udeleženci je bil tudi načelnik generalštaba Slovenske vojske general podpolkovnik Iztok Podbregar, ki se je izkazal kot odlični lokostrelec. Med tekmovalci pa sta bili stotnica Alenka Štrukelj ter Ksenja Podražaj. Državno tekmovanje je vodil podporočnik Martin Fabjan, ki je bil s potekom in naravnim okoljem kočevskega gozda zelo zadovoljen. (Foto: Vlado Kostevc)



KRKINI REHABILITACIJSKI DNEVI - Zadnji petek in sobota so na Otočcu potekali 4. krinski rehabilitacijski dnevi, tradicionalno strokovno srečanje, ki bolezn obravnava s treh vidikov: kako se z njimi srečujejo zdravniki splošne prakse, kako zdravniki specialisti in kako zdravilski zdravniki, s posebnim poudarkom na možnostih zdravilške rehabilitacije. Glavni temi letošnjega srečanja sta bili uveljavljanje preventive bolezni srca in ožilja v Sloveniji ter pravilna drža skozi celo življenje, o čemer je govorilo 16 referentov, srečanja pa se je udeležilo okoli 100 zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev iz cele Slovenije. Ob tej priložnosti je izšel tudi zbornik z referati. (Foto: A. B.)



CERTIFIKAT DOLENJSKIM PEKARNAM - Dolenjske pekarnice, ki letos praznujejo 50-letnico delovanja, so kot prva pekarna v Sloveniji pridobile certifikat ISO 9001. Prejšnji četrtek ga je na krajši slovesnosti v novomeškem hotelu Krka njihovu direktorju Alojzu Muhiču izročila Anica Sprajcar, predstavnica Slovenskega inštituta za kakovost. Pri projektu ISO 9001 so sodelovali vsi zaposleni, delo pa je koordiniral njihov odbor za kakovost, ki ga je vodila dipl. inž. živilske tehnologije Janja Bajt Smrekar. Podjetje postuje kot delniška družba s samostojnimi enotami v Novem mestu, Črnomlju in Trebnjem. Kupcem ponujajo več kot 150 različnih izdelkov, od kruha do raznih slaščic. Na dan spečejo okrog 17 ton kruha in pectva, ki ga prodajajo na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju, v Ljubljani in tudi na Hrvaškem. (Foto: J. Dornič)



SRAMOTA - Le nekaj sto metrov od vzorno urejene Učne poti in razvalin rožeškega gradu je na desni strani ceste, ki pelje do Baze 20, velika gomila vsakovrstne pločevine starih avtomobilov in tekstilnih izdelkov, ki v nobenem primeru ne sodi v ta vzorno vzdrževani gozdni prostor. Turisti in ljubitelji gozda se nad tem zgražajo, saj je s tem izničeno tudi vse prizadevanje gozdne uprave, ki si nadvse prizadeva očuvati naše gozdove pred tako nesnago. (T. Virant)

Velika literatura malega naroda

Slovenska klasika

V novi zbirki Slovenska klasika bodo izhajali izbrani pesniški in pripovedni spisi tistih slovenskih avtorjev, ki jih gleda na dobo, ko so ustvarjali, predvsem pa na pomen, ki ga imajo za naš duhovni razvoj, imenujemo klasike. Vsako leto bodo izšli izbori starih pesnikov in pisateljev, od tega eden v dveh zvezkih in petih knjigah. Letošnji prvi letnik Slovenske klasike je izšel v celoti v septembru, v nadaljevanju pa bo sta izhajala po dva klasikana začetku pomladi in dva na začetku jeseni.

Posamezne imenitno opremljene in razkošno vezane, z zlato obrezo okrašene knjige bodo obsegale od 350 do 450 strani. Izbranim besedilom bo sta dodana portret predstavljenega avtorja in kratka spremna beseda z osnovnimi življenjskimi in bibliografskimi podatki. V letošnjem prvem letniku so izšla dela Janeza Trdine, Frana Levstika, Antona Aškercera in Ivana Tavčarja.

Trte stoletnice obrodile

Tri trte, stare preko sto let, lepšajo zapuščene zidove podsmreške graščine in dajejo dobro vino

PODSMREKA - Grad Podsmreka blizu Višnje Gore, kjer je bila konec 19. stoletja evropsko znana čebelarstva tovarna, kasneje pa začasen vzgajališki dom, je že vrsto let prazen. Če ne bi zanj in predvsem za okolično skrbel upokojenec Friderik Ulčar, domačin iz Stične, ki si



ULČAR OB TRTI STOLETNICI - Čeprav vina ne bo veliko, pa je vendarle nekaj posebnega, če ga rodi več kot sto let stara trta, ki se ovija po zapuščenih zidovih podsmreške graščine. (Foto: L. M.)

je skupaj z družino v srednjem delu gradu našel svoj dom že v šestdesetih letih, se morda do njega po ozki potki niti ne bi več dalo priti. Čeprav grajski prostori počasi žalostno propadajo, pa z občasno nečesa le še ni načel. To so tri vinske trte, stare preko sto let, ki se visoko ovijajo po zapuščenih zidovih in jim dajejo življenje z rdečo kapljico.

"Nekaj dni bom še počakal, nato pa se bom tudi jaz lotil trgatve," je povedal Ulčar in pokazal na eno izmed stoletnic, bogato s črnim grozdem, vrste amerikan in izababela. "Čeprav ga ni veliko, naredim vino in ga imam za vse leto pomalem. Letos kar dobro kaže, zato bom res počakal, da bo zadosti zrelo in bo vino dobro," je razložil. Čeprav gre le za tri trte, ima kar veliko dela z obdelovanjem. To namreč ni enostaven vinograd. Trta raste ob zidu in se bohoti kar nekaj metrov v višino in širino, tako da si spomladi obrezovanje ne gre predstavljati brez visoke lestve in še kakšnega pomagala. "Ampak če ima človek veselje, se vse da," pravi oskrbnik podsmreškega gradu in ponudi grozd za pokušnjo. Meni, da bo vina okrog sto litrov. "Bo pa nekaj posebnega tudi zato, ker bo bio. Trte namreč niti ne gnojim niti ne škropim. Pustim naravi, da naredi svoje, in očitno ji to ustreza. Pa pridite potem na kakšen kozarček," dobrodušno povabi. L. MURN

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvojce nagradnih vprašanj: Kateri je glavni proizvajalec Iskre Antene, d.o.o., z Vrhnike? (Nagrada: antena G - 3235 ME.); Katera barva je modna v letu 1998? (Nagrada: volnen ženski puli.) Odgovore je treba do sobote, 10. oktobra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99. Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca z dne 20. septembra sta Andreja Hribernik iz Ljubljane (Črnuče) in Saša Zajc iz Ljubljane.

MEDICOPHARMACIA ZA PEDIATRIČNO KLINIKO

LJUBLJANA - V mednarodnem tednu otroka v začetku oktobra se je začela dobrodelna akcija "Moj prispevek". Medicopharmacia bo kot ekskluzivni uvoznik in distributer izdelkov linije MAM za Slovenijo od vsakega prodanega izdelka prispevala v Sklad za izgradnjo nove Pediatrice klinike v Ljubljani. Z izborom enega izmed najbolj priznanih in uveljavljenih otroških programov v svetu želijo še dodatno poudariti pomen izgradnje nujno potrebne Pediatrice klinike. Projekt bo potekal pol leta, vsi izdelki pa bodo označeni s posebno nalepko "Moj prispevek".

V spomin župniku Vidicu



Peter Mikec

"Nobene reči ne bom odnesel seboj, rečem vsakokrat ljudem, ko se pripravljamo za kakšno večjo naložbo, bodisi za obnovu cerkve ali kakšne umetnine," je rad poudarjal šentrupeški župnik salezijanec Janez Vidic, ki je umrl v 63. letu nadvse plodnega življenja. Veselilo ga je, da je po prvotni zaprtosti tukajšnjega prebivalstva do duhovnika z Gorenjskega, vsaj poldrugo desetletje del te mehke krajine in dobrodušnih ljudi. Vidic nam je pripovedoval, da znajo Gorenjci vsako najmanjšo stvar prodati. Dolenjci pa so zvečne tako radodarni, kot da jim je nerodno kaj zaračunati.

Po mnenju poznavalcev razmer v šentrupeški fari se je Vidic zapisal v kroniko kot župnik, ki je v tem stoletju z vztrajnim obnavljanjem sakralne in kulturne dediščine največ postoril za ohranjanje izjemno bogate dediščine. To mu je uspelo v četrtoletju, saj je kot župnik nastopil službo v šentrupeški župniji leta 1974, dve leti predtem pa je bil

kaplan. Očitno Vidičeva "moč" izvira iz premoščenega vodenja raznih akcij, a le v tesnem sodelovanju s farani ter ob pomoči raznih dobrotnikov in strokovnjakov.

"Je veliko veselja, pa tudi razočaranja! A če bi se znova odločal, bi znova izbral ta poklic. Po Finžgarju je prekleto zanič župnik, če se komu ne zameri in preklet bodi kaplan, če se zameri," nam je gospod Janez smeje pripovedoval pred nekaj leti, ko smo pripravljali njegov portret. Na trdni kmetiji sredi hoste v Besnici pri Kranju so se trije Vidičevi fantje odločili za duhovniški poklic. Oče je imel zavoljo take odločitve svojih fantov nemalo težav pri tedanjih oblasteh, ki jim ga sprva ni uspelo prepričati, da bi se po slabem letu partizanščine, po osvoboditvi dejavno vključil v organe nove oblasti. Janezov oče je trmasto vztrajal, da hoče nazaj na kmetijo, češ saj smo se "gošarji" med vojno menili, da gre zemlja tistemu, ki jo obdeluje.

Župnik Janez Vidic ni nikoli prikrival, da je bil oče v partizanih. V teh dolenjskih krajih se ga je brž oprjel vzdevek, da je "partizanski župnik", da je "rdeč"... Pri veliki večini ljudi priljubljenem župniku Janezu Vidicu pa žal zdravje ni bilo najbolj trdno. Ob srečanju z Abrahamom je zaživel z bratovo, Tineto, vo ledvico, da se je izognil mučnim dializam; predno si je naložil še štiri kri, ga je bolezen trikrat potisnila na operacijsko mizo: napolned so mu odrezali obe nogi. Ko se je prvokrat na vozičku pojavil v cerkvi, da bi maševal, ni bilo nikogar, ki se mu ne bi orosilo oko. "Ja, kaj hočete. Noge res nimam več, jezik pa še znam vrsteti," je takrat rekel Janez Vidic. PAVEL PERC

STO LET JOŽEFA TOMŠIČ

V pričakovanju stoletnice

DOBREPOLJE - Jožefa Tomšič s Ponikev bo 24. oktobra dopolnila 100 let življenja. Rodila se je v družini Kramar v Turjaku. Še vedno je živahnega duha, le sliši in vidi nekoliko slabše, zato zadnje leto ne bere več knjig in časopisov. Je suhljata, odporna in zdrava, saj ne jemlje nobenih zdravil. Živi pri hčerki Tončki in zetu.



"Res bo te dni minilo sto let od mojega rojstva, a ne razumem, zakaj počnete tak cirкус okoli tega. Saj ne bo nič drugače, kot je ostale dni," pravi Jožefa in dodaja: "Če bom dihala, bom živela, če ne bom, pa ne bom" in še hudo mučno pristavi, da brez beta očitno ne bo odšla, saj se počuti kar dobro, le noge jo nekoliko bolijo, ker ima revmo. Pravi pa, da bo še nagajala; hči Tončka, ki je med pogovorom z mamo likala, pa je dodala, da je mama z vsem zadovoljna in da nikoli ne sitnari; mama pa spet ni mogla biti tiho in je pristavila, da ji je pri Tončki zelo lepo.

V pogovoru sva nato krenila v njeno mladost. Rada se spominja obdarovanj ob Miklavžu. "Turjaška grofica je pred Miklavžem sporočila otrokom, naj prinesemo v grad robce, da nam bo nanje Miklavž kaj prinesel. Robce je pobrala grofici-na strežnica Metka, ki je na vsak robec zapisala lastnikovo ime. Naslednje jutro je bilo veliko veselje, ko smo dobili darila. Najpogosteje nam je Miklavž prinesel sladkorčke pa kar velik štrukelj in še kaj, kako oblačilo.

V šolo je hodila šest ali sedem let, ne spomni se natančno. Poučeval jo je tudi pesnik Anton Medved, za katerega pravi, da je bil zelo dober človek in je šolarje lepo učil. "Anton Medved je prišel večkrat tudi v našo hišo, ker so bili naši čevljarji. Prinesel je kako obutev popraviti ali pa je naročil nove čevlje.

Medved je na Turjaku tudi umrl. Ko je bil pogreb, so ga nesli po turjaški zemlji tako

daleč, dokler je segala turjaška posest. "Na meji pa je čakal voz, na katerega so naložili krsto in pokojnega pesnika odpeljali nekam na Gorenjsko ali kam že, saj ne vem več kam."

Spominja se tudi, da jo je občasno poučeval pisatelj Franc Saleški Finžgar, ki je bil župnik v bližnjih Zelimljah. To se je dogajalo predvsem takrat, kadar iz kakšnega vzroka niso imeli svojega župnika oziroma učitelja.

Jožefa je bila rojena v revni družini. Skupno je bilo šest otrok. Trije bratje so umrli za tuberkulozo. Oče in en brat sta šla s trebuhom za kruhom v Ameriko. V Ameriki je delal tudi njen bodoči mož, s katerim se je poročila leta 1936, ko je že dopolnila 37 let.

"Ja, pozno sem se poročila. Pa tako dober mož je bil. Kregala se nisva. Mož je s prihranki na Ponikvah odprl trgovino. Prepirala se nisva, saj ni bilo časa, ker je bilo vedno veliko dela. Potem pa je prišla vojna in je vse šlo," se spominja Jožefa tistih vojnih dni, ko so izropali njihovo trgovino.

Jožefa je vedno pridno delala v trgovini, na njivah, doma je do 88. leta sekala drva in do 94. leta delala zobotrebece. Pri delu je bila natančna, se spominja hči Tončka, Jožefa pa je dodala: "Kaj pa je bolj lušteno (lepo), kot delati!"

JOŽE PRIMC

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

120. obletnica rojstva Zofke Kvedrove

Spodobi se, da se ob tem jubileju pisateljice, prevajalke in borke za ženske pravice spomnimo obdobja, ko je Zofka Kvedrova odraščala v revnem in takrat zelo zaostalem potoškem okolju, ki je zaznamovalo vse njeno življenje in pisateljsko delo.

Kvedrova je bila rojena v Ljubljani, a je s starši prišla v Loški Potok še kot dojenček. Njen oče se je v Loškem Potoku oprijel trgovanja, krčmarstva in opravljal posle občinskega tajnika. Revščina, ki jo je tolkel potoški človek, nasilje, ponižane, brezpravne ženske in nič kaj zavidljivo življenje Kvedrovih, vse to je Zofko že zgodaj zaznamovalo. Že v mladih letih je namesto očeta pisala občinske papirje in si ob tem izostrila pero. Tako je zelo mlada

začela pisati zgodbe, ki jih je tako ali drugače doživljala na vasi in še posebej v njihovi krčmi.

Bistra Zofka je ocenila, da žalostna usoda slovenskih žensk čaka tudi njo, zato je že kot 18-letnica zapustila Loški Potok, nikoli pa ni pretrgala stikov z vaščani. Rada se je vračala v Loški Potok in ljudje so se je še pred dobri 20-imi leti spominjali kot prijazne in izobražene ženske, ki je vedno trdila, da je prava Potočanka.

Prva njena povest je bila objavljena pred natanko sto leti v listu Sloveniki, ko je imela komaj 20 let, pet let pozneje pa so izšle "Potoške zgodbe," torej kmalu zatem, ko je zapustila Loški Potok. Za Potočane je bilo najbrž najbolj zanimivo njeno delo Hrva-

tarji. V njem so ljudje, še posebej tisti iz vasi Retje, kjer je odraščala, opisani tako, da je vsakdo v knjigi lahko našel samega sebe.

Plodno, a kratko življenje

Kvedrova je meščansko šolo obiskovala v Ljubljani in pozneje službovala v Kočevju, Ljubljani in Trstu. Živela pa je tudi v Bernu in Münchnu. Kot pisateljica je sodelovala v "Sloveniki" in tržaški Etnosti v Trstu. 1914. leta se je preselila v Zagreb, kjer je prevzela urejevanje časopisa Franzenzeitung (Ženski list) in vanj tudi sama veliko pisala. Pisala je tudi v hrvaškem jeziku in začela izdati mesečnik Jugoslovanska žena, ki je zagovarjal socialno in politič-

no enakopravnost žensk. V zbirki Iz naših krajev opisuje večino ma življenje v Loškem Potoku, kjer je odraščala, v romanu Njeno življenje pa je prepričljivo upodobil življenje zapostavljenih žensk. Zofka se je poskušala tudi v dramati, prevajala v slovenski in hrvaški in češka dela, v nemščini pa dela slovenskih avtorjev.

Kvedrova ima v osnovni šoli dr. Antona Debeljaka v Loškem Potoku več kot 20 let urejen spomin spominski kotiček z nekaterimi orumenelimi pismi in slikami. Prav ta šola pa se še pripravlja, da bo še letos dostojno obeležila spomin nanjo s primerno proslavo in podrobno študijo o njenem življenju in pisateljevanju.

ALBIN KOŠMER

Iz Tudinovih zapiskov

• **Zanje so junaki** - Tolovaje, ki dajo kmetom del kradež, in Dolence za junake, dobronike in osvobodilce svoje. Hrovatci prinesli so simo povesti in tudi tiskani življenjepis Udmaničev in narod ga i tod hvali in obžaluje njegovo smrt. Te buke poslušali so radi, če prav so jih razumeli le na pol.

• **Novomeščani kot divje zveri** - Če pride imetek iz rok pravega gospodarja in ni otrok ali družega naslednika ki bi prevzel posest, rok v roke - rogovilijo čudno s tujim blagom žlahta in sosedje. Mimi peči n.pr. Grašič. Žlahta popukala iz vrta vse kar se je dotrte, rože, cepiče vse leseno in železno slo je fuč, če se je moglo odtrgati. Enako godilo se je ko so morali za Jožefa 2. zapustiti kapucini svoj samostan. Kakor divje zveri prilomastili Novomeščani in polomili, potrgali in odnesli vse kar se je dotrte.



SPOMINSKI KOTIČEK - V osnovni šoli dr. Antona Debeljaka v Loškem Potoku

IZ ZGODOVINE ZADRUŽNIŠTVA

Sto let dobrepoljskega mlekarstva

Ob 130-letnici rojstva slovenskega pripovednika in zaslužnega zadružnika **Frana Jakliča** (1869-1937) bodo Občina Dobrepolje, Zadružna zveza Slovenije in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano priredili republiško posvetovanje na temo **Zadružništvo včeraj, danes in jutri**. Prireditve bo 11. decembra letos v Jakličevem domu na Vidmu, program pa navede deset referatov o razvoju, stanju in predvsem o prihodnjih nalogah, ki jih ponuja Zakon o zadružništvu iz leta 1992.

V zgodovini slovenskega zadružništva ima Dobrepolje častno mesto. Jaklič je že leta 1894 ustanovil prvo posojilnico Raiffeisnovega tipa z namenom, da bi zadržal zbiranjem drobnih prihrankov in cenimeni posojili odpravila oduševstvo in omogočila razvoj blagovnega zadružništva. V okviru Kmetijskega društva Dobrepolje je leta 1898 na Vidmu in v Strugah ustanovil mlečno zbiralnico ter opremil sirarno. Prvega dne so zbrali okoli 60 litrov, ko je pristopil med člane župnik Anton Ramovš in več večjih živinorejskih obratov, se je dnevni odkup dvignil na 200 do 300 litrov; pred prvo vojno so dosegli največ 800 do 1100 litrov mleka. Večji del mleka so dnevno po železnici pošiljali Gospodarski zvezi v Ljubljano, ta pa istega dne v Trst. V domačem obratu so izdelovali renomirano dobrepoljsko čajno maslo, trapist in ementalški sir. Od leta 1900 je sirarno vodil Ivan Leskovec (r. 1871 v Idriji), ki se je izšolal v Mlekarski šoli v Rothol-su na Tirolskem. Ob prvem koluntu ementalca je Fran Jaklič objavil črtico **Prvi hleb** (Koledar MD 1901), s katero je dobro ilustriral splošno razpoloženje ob ustanavljanju posojilnice in mlekarne: množica je bila nezaupljiva, posamezniki in vodstvo pa so navdušeni z velikim optimizmom zrlji v prihodnost.

Zaradi prve svetovne vojne in izgube trgov na jadranski obali sta se pridelava mleka in odkup zelo znižala, medtem pa je mleko proti koncu dvajsetih let pritiskalo na zadružne organizacije. Svetovna kriza 1929-1935 je zavirala razvoj, zato so Mlekarsko zadrugo Dobrepolje ustanovili šele leta 1934. Za

predsednika so izvolili Antona Jakopiča, tedaj tudi predsednika Posojilnice, za podpredsednika Franca Hočevarja, tedaj tudi predsednika Posojilnice v Strugah. Ker je ta pripadal Samostojni kmečki stranki, so ga na občnem zboru leta 1938 izločili iz načelstva. Zato je kot poslovođa odstopil tudi Anton Jakopič in mlekarne je počasi ugašala kot žrtev medsebojnih političnih računov. Mleko in smetano so do konca druge svetovne vojne odkupovali razni

Fran Jaklič 1868 - 1937



VELIČASTNA ZGRADBA - Stari zadružni dom v Vidmu-Dobrepolju, zgrajen pred 97 leti.

zasebniki, nekaj časa tudi Mlekarna iz Velikih Lašč. Po drugi vojni je tedanja nabavno-prodajna zadruga Naproza obnovila zbiralnico, ki jo sedaj vodi Kmetijska zadruga Videm, mleko pa prevzema obrat Ljubljanskih mlekar v Velikih Laščah.

Dobrepoljska živina

Mleko in mlekarstvo sta odvisna od razvoja in stanja govedoreje. Prvotno razširjeno dolensko in notranjsko sviko so z uvodom plemenjakov sivorjave in simodolske pšenične pasme skrízali in s stoletno selekcijo ustvarili sedanjo mlečno sivorjavo pasmo, ki je leta 1933 dajala povprečno le 2304 litre mleka, s selekcijo (in ustreznim prehrano) so v 65 letih dosegli povprečje 5.154 kg mleka s 3,43% mlečne tolsče.

Živinorejsko zadrugo Dobrepolje sta vodila pred vojno Janez Erčulj (1927-1936) in Alojz Boštjančič do konca druge vojne. Število članov je hitro naraščalo. Ob ustanovitvi je pristopilo 25 živinorejcev, leta 1939 jih je bilo 151. Prizadevanje dobrepoljskih živinorejcev in njihovi uspehi zlasti pri prodaji plemenskih živali v Grčijo in severno Afriko po visokih cenah je pritegnilo rejce in zadrugo iz širšega dolenskega območja. V letih od 1931-1933 so pripravili ustanovitev Zveze selekcijskih organizacij za sivorjavo

dolensko govedo s sedežem v Ljubljani. Za predsednika so izvolili Ivana Šteha z Vidma, za podpredsednika Franca Hočevarja v Velikih Lašč, za tajnika pa Otona Mucka. Rodovniško knjigovodstvo in mlečno kontrolo so vodili zaprišeženi člani, dvojno nadkontrolo pa je vodila in izvajala zveza. Izredne zasluge za disciplinirano in zanesljivo podatkov je priložil nadkontrolor Ivan Erčulj (1909-1964). Dobrepoljska plemenska živina je močno vplivala na izboljšanje dolenske živinoreje, zlasti glede na zanesljivo prekleto in genetske kvalitete: rasnost, mlečnost in mesnost.

Zadružna nadgradnja

Finančni dosežki Posojilnice mlekarne in nabavno-prodajnega poslovanje je omogočilo široko kulturno in prosvetno delovanje. Fran Jaklič je že leta 1895 ustanovil Bralno društvo, leta 1907 Izobraževalno društvo, ki je razvilo zelo živahno društveno delo in družabnost; prirejalo je igralske, pevske in glasbene prireditve, poučne izlete, tečaje, predavanja z raznih področij. Jaklič je s svojim široko zasnovanim programom spoznaval ljudi, njihovih navede in težave; vsa ta spoznanja koristno uporabil pri svojem gospodarskem, političnem in literarnem delu. Toda politika ni vedno povezovala, temveč tudi razdvajala ljudi in množice. Med prvo vojno je Posojilnica pod pritiskom, deloma prostovoljno, postala pisala vojno posojilo za umirajočo monarhijo v znesku 3000 goldinarjev. Zaradi tega in razvrednotenja tekočega kapitala je pristopila zadruga v težak gmotni položaj. Dotedanje vodstvo z Jakličem, župnikom Ramovšem na čelu, se je opredelilo proti vodstvu ljudske stranke; na izrednem občnem zboru leta 1919 so izglasovali vodstvo in Jaklič nezaušpnicno, pristopila je celo do izgrediv. Jaklič se je z družino preselil v Ljubljano, čakal na popravo krivic in osebno ovrednotenje zasluge za Dobrepolje. Ob 25-letnici Izobraževalnega društva so ga izvolili za častnega člana, leta 1939 pa so zgradili Jakličev v prosvetni dom.

Dr. FRANCE ADAM

ŠE VABLJIVA GRMADA NAD ORTNEKOM

Pol življenja predsednik

ORTNEK - Avgusta 1958 so v Ribniški dolini na pobudo Turistične zveze Slovenije na noge postavili pet turističnih društev, ki so imela nalogo oživeti nekoliko pozabljene kraje v suhorobarski deželi. Štiri desetletja velikih sprememb sta brez večjih zasukov prestali le TD Ribnica in TD Grmada-Ortnek, člani slednjega pa so kljub odrinjenosti od večjega ribniškega društva uspeli s prizadevnostjo krajanov in ljubiteljev narave na razgledni Grmadi (887 metrov) zgraditi vabljiv dom. Prvih delovnih akcij in vne me vaščanov se dobro spominja Alojz Škulj po domače Močilski Lojz, katere mu člani društva že kar 38 let zaupajo vodenje najstarejšega turističnega društva v občini.



Alojz Škulj

cu tedna vse poti peljale na ta vrh. Kramljanje ob umazanih čevljih in "zvonastih" hlačah lasatih ter plečatih mladcev ali raztrganih nogavicah vitkih deklet ni nikogar motilo; v hipu so se vsi pod taktirako diatonične harmonike zavijeli na plesišču, kjer ni bilo več prostora niti za šivanko.

"Navala mladih danes ni več. Raje se zadržujejo po gostilnah ob poslušanju njihove glasbe, srednja in starejša generacija pa najraje prisluhne živemu glasu brez mikrofona in frajtonarici; v tem bo Grmada ostala vedno prepoznavna. In še nekaj. V njeno ponudbo bi radi vključili tudi druge turistične in zgodovinske posebnosti, ki jih je v Ortneku in okolici veliko. Za začetek so odprli razstavo fotografij pokojnega Franceta Modica, ki je svoj čas največ na kolesu v fotografski aparat ujel ljudi in dogodke iz Ribniške doline," pravi Alojz.

MILAN GLAVONJIC

Pri Pezdirčevih muzej na prostem

Čeprav se Ivanu Pezdircu iz Gribelj ni uresničila želja, da bi postavil celotno staro belokranjsko domačijo, ne odneha - Za začetek s slamo pokrita lesena kmečka hiša

GRIBLJE - Ivan Pezdir iz Gribelj je dobrih pet let razmišljal o tem, da bi med družinsko hišo in cesto, ki pelje v vas, postavil staro belokranjsko domačijo z vsemi poslopji, ki so jih nekaj let imeli na kmečkem dvorišču Belokranjci. Šlo bi za nekakšen muzej na prostem, kakršen je bil do pred nekaj leti v bližnjem Prilozju, dokler tamkajšnja domačija ni pogorela.

Vendar Pezdir za svoje načrte ni dobil dovoljenja, češ da je zemlja, na kateri naj bi stala stara domačija, obdelovalna. Tako se je moral sprijazniti s tem, da svoje načrte uresniči kar na domačem dvorišču. Za začetek se je zagledal v leseno hišo Simončičevih v Veliki Lahinji. Vendar se lastniki, ki so še pred nekaj leti živeli v njej, niso mogli odločiti, ali naj jo porušijo ali ne. "Pregovoriti mi jih je uspelo, ko sem jim obljubil, da bom hišo samo prestavil v Griblje ter poskrbel, da ne bo propadala. Na srečo je hiša iz hrastovega lesa, ki je po ocenah stara okrog 200 let, zelo dobro ohranjena," pove Ivan.

Hišo so prestavili letošnjega avgusta, te dni pa jo je krovac Zvonko Operčkal iz Frankolovega z Ivanovo pomočjo prekril z rženo slamo, ki so jo Pezdirčevi lani in letos pridelali sami. Za prekrivanje sta potrebovala dva tedna, porabila pa tisoč snopov slame, težkih okrog tri kilograme. Ivan je zatrdil, da je streha na njihovi hiši, ki meri 14 metrov krat 5,20 metra, med največjimi slamnatimi kritinami v Beli krajini. Sicer pa namerava tudi notranjost hiše urediti tako, kot je bilo v navadi nekaj. Naredil bo črno kuhinjo ter dve krušni peči. Eno od sob bo opremil s pohištvo, ki so

ga Belokranjci uporabljali pred 1. svetovno vojno, drugo pa z opremo, značilno za obdobje med obema vojnoma. Ivan že vrsto let zbira predmete, restavrirati jih namerava sam, z navseti pa mu bo pomagal brat, sicer restavrador v Ljubljani.

"V muzejski hiši bomo sušili meso, ob večjih praznikih pa tudi kuhali. Sicer pa sem hišo postavil bolj v lastno zadovoljstvo kot zato, da bi imel z njo zaslužek," razmiš-

KAKŠEN MANJ ALI VEČ?

SEVNICA - Svetnik Franc Pipan je na zadnjem zasedanju občinskega sveta protestiral zoper jesenske vaje NATO v Posavju in na Kozjanskem, češ da je nesprejemljivo, da postajamo poligon za takšne vaje zato, ker smo nerazviti. Morda bo po vajah kakšen manj ali pa več, saj bodo sodelovali tudi ameriški vojaki. Osebnost sem proti takim vajam, a ker je tu modra vlada, ne moreš nič! je komentiral Pipan. Svetnik Branko Kelemina je pozval, naj bi vaje ne bile vsaj na dan volitev, pri čemer je predstavnik Slovenske vojske spomnil, da bodo po scenariju vaje tudi med volitvami. Kelemina je še vprašal, kdo je dal dovoljenje, da bodo vaje tudi v sevniški občini. Župan Jože Peterneš je bil lakonsko kratak: "Nihče nas ni nič vprašal!"

NEDELJA, POSVEČENA JURIJU HUMARJU

PRIMSKOVO - Nedelja, 11. oktobra, bo posvečena Juriju Humarju, duhovniku, zdravniku, kulturnemu delavcu in zavednemu Slovcu. Slovesna maša bo ob 10. uri.

SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV

DOLENJSKE TOPLICE - V petek, 2. oktobra, so se v topliški osnovni šoli zbrali iz okoliških vasi starostniki, starejši od 70 let. Prijetno srečanje je organizirala krajevna organizacija Rdečega križa, goste pa je prisrčno pozdravila predstavnica Rdečega križa iz Novega mesta. Kulturni program so pripravili učenci osnovne šole. Za goste so poskrbeli tudi z zakusko. Udeleženci so ob obujanju spominov zapeli in tako dokazali, da znajo tudi na jesen življenja biti veseli in košček svojega veselja podariti še drugim, je povedal najstarejši med njimi, Markovičeva iz Podturna pa je rekla: "Življenje je kot letni časi in jesen se mi zdi nadvse lepa, ko z njo pobiraš sadove življenja..." T. V.

DAMA ALI - PAKKA?

NOVO MESTO - Na ploščadi pred Kulturnim centrom Janeza Trdine 30. septembra ob 19. uri. Iz avtomobila z reg. tablico NM N 5-345 je stopila čedno oblečena mlajša ženska, pomigala kolegici v bližnjem že parkiranim avtomobilu in nato elegantno frenal napol dogorelo cigareto kake 3 metre na beton za svojim avtomobilom. Održala je v Trdinov dom. Njena "osebna izkaznica" o nekulturnem obnašanju je na tleh počasi tlela naprej... - Koliko takih osebkov in osebkov premore skoraj vsak naš kraj, ki brez kančka sramu smetijo po tleh, domišljavo kazijo okolje in ponosno razkazujejo svoj smisel za nezdravo življenje! Za njimi pometa veter ali plačani delavci Komunalne, ko spravljajo odvžene smeti na lopato. Da slednjega v tej ali oni obliki plačujemo kar vsi, tega "čikarji" seveda nočejo vedeti.

Sicer pa: sem videl damico ali le navadno - packo? K. B.

lja Ivan in obljublja, da bo od Simončičevih z Velike Lahinje pripeljal tudi kaščo in jo postavil ob leseni hiši, dodal pa bo še vodnjak. Še vedno pa mu je zelo žal, da mu niso dovolili postaviti domačije na prvi lokaciji, saj bi tako lahko pripeljal v Griblje tudi kakšen zapuščen hlev, svinjake in senik. M. BEZEK-JAKŠE

POSLANCI V NOČNEM LOVU NA POLHE

KOČEVJE - Večina poslancev parlamenta in zaposlenih v DZ se je po končani petkovi osrednji prireditvi ob 55. obletnici zasedanja Kočevskega zbora odpeljala proti koči Zavoda za gozdove RS na Luži pri Starem Logu, kjer je kočevski župan Janko Veber priredil polharsko noč. V nastavljenih pasti je "zašlo" veliko malih kožuharjev, kar je novopečene polharje tako navdušilo, da bodo prihodnje leto zopet prišli na Kočevsko. Bilo bi prav, da bi to pokrajino kdaj obiskali tudi podnevi in ne le ponoči, saj bi tako lahko bolj spoznali njene razvojne načrte in težave ljudi, ki jih ni malo.

OBISKOVALCI

SADJARSKE RAZSTAVE

LJUBLJANA - V času Slovenske razstave sadja v Muzeju novejših zgodovine od 2. do 11. oktobra bo za vse obiskovalce brezplačen ogled stalne razstave Slovinci v XX. stoletju. Ta razstava oz. Muzej je nominiran za Evropski muzej leta. V nedeljo, 4. oktobra, ob 16. uri bo po razstavi javno vodstvo.

IRENA KODRIČ višja kustosinja pedagoginja

SVETOVALNA SLUŽBA VABI NA IZLET

LOŠKI POTOK - Kmetijski zavod, enota Ribnica, vabi kmetovalce na izlet na Tolminsko, ki bo 10. oktobra. Avtobus bo iz Loškega Potoka odpeljal ob 6. uri skozi Novo vas in Logatec v Tolmin, kjer bo najprej ogled vaškega hleva s 85 kravami v naselju Voljarje. Sledi ogled razstave in akcijska prodaja telic v Tolminu pa prodaja tolminskih sirov in jabolč. Udeleženci si bodo lahko ogledali izredno poučni muzej prve vojne v Kobaridu. Prijave sprejemajo na telefon 867-004 in 861-927.

Kršenje pravic razjeda otrokovo nežno duševnost

Ob tednu otroka

Svetovni dan otrok je razglasila Generalna skupščina Združenih narodov in ga praznujejo v mnogih državah vsak prvi ponedeljek v oktobru. Že Svet za vzgojo in varstvo otrok Jugoslavije je leta 1953 začel ob tem dnevu z akcijo tedna otroka. To navado pa je obdržala tudi Slovenija in tako letos praznujemo že 35. obletnico.

Organizacija Združenih narodov je vpeljala teden otroka z namenom, da bi vsaj v tem času usmerila pozornost držav in vse svetovne javnosti na otrokove potrebe in pravice, ki so nešteto krat kršene. Opozarjajo na kršitve, spodbujajo, nadzirajo in tudi ukrepajo, kolikor je v njihovi moči. Žal pa je veliko stvari, ki so neodkrute, ki razjedajo otrokovo duševnost in telo, a niso in ne bodo nikoli obelodanjene. V otroku pa pustijo rano, ki se nikoli ne zaceli. Veliko humanitarnih organizacij se ukvarja s to problematiko, vendar bi se moral vsak posameznik zavedati, da je tudi on člen v verigi, imenovani človeštvo, in da lahko tudi sam pripomore k dobrih dejanjem celotne družbe in naredi veliko za dobro otroka, da bodo malčki uživali v tem, za vsakega tako pomembnem, življenjskem obdobju. Zato odrinimo materialne dobrine in zahteve na stran in podarimo otrokom topel nasmeh, prijazno besedo, občutek ljubljenosti in vsaj košček pozornosti. Pa ne le v tednu otroka! Naj se namen teh dni razseže skozi vse 365 v letu. IRENA POTOČAR PAPEŽ



NA SLAMNATI STREHI - Ivanu Pezdircu (z brado) in krovcu Zvonku Operčkalu je uspelo v dveh tednih prekriti z rženo slamo streho, ki velja za eno največjih slamnatih streh v Beli krajini. Za lastnika pa je najpomembnejše, da bo v stari belokranjski leseni hiši teklo življenje, morda pa bo prišla prav, da bodo v njej obujali tudi stare običaje. (Foto: M. B.-J.)



FIŽOLOVE JEDI - Na novomeški srednji šoli za gostinstvo vsako leto organizirajo delovni sestanek z organizatorji praktičnega usposabljanja, kjer so na praksi njihovi učenci. Letošnjega sestanka se je udeležilo 22 gostincev iz Posavja, Dolenjske in Bele krajine. In tako kot je že v navadi, so tudi letos na šoli pripravili jedi določene vrste. Lani so bile to jabolčne jedi, letos pa so pripravili okrog 30 različnih fižolovih jedi, od predjedi in glavne jedi do slaščic. Dijaki so pripravili tudi razstavo 36 različnih vrst fižola, z izdelki iz fižola pa so sodelovali tudi petletni otroci iz vrta. (Foto: J. Dornič)



POUČNO PREDAVANJE - Društvo kmečkih žena iz Novega mesta je v petek, 2. oktobra, v osnovni šoli v Vavti vasi pripravilo predavanje z naslovom Praznični pogrinjki - gosti prihajajo. Predavateljica Iva Dolenc je govorila ženam iz Straže, Vavte vasi, Dolenjskih Toplic, Novega mesta in Suhe krajine o prazničnih pogrinjkih. Inž. Cvetka Lavrič, svetovalka za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, je povedala, da so predavanja in tečaj sestavni deli izobraževanja in hkrati družjenja kmečkih žena. Letos načrtujejo tudi dva izleta, in sicer v Belo krajino in Benetke, pa tudi sicer se žene v velikem številu zberejo na jesenskih, novoletnih in spomladanskih srečanjih. V prijetnem kulturnem programu so sodelovale še žene iz Žužemberka (na sliki), harmonikaš Sašo Kovač in Stanko Škrbec. (Foto: S. Mirtič)



OBISK LEGO KAMIONA - Novomeško društvo prijateljev mladine je v Tednu otroka pripravilo več prireditev. Minuli ponedeljek je delegacijo učencev vseh osnovnih šol v občini sprejel novomeški župan Franci Koncilija, zatem so otroci pred zavarovalnico Tilia spustili v zrak balone s svojimi sporočili. Osrednji dogodek pa bo obisk velikega Lego kamiona, ki bo od sobote do ponedeljka med 9. in 18. uro na parkirišču nasproti novomeške avtobusne postaje. Otroci se bodo lahko tudi sami preizkusili v kreativnem ustvarjanju z lego kockami ali pa bodo sodelovali v modelarski delavnici. V ponedeljek med 9. in 11. uro bo nastopil tudi Lego land band, ki ga sestavlja 35 mladih glasbenikov. Teden otroka se bo končal s tradicionalnim veleizletom po Sloveniji z zavarovalnico Tilia, ki bo 17. oktobra: 120 otrok iz vseh dolenjskih šol bo obiskalo ljubljanski živalski vrt, letališče Brnik, Bled in Taborsko jamo pri Grosuplju. V tednu otroka pa nekatere trgovine, prijazne otrokom, ponujajo za izdelke in igrače za otroke različne popuste.

GRUČA JURČKOV - Nada Gručar iz Gor. Vrhpolja je konec septembra v gozdu za domačo hišo med listjem naletela na nenavaden prizor: iz skupnega rastišča je raslo kar 13 jurčkov, od glave pol ducata prav lepo razvitih. Okoli te številne jurčje družine je Nada našla še 7 namostojno rastočih jurčkov. (Foto: A. B.)



GOBAN VELIKAN - Mitja Markl iz Orehovega pri Sevnici je konec minulega tedna z očetom nabiral na Ledini gobe. Nasmehnila se mu je ureca in našel je tega 60 dag težkega jurčka. Čvrsta goba po velikosti ni loosti manjša od glave tega peto-čolčka. (Foto: A. Zeleznik)



SEDMERICA JURČKOV ZA 70-LETNICO - "Res, prijeteje pa me z Janko ni mogel presenetiti kot s tole sedmerico zdravil, a sprijetih jurčkov," nam je vsa vesela pripovedovala upokojenka Berta Seidl iz Sevnice (na posnetku) in nam pokazala to nenavadno in izvirno darilo za njen 70. rojstni dan. V sedmici "objetih" jurčkov je tudi nekaj simbolike in sporočilnosti: vsak lahko predstavlja eno desetletje njenega življenja.



Pojoča družina Hočevar

Šestčlanska družina iz Šmalčje vasi bo zastopala Dolenjsko na srečanju ljudskih godcev in pevcev v Račni

Družina Hočevar iz Šmalčje vasi zelo rada prepeva in igra na harmoniko, kitaro, flavto in trobento. Mati Marjeta, ki je skoraj 30 let pela pri cerkvenem pevskem zboru in oče Tone s petnajstletnim pevskim stažem pri MePZ Sentjerneji sta pred petimi leti prenehala peti pri omenjenih zborih in se posvetila otrokom, da bi jih naučila starih ljudskih pesmi. K temu sta jih spodbudila župnik Trpin in pevovodkinja Lina Švalj ter Majda Nemanic iz novomeške folklorne skupine Kres, kjer otroci Toni, Mihelca, Pija in Ambrož pojejo, plešejo in igrajo že šesto leto.

Vsi štirje otroci obiskujejo pouk v Glasbeni šoli Novo mesto,

pri mojstru Sotošku v Krškem in vaje klavirske harmonike pri S. Karmen v Sentjerneji. Ob koncu tedna vsak pokaže, kaj se je naučil, in takrat tudi skupaj zapojejo. Letos so že tretje leto nastopili na največji družinski pevski prireditvi "Družina poje" v Št. Andražu na Koroškem, lani pa so prejeli priznanje predsednika države Milana Kučana. Bili so najmlajša nastopajoča družina do sedaj, saj Ambrož šteje šele osem let, oče Tone pa štirideset. 10. oktobra bodo zastopali Dolenjsko na srečanju ljudskih pevcev in godcev "Fantje po polj gredo" v Račni pri Grosupljem z dvema ljudskima pesmima.

A. Ž.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 8. X.

SLOVENIJA 1
7.45 - 1.35 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Male sive celice
10.15 Divja Amazonija, serija, 6/12
11.10 Druženje in praznovanje, serija, 9/10
11.40 Homo turisticus
12.05 J.A.G., amer. naniz., 21/22
13.00 Poročila
14.10 Zgodbe iz školjke
14.40 Tedenski izbor
70/40 RTV Slovenija iz muzeja
15.20 Dokumentarna oddaja
15.50 Osmi dan
16.20 Slovenski utrinki
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Jasno in glasno
18.20 Knajpanje, nem. dok. serija
19.05 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Naši prijatelji na severu, angl. nadalj., 9/9
21.05 Tednik
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Opus
23.20 Koncert simfonikov RTV

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 16/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 72/130; 10.50 Rdeča ptica, nem. nadalj., 4/6; 11.35 10.000 obratov; 12.25 Naša krajevna skupnost - 13.15 Svet poroča - 13.50 Euronews - 14.40 Ljubljanski akvareli - 15.15 Don Kihot, ris. naniz., 5/39 - 15.40 Neznosna utrujenost, franc. film - 17.00 Kolesarstvo - 18.05 Opremljevalke, naniz., 15/21 - 18.30 Lahko noč, ljubica, angl. naniz., 2/11 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Ples na ulici, angl. dok. serija, 1/10 - 20.55 Trilogija Terencea Daviesa, amer. film - 22.30 Bela soba II, angl. glas. serija - 23.20 Nočni pridih: Večni sanjač, amer. naniz., 20/24; 23.45 Lazar, amer. naniz., 4/22

KANAL A
7.30 Risanke: Mogočni mišek, Mork in Mindy, Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. naniz. - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi - 12.00 Drzni in lepi - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Odklop - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša - 17.30 Fant zre v svet - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.30 Oprah show - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 23.45 Svilene sence, naniz.

VAŠ KANAL
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Iz produkcije združenja LTV - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1
6.45 Tv spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.10 Zlata kletka (serija) - 14.00 Poslovni klub - 14.30 Živa resnica - 15.00 Izobraževalni program - 15.30 Program za mlade - 18.35 Kolo sreče - 19.05 Male skrivnosti velikih kuharjev - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Stolejte (dok. serija) - 21.10 Izvizi (kviz) - 22.10 Opazovalnica - 22.40 Dokumentarna oddaja - 23.15 Rušilna moč (kan. film)

PETER, 9. X.

SLOVENIJA 1
7.45 - 1.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Jasno in glasno
10.15 Knajpanje, nem. dok. oddaja
11.05 Pomagajmo si
11.35 Na vrtu
12.05 Naši prijatelji na severu, angl. nadalj., 9/9
13.00 Poročila
14.10 Opus
15.10 Komedia od zgubljenega sina, posnetek predstave
16.20 Mostovi
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Lahkih nog na okrog
18.20 Izvizi prihodnosti, amer. dok. serija, 11/22
18.45 Razpoke v času
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub
0.05 Matthew Bourne, portret koreografa

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 17/65; 10.25 Pacific Drive,

naniz., 73/130; 10.50 Opremljevalke, naniz., 15/21; 11.15 Lahko noč, ljubica, angl. naniz., 2/11 - 11.40 Sprejemljivo tveganje, amer. film - 13.15 Euronews - 14.35 Zlodejeva hči, špan. film - 16.00 Kolesarstvo - 18.05 Indaba, franc. naniz., 13/25 - 18.30 Čudežni otrok, naniz., 16/22 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Deklica Rosemarie, nem. film - 22.10 Vinska popotovanja, angl. dok. oddaja, 13/13 - 22.40 Zadnji dnevi Chez Nous, avstral. film - 0.10 Klient, amer. naniz., 14/19 - 1.00 Nočni pridih: Večni sanjač, 21/24; 1.25 Lazar, 5/22

KANAL A
7.30 Risanke: Mogočni mišek, Mork in Mindy, Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. naniz. - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi - 12.00 Drzni in lepi - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Zmenkarje - 14.00 Oprah show, ponov. - 15.00 Drzni in lepi - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša - 17.30 Fant zre v svet - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Zmenkarje - 20.30 Reka pojemi, film - 23.00 Živali: Junaki - 0.00 Mesto zločina - 1.00 Svilene sence - 2.00 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 16.45 Videotop, glas. oddaja - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 20.50 Predstavitve - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

HTV 1
6.45 Tv spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.10 Zlata kletka (serija) - 15.25 Program za mlade - 17.00 Hrvaška danes - 17.30 Županijska panorama - 18.45 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Dokumentarna oddaja - 20.55 Zabavnoglasbeni program - 22.15 Opazovalnica - 22.45 Nočna straža: Oddelek za umore V (serija); Psi faktor II (serija); Ozek prehod (film); Sedma noč

SOBOTA, 10. X.

SLOVENIJA 1
7.40 - 2.15 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Pika Nogavička, gled. predstava, 2/3
8.55 Nesrečniki, ris. naniz., 2/26
9.40 Petka
11.00 Koncert študentov kompozicije AG
11.35 Tedenski izbor
Razpoke v času
12.05 Tednik
12.55 Dobrodošli doma
13.00 Poročila
13.40 Tedenski izbor
Duhovni utrip
14.00 Polnočni klub
15.15 Suhec gre domov, amer. film
17.00 Obzornik
17.15 19. EBU festival sodobne ljudske glasbe
17.50 Na vrtu
18.15 Ozare
18.20 National geographic, amer. dok. serija, 1/12
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 TV genij
21.00 Popevka vesele jeseni 98
22.15 Druženje in praznovanje, dok. oddaja, 10/10
22.50 Poročila, šport
23.15 Popevka vesele jeseni 98
23.30 Iz muzeja
0.10 Cesta smrti, amer. film

SLOVENIJA 2
9.25 Zlata šestdeseta - 10.25 Jeklene ptice, naniz. - 11.15 Deklica Rosemarie, nem. film - 13.25 Euronews - 17.30 Teniški magazin - 17.55 Rokomet - 19.30 Videoring - 19.50 Nogomet - 21.55 Otroci laži, franc. film - 23.35 V vrtincu - 0.15 Sobotna noč

KANAL A
8.00 Risanke: Alvin; Zajec dolgohec in prijatelj - 9.30 Najstniki proti vesoljcem, naniz. - 10.00 Mesto v zalivu, nadalj. - 10.30 Extremni športi - 11.00 Stilski izziv - 11.30 Bravo maestro - 12.00 Pod milim nebom, film - 14.00 Bogato dekle, nadalj. - 16.00 Meeco, hum. oddaja - 16.30 Nimaš pojma, naniz. - 17.00 Manekenke, nadalj. - 18.00 Klub avenija - 18.30 Jenny, naniz. - 19.00 Vitezi za volanom - 20.00 Resnični svet - 21.00 Tisto, film - 22.00 Zgodbe iz grobnice, naniz. - 22.30 Babilon 5, naniz. - 23.30 Izgnance, naniz. - 0.30 Klub Avenija

VAŠ KANAL
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 17.50 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije združenja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1
8.15 Tv spored - 8.30 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominjska knjiga - 13.05 Mučitelj (franc. film) - 15.55 Poročila - 16.10 Beverly Hills (serija) - 17.00 Melrose Place (serija) - 17.25 Turbo limac show - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Dirigenti in muzikanti (dram. serija) - 21.05

Pohani zeleni paradizniki (amer. film) - 23.20 Opazovalnica - 23.50 Nočna straža: Umoriv Mid-somerju (film); Frasier (serija); Mirage (film)

NEDELJA, 11. IX.

SLOVENIJA 1
7.40 - 0.45 Teletekst
8.00 Živžav
Skrivnostno življenje igrač, lut. naniz.
8.15 Cilkin kotiček, risanka
8.25 Cofko Cof, ris. naniz.
8.50 Srebrnogrivi konjič, ris. naniz.
9.10 Telerime
9.15 Zares divje živali, naniz. 5/26
9.50 Ozare
9.55 Howard Goodall predstavlja orglje, angl. serija, 3/4
10.20 S korakom v dvoje
10.50 Resna glasba
11.00 Vsi smo ena družina, japon. serija
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 4 X 4
13.00 Poročila
13.20 TV genij
14.00 Popevka vesele jeseni 98
15.25 Sanjarjenje, avstral. film
17.00 Obzornik
17.15 Slovenski magazin
17.45 Po domače
18.40 Dokumentarna oddaja
19.10 Risanka
19.20 Zrebanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.35 Portret Igorja Torkarja
22.35 Poročila, šport
22.55 Murphy Brown, amer. naniz., 6/25
23.20 Vendeta, šved. nadalj., 5/6

SLOVENIJA 2
9.00 Pravi biznis - 9.55 V vrtincu - 10.35 Gumijast Tarzan, dan. film - 12.30 Euronews - 14.00 Kolesarstvo - 17.00 Celovečerni film - 19.30 Videoring - 20.00 Naša krajevna skupnost - 20.55 Velika vojna in oblikovanje stoletja, angl. dok. serija - 21.45 Šport v nedeljo - 22.35 Zaporniški tek, amer. film

KANAL A
8.00 Risanke: Alvin; Zajec dolgohec in prijatelj - 9.30 Najstniki proti vesoljcem, naniz. - 10.00 Sanjam o Jeanne, naniz. - 10.30 Klub avenija - 11.00 Pasji prijatelji - 12.00 Čudodelka, film - 14.00 Bogato dekle - 16.00 Ljubezenske težave, film - 17.30 Prijatelj v krilu, naniz. - 18.00 Dušni pastir, naniz. - 18.30 Sam svoj mojster - 19.00 Airwolf, naniz. - 20.00 Jake in Jake, film - 22.30 Odklop - 23.30 Varuh svojega časa, film

VAŠ KANAL
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 12. IX.

SLOVENIJA 1
7.45 - 0.50 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Zvezdica, lut. naniz., 2/26
10.00 Lahkih nog na okrog
10.45 Izvizi prihodnosti, amer. dok. oddaja
11.10 National geographic, amer. dok. oddaja
12.00 Slovenski magazin
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.25 Ljudje in zemlja
13.55 Portret Igorja Torkarja
14.50 Zoom
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Radovedni taček

NAGRADI V NOVO MESTO
Žreb je izmed reševalcev 38. nagradne križanke izbral **Sonjo Požar** in **Mileno Hrastar** iz **Novega mesta**. Požarjevi je pripadla denarna nagrada, Hrastarjeva pa bo za nagrado prejela knjigo. Nagradjenima čestitam.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 19. oktobra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom **"križanka 40"**. Ovojnico brez poštnice znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 38. KRIŽANKE
Pravilna rešitev 38. nagradne križanke se brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **PREFEKT, ROTATOR, ITA RINA, PRIMAKOV, LORI, APA, RAMADAN, OTOČAN, STAS, BAŽA, JARINA, AMI, RENEGAT, VANDA, ADELA, SNAGA, SARIN.**

17.50 Zares divje živali
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanka
19.10 Zrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Komisar Rex, nadalj., 6/13
21.05 Dosje
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Dosje, pogovor

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 18/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 74/130 - 10.50 Indaba, franc. naniz., 13/25 - 11.15 Čudežni otrok, naniz. - 11.40 Sport - 12.25 Vinska popotovanja, 13/13 - 12.50 Suhec gre domov, amer. film - 14.25 Euronews - 16.30 Zadnji dnevi Chez Nous, avstral. film - 18.05 Okus po zločinu, angl. nadalj., 8/10 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Studio City - 21.00 Cik cak - 21.55 Pomp - 23.00 Brane Roncel izza odra - 0.20 Nočni pridih: Večni sanjač, naniz.; 0.50 Lazar, naniz.

KANAL A
7.00 Risanke: Mogočni mišek; Mork in Mindy; Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, serija - 10.00 Laverne in Shirley, serija - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi, nadalj. - 12.00 Drzni in lepi, naniz. - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, naniz. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša, naniz. - 17.30 Fant zre v svet, hum. naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Miza za pet, nadalj. - 21.00 Družica, film - 22.30 Stilski izziv - 23.00 Tretji kamen od sonca, hum. naniz. - 23.30 Svilene sence, naniz. - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Top Dog, film - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.30 24 ur - 20.00 Zgodovina avtomobilizma - 20.25 Športni pregled - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije Združenja LTV

TOREK, 13. IX.

SLOVENIJA 1
7.45 - 1.00 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Radovedni Taček
9.50 Pustolovščine, naniz., 5/24
10.15 Recept za zdravo življenje
11.05 Po domače
12.05 Komisar Rex, naniz., 6/13
13.00 Poročila
14.20 Dosje
16.20 Prislulnimo tišini
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Nina in Ivo, otroška naniz., 7/8
17.50 Waynove dogodivščine, avstral. naniz., 20/26
18.20 Izobraževalna oddaja
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Nostromo, nadalj., 5/6
21.05 Made in Slovenia
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Marguerite Yourcenar, franc. dok. oddaja

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 19/65; 10.25 Pacific Drive, avstral. naniz., 75/130 - 10.50 Okus po zločinu, nadalj., 8/10 - 11.40 Studio City - 12.35 Sobotna noč - 14.35 Euronews - 16.30 Otroci laži, franc. film - 18.05 Gospod in gospa Smith, naniz., 4/12 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 19.55 Košarka - 21.35 Kot voda za čokolado, meh. film - 23.30 Svet poroča - Nočno pridih: Večni sanjač, naniz.; 0.25 Lazar, naniz.

KANAL A
7.30 Risanke: Mogočni mišek; Mork in Mindy; Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, naniz. - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi, nadalj. - 12.00 Drzni in lepi, nadalj. - 12.30 Sončni zaliv, nadalj. - 13.00 Klub avenija - 13.30 Kuharska oddaja - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, naniz. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša, naniz. - 17.30 Fant zre v svet, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Odklop - 21.00 Plen, film - 22.30 Tretji kamen od sonca, naniz. - 23.00 Svilene sence, naniz.

VAŠ KANAL
13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Nicholas Nickleby, risanka - 18.00 Športni pregled - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Dežela senc, 1. del filma - 21.35 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 14. IX.

SLOVENIJA 1
7.45 - 1.35 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Nina in Ivo, naniz., 7/8
9.45 Waynove dogodivščine, nadalj., 20/26
10.15 Izobraževalna oddaja
11.10 Made in Slovenia
12.05 Nostromo, nadalj., 5/6
13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Murphy Brown, naniz., 6/25
13.40 Sanjarjenje, avstral. film
15.05 Marguerite Yourcenar, franc. dok. oddaja
16.20 Obzorje duha
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Plesna šola Kazina
18.20 Divja Amazonija, serija, 7/12
19.10 Risanka

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado **Vlasti Novak, Nad mlino 52, Novo mesto**. Nagradjenki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek ob 16.30 (ponovitev pa je ob sredah o polnoči), je ta teden takšna:


- (2) Spomin na poletje - ansambel **Vasovalci**
- (5) Šentjernejsko vabilo - **Trio Francič**
- (6) Srce se prepušča samoti - **ansambel Bobri**
- (3) Poletni dan - **ansambel Franca Miheliča**
- (4) Lastovke - **ansambel Litjiski odmev**
- (-) Denar - **ansambel Mladi Dolenjci**
- (5) Objem v planinah - **Trio Pavleta Malnariča in Fantje iz Šentvida**
- (7) Umrlje so sanje - **ansambel Mavrica**
- (8) Čaše dvignimo - **ansambel Lajzeta Slaka**
- (9) Pivce za živce - **ansambel Tonija Sotoška**

Predlog za prihodnji teden: Moja hramonika - **ansambel Petra Finka**

KUPON ŠT. 40
Glasujem za:
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: **Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto**

NAGRADNA KRIŽANKA 40

	KEMLSKI SIMBOL ZA ŽVERPO	VELIK OSEBNI AVTO AM. TOVARNE GENERAL MOTORS	NEKDANJI LIUBLJANSKI ŠKOF (1560-1630)	MLINSKI ŽLEB	ŠVEDSKI OTOK V BALTISKEM MORJU	PRIPADNIK EVROPSKIH RASNE SKUPINE	REKA V UKRAJINI	AMERIŠKO OTOČJE V ALEUTIK			
	BRŠLIJANU PODOBNA SOBNA RASTLINA	DEKANOV URAD	SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	NAPEV	MIK	HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA	MEŠANICA, RAZNOTEROSTI	PESNIŠKA FIGURA	ALGE NA ALJANI (TUJI PRESLUČI)		
AVTOR: JOŽE UDIR	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST			
MUSLIMANSKI POST	JEZIK BANTU ORNCEV	AZIJSKA RASTLINA IN NJEN UŽITNI PLOD	DODATEK K POGOGBI	RACMAN	MEVŽA PRISMODA	LETUVIŠČE PRI OPAVU	GOVORICA POSAMEZNI POKLICEV	STANE KAVČIČ	PAPJEVA KRONA	ZELENICA V PUSČAVI	DOLENJSKI LIST

Posočje po potresu 1976 in danes

V pol leta popravili 1874 objektov, zgradili 475 novih hiš in 31 večnamenskih objektov - Solidarnosti vojske, prostovoljcev, mladine in delavcev danes ni več

6. maja 1976 je potres prizadel zahodni del Tolminske, zlasti Prepišjsko, Kobarško in območje Zage ter Serpenice. Do 15. septembra je bilo v celoti obnovljenih 453 hiš, obnovljeno pa se je še 915 drugih. Skoraj vsi prebivalci bi se lahko vselili v prenovljene prostore do konca novembra, če jim tega ne bi preprečila dva nova potresna sunka (15. septembra).

Na prizadeto območje so poslali preko 250 šotorov in prikolic iz vse Jugoslavije ter 3.000 gradbenih delavcev. Delavci šipada iz Sarajeva so v mesecu dni ob močnem deževju postavili 110 hiš. Do konca leta 1976 je bilo v 117 najhujših popravljivih 1874 objektov, na novo zgrajenih 475 individualnih hiš in 31 večnamenskih objektov.

Brigadirji posebne sindikalne brigade gradbenih delavcev Jugoslavije so sanirali 24 hiš ter vzidali 800 vrat in 3200 oken v monolitne hiše. Vojska je skrbelo za zdravstveno pomoč, postavljala šotore, reševala imetje, pripravljala in dostavljala hrano, posojala šotore in druge materiale, urenila naselje za 300 brigadirjev, s helikopterji tovorila gradbeni material, gradila vodovode in delovala pri gradbenih delih. Vojska je v Posočju opravila skupaj 115.000 delovnih ur, njene enote pa so že 3 ure po potresu krenile na pomoč.

Delavci Slovenije so prispevali enodnevni zaslužek na poziv republiškega sindikata (danes so se sindikati slabo odzvali), vendar jih je več kot tretjina svoj delež (nekateri tudi večdnevni zaslužek) prispevala že pred pozivom. Federacija je Posočju namenila 100 hiš, opravila 15 sanacij, prispevala za kulturne domove in knjižnico.

Ceprav razpolagam z vso dokumentacijo o delu na potresnem območju, sem zaradi primerjave s sedanjim časom zapisal del podat-

kov. Mladina je letos sodelovala le na strokovnih taborih (arheologija, umetnost, literatura, spoznavanje krajev), tudi o pomoči naše

• Danes je žal ljudska solidarnost na psu. Namesto direktne in večkratne pomoči je vlada z zakonom o obveznem prispevku še zadnjo solidarnost omejila. Anarhijo še povečujejo desničarske stranke z napovedmi raznih pospeševalnih zakonov in uredb. Mediji poročajo o stiskah albanškega prebivalstva, za prizadetih v Posočju pa kmalu ne bomo več slišali, vedeli bomo le še za nakaznice.

vojske vemo malo. Tega tudi ne moremo vedeti, ker vojske v Posočju ni, se bolj ukvarja z raznimi aferami.

V letih 1976 in 1977 je 136 delovnih kolektivov iz vse Slovenije poslalo v Posočje preko 2.650 kvalificiranih delavcev zbranih v strokovne ekipe, ki so delali 10 in več dni, ob sobotah in nedeljah pa je v Posočju delalo tudi 300 do 400 ljudi iz frontnih brigad SZDL.

V prvih dneh po potresu sva z ženo že nakazala 10.000 tolarjev in dogovorila sva se, da bova še enkrat toliko. To bova tudi storila, toda na nakaznico niti tolarja! ZDRAVKO TROHA, Ljubljana



MESTNA OBČINA NOVO MESTO
Sekretariat za izobraževanje, vzgojo, zdravstvo in socialne zadeve
Novi trg 6, 8000 Novo mesto

O B J A V L J A

R A Z P I S

nagrad na področju inovacijske in raziskovalne dejavnosti za leto 1998 v Mestni občini Novo mesto

Nagrade razpisujemo za naslednja področja:

- 8 nagrad za raziskovalne dosežke in inovacijsko delo
- 2 nagradi za mentorsko delo z mladimi
- 2 nagradi za raziskovalno delo mladim
- 1 nagrada za življenjsko delo

Rok za oddajo prijav je do vključno 30. oktobra 1998.

Prijave pošljite na naslov:

Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za izobraževanje, vzgojo, zdravstvo in socialne zadeve, Novi trg 6, 8000 Novo mesto, s pripisom "nagrade za inovacijsko in raziskovalno delo - ne odpiraj".
Podrobnejši razpisni pogoji bodo objavljeni v Uradnem listu št. 69, dne 16.10.1998.

IDEAL TRADE, d.o.o.

vabi k sodelovanju

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA

v salonu kopalniške opreme v Kočevarjevi ulici 2 v Novem mestu.

Od kandidatov pričakujemo:

- srednješolsko izobrazbo (komercialni tehnik ali gradbeni tehnik)
- smisel za samostojno delo, organizacijo in delo z ljudmi
- vozniški izpit

Pisne vloge pošljite v 8 dneh po objavi na naslo Ideal trade, d.o.o., Kočevarjeva 2, Novo mesto.

POVZETEK POROČILA IN SKLEPNA OCENA SPREJEMLJIVOSTI POSEGA - postavitve plinskih turbin 2 x 114 MW in spremljajočih objektov v TE Brestanica - ki je sestavni del Poročila o vplivih na okolje, ki ga je pod št. 98001 v maju 1998 izdelal SAVAPROJEKT KRŠKO, d.d.:

V "Nacionalnem energetskem programu RS" je bil podan pregled optimalnega izbora potrebnih proizvodnih objektov, ki jih je potrebno zgraditi v obdobju 1997-2006. Med ostalimi objekti je bila predvidena tudi izgradnja dveh plinskih agregatov v TE Brestanica, ki bi do zgraditve novih hidroobjektov pokrivali rezervno in manjkajočo konično in regulacijsko moč, po letu 2005 eventualno pokrivali tudi trapezno moč.

V okviru študije oziroma presoje vplivov na okolje za postavitve dveh plinskih turbin moči 2 x 114 MW v termoelektrani Brestanica smo opravili identifikacijo posega na okolje, analizo, vrednotenje in napoved vplivov na okolje, glede na najpomembnejše sestavine okolja in značilnosti posega.

Novi plinski turbini v termoelektrani Brestanica bosta postavljeni na lokaciji bivše premogovne tehnologije in jima bosta kot osnovna goriva služila zemeljski plin in EL kurilno olje. Enoti bosta zgrajeni fazno, vendar v kratkem časovnem zamiku. Tako bo prva enota porabljala kot gorivo zemeljski plin, druga enota pa bo do rekonstrukcije plinovodnega sistema in povečanja transportne zmogljivosti plinovodnega omrežja po letu 2000 služila kot rezerva in bo uporabljala kot gorivo EL olje.

Analize obstoječih obremenitev okolja za obravnavano lokacijo so kot rezultat izpostavile naslednje segmente, ki so v danem prostoru najbolj obremenjeni in sicer:

- emisije hrupa,
- zrak,
- vode,
- elektromagnetno sevanje in
- sociološki vpliv.

Glede na rezultate vrednotenja vplivov sklepamo, da bo obravnavani poseg predstavljal največjo obremenitev okolja z emisijami hrupa, na katerega je zaradi bližine poselitve le-to tudi najbolj občutljivo območje. V poročilu smo navedli stanovanjske objekte, ki jih bo po oceni potrebno pasivno zaščititi v primeru paketne izvedbe turbin in opreme, ki zagotavlja raven hrupa 50 dB (A) na meji industrijskega območja. Na podlagi ocenjenih pričakovanih vplivov posega na okolje, ki bodo pri tem nastali, ocenjujemo, da je na območju

elektrarne Brestanica možno postaviti dve novi plinski turbini omenjenih moči pod v projektni dokumentaciji že predvidenimi dodatnimi ureditvenimi pogoji. Glede na stanje in veljavne predpise je najprej potrebna sanacija naprav obstoječega vira hrupa za prilagoditev na dovoljene ravni hrupa v okolju.

Prav tako smo za emisije v zrak s stališča onesnaževanja zraka ocenili, da je na območju elektrarne Brestanica možno postaviti dve novi plinski turbini pod v projektni dokumentaciji že predvidenimi in dodatnimi ureditvenimi pogoji.

Na podlagi opisanih in ocenjenih pričakovanih vplivov na vode, ocenjujemo, da bo vpliv na vode v času gradnje večji kot v času obratovanja, predvsem ob neupoštevanju predvidenih umilitvenih ukrepov.

Vendar pa sam omenjeni vpliv ne smemo zanemariti, kajti s postavitvijo novih turbin lahko pričakujemo tudi več kot 100-odst. povečanje količin porabljene vode iz potoka Brestanica. Zaradi omenjenega dejstva Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, Uprava RS za varstvo narave (izpostava Novo mesto) investitorju nalaga, da si le ta mora pridobiti koncesijo oziroma dovoljenje ministrstva za obstoječi in eventualno novi odvzem vode v skladu z določili Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93).

Zagon in obratovanje predvidenih turbin s stališča obremenjevanja okolja z EMS ne predstavlja problema. Razlog je v lokalizirani sevalni obremenitvi, ki z oddaljenostjo močno pada ter z ograjenim varovalnim območjem okrog TE Brestanica.

S sociološkega vidika obravnavani poseg ne predstavlja bistvenega odstopanja od obstoječega stanja.

Na podlagi ocenjenih obremenitev v prostoru, ki jih bo predviden poseg povzročil, smo pripravili predlog okoljevarstvenih in umilitvenih ukrepov ter predlog monitoringa.

Ob izvedbi in upoštevanju vseh okoljevarstvenih in umilitvenih ukrepov, menimo, da delovanje dveh plinskih turbin moči 2 x 114 MW v TE Brestanica ne bo prekoračevalo dopustne stopnje ekološke obremenitve okolja.

V celoti ocenjujemo vpliv na okolje kot zmeren glede na obstoječe stanje.

Maja Divjak Malavašič, dipl. biolog
Jerneja Antončič, dipl. inž.
Igor Merlin, dipl. inž. arh.
Andrej Uršič, dipl. biolog
Peter Gajšek, mag.

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

GOTOVINSKA POSOJILA
Kolodvorska 45, Črnomelj
☎ 068/53-453, 0609/643-216

ZASTAVLJALNICA vam nudi kratkoročna posojila na osnovi zastave
čekovnih blanketov, delnic in certifikatov.
REALIZACIJA POSOJILA TAKOJ!

Smo mlada, uspešna in ustvarjalna družba z jasnimi cilji, načrti in sanjami:

- če ste ambiciozni in želite napredovati
- če želite sodelovati v mladem kolektivu
- če pozitivno razmišljate

vas gradbeni inženiring **ARMAT** vabi novim uspehom naproti.

OBJAVLJAMO NOVA PROSTA DELOVNA MESTA:

1. VODJA UVOZA IN IZVOZA
2. VODJA PROJEKTOV



Pogoji:

Pod tč. 1:

- visoka izobrazba ekonomske ali tehnične usmeritve, aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika, najmanj 3 leta delovnih izkušenj, starost do 32 let;

Pod tč. 2:

- visoka ali višja izobrazba strojne ali gradbene usmeritve, aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika, strokovni izpit, osebni avto ter starost do 30 let.

Delovno razmerje bomo sklenili s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poizkusnim delom.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

ARMAT, d.o.o., Kočevarjeva 2, 8000 Novo mesto.

Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

LEITZ-ORODJA, d.o.o.
4000 Kranj

MI OBLIKUJEMO PRIHODNOST

Smo po vsem svetu znan in uveljavljen proizvajalec orodja za obdelavo lesa in umetnih mas z več kot stoletno tradicijo in izkušnjami. Svojem kupcem nudimo optimalno kakovost, popoln servis in visoko kakovostno brušenje, vse s ciljem, da zagotovimo vsakemu uporabniku naših orodij in storitev čim večjo gospodarnost. V Sloveniji smo pričeli z dejavnostjo prodaje in brušenja 1. marca 1996. Za širitev svoje dejavnosti iščemo

dinamičnega in ambicioznega sodelavca,

ki bo delal kot brusar orodja in rezil v brusilnici v Novem mestu.

Če vam je delo zanimivo in želite delati v našem kolektivu, nam pošljite prošnjo z življenjepisom na naslov:

LEITZ, orodja, d.o.o.
Škofjeloška 112
4000 KRANJ



REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 2. točke 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32/93 in 1/96) in 154. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list SFRJ, št. 47/86) v zvezi s prvim odstavkom 4. člena Ustavnega zakona za izvedbo temeljnih ustavnih listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 1/91-1), v postopkih izdaje **lokacijskega dovoljenja za postavitve plinskih turbin 2 x 114 MW in spremljajočih objektov v TE Brestanica**, investitorja Termoelektrarna Brestanica, Cesta prvih borcev 18, Brestanica, s tem

**JAVNIM NAZNANILOM
OBVEŠČA JAVNOST**

1. da bo osnutek lokacijskega dovoljenja za postavitve plinskih turbin 2 x 114 MW in spremljajočih objektov v TE Brestanica in poročilo o vplivih na okolje tega posega v okolje, ki ga je pod št. 98001, v maju 1998 izdelal SAVAPROJEKT KRŠKO, d.d., javno predstavljena oziroma dana javnosti na vpogled in seznanitev v prostorih Krajevne skupnosti Brestanica,

Cesta prvih borcev 12, Brestanica
od 9.10.1998 do 23.10.1998,

vsak delovni dan med 9. in 12. uro ter v sredo 14.10. in 21.10.1998 tudi med 15. in 17. uro

2. da bo javna obravnava z zaslišanjem investitorja Termoelektrarna Brestanica, Cesta prvih borcev 18, Brestanica opravljena 22.10.1998 ob 16. uri

v dvorani Osnovne šole Adama Bohoriča, Šolska cesta 29, Brestanica

3. da se mnenja in pripombe lahko vpišejo v knjigo pripomb, ki se nahaja v prostorih Krajevne skupnosti Brestanica, v času javne predstavitve ali v pisni obliki posredujejo Ministrstvu za okolje in prostor do 23.10.1998, kakor tudi podajo na zapisnik na javni obravnavi.

SANJA TRAUŠEK, dia
SVETOVALKA VLADE

Prava priložnost za vas!



V Višnji Gori je naprodaj vpeljan gostinski objekt z urejenim parkiriščem, površine 350 m².

V Kočevju na Reški cesti vam nudimo poslovni objekt v izmeri 700 m², primeren za trgovsko, gostinsko ali pisarniško dejavnost.

V objektu 'Stari Zmaj' na Šmartinski cesti 28 v Ljubljani so naprodaj prostori, primerni za skladiščno ali proizvodno dejavnost ter pisarniški prostori.

Na Frankopanski cesti 18 v Ljubljani je na voljo 1639 m² poslovnih prostorov v petih etažah. Možen nakup posameznih enot ali najem po nadstropjih površine 250 m².

Ljubljana

Slovenska 54, tel.: 061/171 61 20,
faks: 061/171 62 00
e-mail: skb.nepr@skb-nepr.si

Obiščite našo **Nepremičninsko poslovalnico**
na Slovenski 51 v Ljubljani,
tel.: 061/133 53 70



SKB Nepremičnine & Leasing d.o.o.
Na trdnih tleh.

Novi simbol nove storitve



E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@postasi

PODGORJE, d.o.o. Tovarna ploskovnega pohištva Trubarjeva 24 8310 ŠENTJERNEJ

razpisuje prosto delovno mesto

TEHNOLOGA

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- lesni tehnik, V. stopnja izobrazbe, z opravljenim pripravništvom
- pasivno obvladanje angleškega ali nemškega jezika
- obvladanje osnovnih računalniških aplikacij
- izpit B- kategorije
- zaželene delovne izkušnje na področju CNC programiranja in risanja
- odslužen vojaški rok

Prosto delovno mesto razpisujemo za določen čas, z možnostjo kasnejše zaposlitve za nedoločen čas.

Prijave z dokazili pošljite v petih (5) dneh po objavi razpisa na naslov: **PODGORJE, d.o.o., Tovarna ploskovnega pohištva, Trubarjeva 24, 8310 Šentjernej**, v kadrovsko službo.

Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v osmih (8) dneh po preteku roka za prijavo.



**KOMUNALA
NOVO MESTO**

Javno podjetje KOMUNALA, d.o.o. Rozmanova 2, Novo mesto

OBVESTILO

Občane občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan obveščamo, da bomo v času **od 12.10. do 16.10.1998** organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev.

Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati in jih odložiti poleg obstoječih posod za začasno shranjevanje odpadkov.

Med kosovne odpadke **SODIJO**: bela tehnika, TV, računalniki, avdio tehnika, radiatorji, peči, bojlerji, pohištvo, vzmetnice, preproge, posode, športni rekviziti, igrače, kolesa, motorna kolesa, otroški vozički, prazni sodi ipd.

Med kosovne odpadke **NE SODIJO**: gume, avtomobilske školjke, vsi deli avtomobilov, kmetijski stroji, gradbeni material (salonitke, razna kritina, les...) gradbeni elementi (ograje, stopnice...), sodi z raznimi tekočinami (barve, laki, zdravila...), nevarni odpadki. Tovrstne odpadke bomo odvažali izključno na osnovi dodatnih naročil povzročiteljev oz. lastnikov.

JP KOMUNALA Novo mesto

ZAPLET Z OBČINSKIM GLASILOM

SELA PRI ŠUMBERKU - S Sel pri Šumberku nas je poklical Rudi Ozimek in se pridružil, da že pol leta niso prejeli občinskega glasila. Ljudi pa je predvsem zanimala zadnja številka, v kateri je bil objavljen razpis. Zaplet smo raziskali na občini, kjer so nam povedali, da so sklenili pogodbo s trebanjsko pošto, da poslej raznašajo Glasilo občanov pismoonoše na vseh okrog 5.400 gospodinjstev v občini. Ker časopis natisnejo v nakladi 5.600 izvodov, ni nobenih težav, da kdo slučajno ne bi prejel časopisa. Na trebanjski pošti pa je upravnica pojasnila, da je do nesporazuma glede dostave časopisa na Sela pri Šumberku prišlo, ker spada to območje pod pošto Žužemberk. Zdaj so se že dogovorili, da neljubih težav ne bi smelo biti več.

Takoj zaposlimo za nedoločen čas 2 delavca v decimirnici in enega gaterista. Za plačo 80.000 tolarjev (neto), za gaterista pa 100.000 tolarjev (neto).

Podjetje **TRGOPOMIJAL**, Ručetna vas 22, Črnomelj, tel. 068/52-955, kontaktna oseba Miroslav Judež.

Vsi zainteresirani se lahko zgledajo na sedežu podjetja vsak delavnik med 6. in 8. uro zjutraj.



RADIO MAX
88,90 MHz
89,70 MHz



ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila draga mama, babica in prababica

ANA HROVAT

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali cvetje, sveče in pokojno pospremili k zadnjemu počitku. Iskrena zahvala g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Vsi njeni

• Kdor živi brez otrok, ne pozna trpljenja, kdor umre brez njih, ne pozna veselja. (Pregovor)

• Uprite se sleherni nizkotnosti, dvignite se nad oblake in vaše moči za dosego sreče se bodo poddeseterile! (Auclair)

• Nekateri spori se ne morejo rešiti za zaprtimi vrati, ker potrebujejo prepih. (Nova revija)



• Resnica, ki ni izrečena v pravem trenutku, je slabša od laži. (Turgenjev)

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil naš

JOŽE KOVAČ

Segonje 6

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše. Posebna zahvala sodelavcem Tovarne zdravil Krka, patronažni sestri, upokojenim pevcem iz Škocjana, Ivanu Debevču za poslovilne besede, g. kaplanu za opravljen obred in Pogrebni službi Blatnik. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila

KRISTINA PEZDIRC Sašetova Tina

iz Vojne vasi 2 pri Črnomlju



Iskreno se zahvaljujem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki ste mi karkoli pomagali, pokojni materi darovali cvetje in sveče ter vsem, ki so pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala sosedi Tončki za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, Pogrebni službi Malerič za organizacijo pogreba ter pevkam za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča hčerka Vida z družino

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kacič)

V 67. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, brat in stari oče

STANISLAV NOSE

Jurka vas 34



Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, številnim prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala sodelavcem Revoza, g. Jakliču za ganljive besede slovesa, g. župniku za opravljen obred, Pogrebni službi Novak, pevcem in izvajalcu Tišine. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

V naših srcih še živi,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.

5. oktobra je minilo žalostno leto,
odkar nas je zapustil naš dragi sin,
brat, zaročenec, bratranec, nečak,
boter in prijatelj

FRANCI GORENC ml.

Krajčeva ul. 4, Novo mesto



Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate sveče in postojite ob njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

**ZAHVALA**

*Pomlad bo na naš vrt prišla,
čakala bo, da prideš ti,
sedla bo na rosna tla
in zajokala, ker te ni.*

V 97. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, sestra in teta

PEPCA POLJANC

iz Tržišča 32

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem za izraze sožalja, darovane vence, cvetje, sveče in za maše. Vsem, ki so nam kakorkoli pomagali ali bili v mislih z nami. Predvsem se zahvaljujemo družini Zaman z Mirne in družini Knez iz Tržišča za vso pomoč. Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili k zadnjemu počitku. Zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za ganljivo petje, govorniku g. Marjanu Jamšku za besede slovesa ter Pogrebni službi Novak. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

**ZAHVALA**

*Mama, ljubila si nas kakor svoje življenje.
Tiho odšla, drobna solza, trenutek tišine.
Snidemo se spet, kjer ne bo solz pa ne bolečine.*

V 66. letu starosti nas je tiho zapustila naša ljubljena mama, stara mama, sestra in teta

PAVLINA IGLJČ

roj. Lamovšek
Velika Strmica 14, Trebelno

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v žalostnih dneh stali ob strani, nam izrazili besede sožalja in tolažbe, pokojni mami darovali cvetje in sveče ter poklonili svoj dar za nakup novega zvona na Trebelnem. Iskrena hvala tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali, družini Štimpfelj, vaščanom, sodelavcem gostilne Micka, g. župniku za opravljen obred, Pogrebni službi Oklešen, župnijskemu pevskeemu zboru in vsem, ki ste našo mamo spremljali na zadnji poti.

Žalujoci: njeni otroci z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

14. septembra je v 73. letu starosti umrl moj mož, brat in stric

VIKTOR HUMAR

iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah

Iskreno se zahvaljujem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in sodelavcem Laboda za vso pomoč, cvetje in sveče ter izraze sožalja. Posebna zahvala g. kaplanu in JP Komunali za lepo opravljen pogreb. Vsem, ki so kakorkoli pomagali še enkrat iskrena hvala!

Žalujoca žena Ida

**ZAHVALA**

*Ljubil si življenje
polje in svoj dom,
pa vendar brez slovesa
zapustil si svoj dom.*

V 89. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

LEOPOLD ŠTANGAR

z Velikega Vidma 10

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in pradedka se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše, ter ga v tako velikem številu pospremili na kraj zadnjega počitka. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za ganljivo petje, govornikom iz Društva upokojencev Velika Loka in Železniškega podjetja Novo mesto za besede slovesa ter Pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

**ZAHVALA**

*Lastovke so odletele,
z njimi šel si tudi ti.
One bodo se vrnile,
ti pa ostal boš v večnosti.*

V 71. letu starosti nas je po težki boleznini zapustil dragi mož, skrben oče in stari oče

FRANC HRIBAR

iz Pavle vasi pri Tržišču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše ter nam kakorkoli pomagali in našega dragega ata v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala velja patronažni sestri Brigiti, dr. Slapšakovi, osebju Interne in Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem Kovinotehne, MKI Novo mesto, Območni geodetski upravi in izpostavi Sevnica, Trimu Trebnje, ostalim sodelavcem, pihalni godbi Zidani Most, DU Tržišče in vsem gasilcem, govornikom za poslovljne besede, g. župniku za opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke ter Pogrebni službi Novak. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

V globoki žalosti: žena Mira, hčerka Irma z družino, sin Sandi, sestre z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

ANE KRAŠOVEC

se prijateljem, znancem, vaščanom, cerkvenemu pevskeemu zboru, upokojencem, gospodom župniku in kaplanu za lep pogrebni obred, vem, ki ste karkoli darovali in nam izrazili sožalje, Pogrebni zavodu Novak, še posebno pa negovalki Vidi Kastelic za nesebično dolgoletno pomoč v težkih trenutkih, iskreno zahvaljujemo.

Vsi njeni

**ZAHVALA**

V 35. letu starosti nas je zapustil dragi brat in stric

BRANKO BREGAR

iz Mihovega 6 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred in Kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala tudi Pogrebni zavodu Komunala. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Vse do zadnjega si upal,
da bolezen s trdo voljo boš ugnal,
a pošlo so ti moči
in zaprl si oči.*

V 68. letu starosti nas je za vedno zapustil naš mož, ata, stari ata, brat, stric in boter

ALOJZIJ PIŽEM

iz Mačkoveca 7 pri Dvoru

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, vaščanom, bližnjim in daljnim sorodnikom, prijateljem, pokojnikovim sodelavcem, sodelavcem otrok pokojnika za pomoč, besede sožalja, izkazano pozornost ter podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Naša zahvala tudi g. dekanu za lepo opravljen obred in govornici za spoštljive besede ob odprtem grobu. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

**ZAHVALA**

*Če bi lahko ti pomagali
ne bi sedaj ob grobu stali,
ne ljubezen ne solze
te, Robert, več ne prebude,
zato te v srcih ohranimo
in večni mir ti zaželimo.*

v 26. letu starosti nas je nenadoma zapustil

ROBERT GAČNIK

iz Dola pri Trebnjem

Ob boleči izgubi našega Roberta se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v tako velikem številu ustno in pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in za svete maše ter ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Intenzivnemu in Kirurškemu oddelku novomeške bolnišnice, sodelavcem PKP, sosedom iz Dol. Nemške vasi in Dola, še posebno družinam Lah in Pevec, GD Ponikve, Labodu Temenica, VVZ Trebnje, OZ Trebnje, KS Trebnje, sošolcem in prijateljem, govornikom, pevcem, Pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je v 69. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JOŽEF JURŠIČ

iz Vel. Cerovca 25



Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja ter darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnika spremili na zadnji poti. Posebna zahvala Pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

**ZAHVALA**

*Ljubila si življenje
pa vendar brez slovesa
zapustila si svoj dom.*

V 68. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, tašča in stara mama

ANICA MOŽINA

Pod gozdom 31, Črnomelj

Ob boleči izgubi naše drage žene in mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče, nam kakorkoli pomagali in pokojno pospremili k zadnjemu počitku. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem, g. Antoniji Palič za ganljive besede slovesa, sodelavcem Integrala iz Črnomlja, sodelavkam ZIK-a in Pogrebni službi Malerič. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

•Vsakdo je sam in edini varuh svoje časti. (Hindujski pregovor)

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

KATICA STRMEC

upokojena upravnica Pošte Vinica

Od nje smo se poslovili v torek, 29.9.1998, na pokopališču v Vinici.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

tedenski koledar

Četrtek, 8. oktobra - Brigita Petek, 9. oktobra - Abraham Sobota, 10. oktobra - Danijel Nedelja, 11. oktobra - Milan Ponedeljek, 12. oktobra - Maks Tšek, 13. oktobra - Edvard Sreda, 14. oktobra - Veselko
LUNINE MENE
 12. oktobra ob 13.11 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 8. do 11.10. (ob 18.30) komedija Riba po imenu Sharon. Od 8. do 11.10. (ob 20.30) akcijski film Policaji. Od 12. do 14.10. (ob 18. uri in 20.30) akcijski film Armageddon.
CRNOMELJ: 9. (ob 20. uri) in 10.10. (ob 18. in 20. uri) znanstvenofantastični film Godzila. 11.10. (ob 18. uri) risanka Mala morská deklica. 11.10. (ob 20. uri) ameriški film Poštar.
DOBREPOLJE: 9.10. (ob 19.30) romantična komedija Želim si te. 11.10. (ob

15. uri in 19.30) akcijski film Pasji dnevi.
GROSUPLJE: 9.10. (ob 20. uri) akcijski film Pasji dnevi.
IVANČNA GORICA: 10.10. (ob 19. uri) romantična komedija Želim si te.
KOČEVJE: 8.10. (ob 18. in 20. uri) romantična komedija Želim si te. 12.10. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Pasji dnevi.
KRŠKO: Od 8. do 10.10. (ob 20. uri) in 11.10. (ob 18. uri) akcijski film Smrtonosno orožje 4.
METLIKA: 9.10. (ob 20. uri) ameriški film Poštar. 11.10. (ob 18. in 20. uri) znanstvenofantastični film Godzila.
NOVO MESTO: Od 8. do 11.10. (ob 16. uri) znanstvenofantastični film Armageddon. Od 8. do 14.10. (ob 18.30 in 21. uri) pustolovski film Zoro maščevalec.
RIBNICA: 10.10. (ob 22. uri) akcijski film Pasji dnevi. 11.10. (ob 17. uri) romantična komedija Želim si te.
VELIKE LAŠČE: 10.10. (ob 20. uri) akcijski film Pasji dnevi. 11.10. (ob 20. uri) romantična komedija Želim si te.
TREBNJE: 9.10. (ob 20. uri) in 11.10. (ob 17. uri) akcijski film Smrtonosno orožje 4.



REPUBLIKA SLOVENIJA
 Ministrstvo za finance

**DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
 DAVČNI URAD BREŽICE**

Brežice, Cesta prvih borcev 39 A
 Telefon: 0608/61-610

Na podlagi 75. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96) DURS, Davčni urad Brežice odreja **JAVNO DRAŽBO** predmetov, ki so bili zarubljeni v postopku prisilne izterjave, in sicer:

- 1. v SREDO, 14.10.1998, ob 10. uri v BREŽICAH - v podjetju Prevoz, d.d. - v stečaju, Ulica bratov Milavcev 42, Brežice**
 - osebni avto IMV R4, l. 1987 cenilna vrednost 155.000 (3. dražba)
 - osebni avto ALFA ROMEO GIULIETTA 1.6, l. 1983, cenilna vrednost 203.000 SIT (1. dražba)
 - osebni avto IMV R4 GTL, l. 1990, cenilna vrednost 210.000 SIT (1. dražba)
 - ročna ura SEIKO (5) - automatic, cenilna vrednost 6.000 SIT (1. dražba)
 - avtoradio BLAUPUNKT ESSEN, cenilna vrednost 17.000 SIT (1. dražba)
- 2. v SREDO, 14.10.1998, ob 13. uri na naslovu Mali Obrež 27, Dobova (1. dražba)**
 - osebni avto LADA NIVA, l. 1987, cenilna vrednost 100.000 SIT
 - varilni aparat CO2 - Iskra, cenilna vrednost 150.000 SIT
 - stiskalnica - preša (domače izdelave) cenilna vrednost 200.000 SIT
 - rezkalni stroj (domače izdelave), cenilna vrednost 200.000 SIT
 - vrtni stroj (Indus Ljubljana), cenilna vrednost 60.000 SIT
 - kompresor Sever 200 l, cenilna vrednost 80.000 SIT
 - plinska garnitura in 3 jeklenke, cenilna vrednost 80.000 SIT

Pred začetkom javne dražbe je potrebno položiti varščino in sicer v višini 10% vrednosti izključne cene.
 Kupec mora položiti znesek kupnine, od dosežene prodajne cene plačati prometni davek in prevzeti stvar takoj po končani dražbi. Dražba se ne bo opravila, če se za predmete ne doseže niti polovica cene, določene s cenitvijo:
 Če zarubljeni predmeti ne bodo prodani, bo druga javna dražba:
 - pod točko 1: v SREDO, 21.10.1998, ob 10. uri na istem mestu
 - pod točko 2: v SREDO, 21.10.1998, ob 13. uri na istem mestu

TILIA

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI
 TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
 Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
 UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
 IZHAJA ob četrtih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojenca 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojenca 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
 OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
 ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
 NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvu in računovodstvu (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.
 Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifarne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
 Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
 Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

KMETIJSKI STROJI

ZETOR 2511 in trosilec gnoja Tajfun ugodno prodam. ☎ (068)87-532. 3996

KUPIM

BREZOV LES za kurjavo kupim. ☎ (061) 611-997. 3946

MOTORNA VOZILA

FORD MONDEO 1.8 TD, letnik 10/95, črne kovinske barve, prodam. ☎ (068)22-289, popoldan. 3951

MAZDO 323 F, letnik 1996, prodam. ☎ (068)324-725. 3954

LADO RIVO 1300, letnik 1987, 125.000 km, prva registracija 1/88, prodam. ☎ (068)67-042. 3958

R 4, letnik 1991, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)75-446. 3966

GOLF TD, letnik 11/93, kovinske srebrne barve, s pomično streho in CZ, prvi lastnik, 102.000 km, prodam za 1.660.000 SIT. ☎ (068)22-612. 3971

POLO 1.9 D, letnik 1997, 45.000 km, prvi lastnik, radio, strešno okno, prodam za 1.800.000 SIT. ☎ (068)341-764. 3976

R 4 GTL, letnik 1990, rdeč, registriran do 13.7.1999, prodam. Anton Kastelic, Krožna pot 11, Otočec. 3978

HYUNDAI S coupe 1.5, letnik 5/95, 51.000 km, prvi lastnik, prodam za 1.400.000 SIT, Faleskini, ☎ (068)83-104. 3994

HYUNDAI LANTRO 1.6, letnik 5/94, 82.000 km, prvi lastnik, prodam za 1.200.000 SIT, Faleskini, ☎ (068)83-104. 3995

KOMBI CITROEN 25, povišan, letnik 1991, Mitsubishi colt, letnik 1990, in moped prodam. ☎ (068)44-166 ali (041)729-765. 4019

GOLF 1.4 CL, letnik 1996, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608)43-313. 4011

GOLF III TD 1.9, letnik 1992, kovinske barve, lita platišča, dodatna oprema, prodam. ☎ (068)322-407. 4019

GOLF B, letnik 1992, rdeč, 5V, prodam. ☎ (068)78-476. 4018

BMW 316 i, letnik 1992, model 1993, registriran do 20.10.1999, prodam. Kastelic, Srebrniče 11, Novo mesto. 3965

OPEL KADETT 1.6 i letnik 1990, rdeč, prevoženih 80.000 km, prodam. ☎ (068)83-311. 3998

R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 5/99, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)42-115. 4018

SUZUKI
AVTOSERVIS MURN
 Resslerova 4, Novo mesto
 ☎ 068/24-791

PRODAJA IN SERVIS

LADO SAMARO 1300, KAT, letnik 1995, odlično ohranjeno, kot novo, bordo kovinske barve, prodam za 500.000 SIT. ☎ (068) 40-034. 3988

R 19 1.4 RT, letnik 8/94, bel, električno strešno okno, servisna knjižica, prodam. ☎ (068)67-683. 3960

DOBRO OHRANJEN R expres, letnik 1986 prodam. ☎ (0609)628-612. 3944

Z 101, letnik 1990, 95.000 km, prodam. ☎ (0608)84-209. 3934

POHIŠTVO

STILSKI REGAL in lestenec za dnevno sobo poceni prodam. ☎ (068)341-598 ali (041)682-466. 3932

OMARE, postreljo, šank s štirimi stoli, termoakumulacijsko peč in drugo stanovanjsko opremo prodam. ☎ (068)321-691. 3941

POSEST

30 a zemlje s hišo in podom, na Grč Vrh pri Mirni Peči, prodam. ☎ (068)83-056. 3972

PRODAMO: več hiš v Novem mestu, hišo s slaščičarno v Kostanjevici, domačije v Mokronogu in Gabrjelah, vikend na Vinjem Vrh in v Šmarjeških Toplicah, poslovno-stanovanjsko hišo v Novem mestu, lokal v Novem mestu. KUPIMO: hiše v Novem mestu in okolič. Trebnju, eno-ali večsobno stanovanje v Novem mestu. ODDAMO: poslovne prostore in delavnico v Novem mestu. POSREDUJEMO pri prometu vseh nepremičnin na Dolenjskem in v Ljubljani. Standom nepremičnine, Rogovila 26, Mirna Peč. ☎ (068)78-030 ali (0609)643-999. 4014

V STROGEM CENTRU Novega mesta ugodno prodam, dam v najem ali menjam poslovno-stanovanjski objekt. Možnost večih dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, bančništvo, gostinstvo idr.). ☎ (068)341-948 ali (061) 1425-721. 3974

V CENTRU Novega mesta prodam vilo (3 stanovanja, 2 lokala), 380 in 80 m², parcela 610 m². Možen gostinski lokal. ☎ (041)757-531. 3975

ENO TRETINO stanovanjske hiše v Gotni vasi prodam. ☎ (068)73-459. 4020

NJIVO v okolici Novega mesta prodam. ☎ (068)46-440. 3990

PREKLICI

JOŽE UDIR, s.p., Jerebova 4, Novo mesto, z 31.12.1998 zaključuje z dejavnostjo samostojnega podjetnika. 3947

PRODAJ

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826

KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodajamo. ☎ (063)762-433. 3147

SINTHEZYER, 4 oktave, 100 ritmov, skoraj nov, stojalo, koček, poceni prodam. ☎ (068)324-377, po 18. uri. 3849

MEŠALNO MIZO Montarbo 2x 250 W, zelo dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)344-191 ali (041)693-231. 3929

FRAJTONARICO Železnik, A, D, G, prodam. ☎ (068)52-212. 3933

ČRNO GROZDJE prodam. ☎ (068)42-800. 3943

AVTOMOBILSKO konjsko prikolico prodam. ☎ (068)89-751. 3943

CEPLJENO grozdje za cviček prodam. ☎ (0608)87-417. 3948

DESKE, 3.20 cm, in podpornike, punte, enkrat uporabljene, kot nove, ugodno prodam. ☎ (068)83-147. 3950

BELO GROZDJE rizling, kraljevino in zeleni silvanec prodam. ☎ (068)27-158. 3956

CEPLJENO GROZDJE frankinje in žametovko ugodno prodam. ☎ (068)42-465. 3961

KAKOVOSTNO belo in rdeče vino z območja Pišec ugodno prodam. Možen tudi nakup grozolja laški rizling in žametna črnina. ☎ (0608)65-526. 3967

ŽAMETNO ČRNINO, dobre kvalitete, iz Sromelj, ugodno prodam. ☎ (0608)77-708. 3943

SUHA gabrova drva, lahko dostavim in razžagam, prodam. ☎ (068)83-690. 3979

V VINJEM VRHU ugodno prodam grozdje (žametna črnina in frankinja). ☎ (068)73-486, cel dan, 76-567, po 20. uri. 3984

SVEŽE KORUZO in prašiče, težke 20 do 110 kg, prodam. ☎ (041)726-697. 4000

ŽAMETNO ČRNINO, kraljevino, laški rizling ugodno prodam po 40 SIT/kg. ☎ (0609)611-223, od 14.30 do 15. ure. 4010

NA ZALOGI po zelo ugodni ceni briketi za kurjavo. ☎ (068) 83-124. 4016

POHORSKI ŠKRILJAVEC, naraven, različnih barv in debelin prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 4022

GROZDJE črnine in frankinje ter mošt cviček ugodno prodam. ☎ (068)76-262. 3993

OSTREŠJE, 10 x 10, z betonsko kritino, prodam. ☎ (068)30-279. 3993

3 M² hrastovih plohov, 5 cm, in 5 m² smrekovih plohov, 5 cm, prodam. ☎ (068)57-488. 3993

JABOLKA, lepa, idared in gloster, prodam. Jereb, Kostanjevica, ☎ (0608)87-224. 3973

GROZDJE žametne črnine in modre frankinje, lepo, zrelo, ugodno prodam. ☎ (0608)21-777. 3949

JABOLKA, neškropljena, za jed ali predelavo za sok, prodam. ☎ (068)78-270. 3991

DRVA, suha, bukova, kalana, 20 m, in domače žganje sadjevec prodam. ☎ (068)49-426. 3959

GROZDJE žametne črnine prodam po 70 SIT/kg. ☎ (068)25-322. 3992

NOVO etažno peč za centralno kurjavo, 20.000 Kcal, malo rabljeno hladilno skrinjico, malo rabljen 80-litrski električni bojler, rabljeno amatersko filmsko kamero, rabljen barvni televizor in 3 fotoaparate prodam. ☎ (068)27-466. 3989

DVA nova kamina prodam. ☎ (068)23-959. 3938

SMREKOVA garažna vrata, 210 x 190, prodam. ☎ (068)28-213. 3938

KORUZO v zrnju, večjo količino, z njive, prodam. ☎ (068)83-271. 3957

DIATONIČNO HARMONIKO Melodija, h, c, a, malo rabljeno, in novo Uršič, c, f, b, prodam. ☎ (068)45-388. 3945

BISTRO A
 Novi trg, Novo mesto
 ☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi več vrst pizz, hamburgerje, cheeseburgerje, sardele, lignje, pomfrit ...
 Hrano vam pripeljemo tudi na dom ali v službo.
Pridite, poskusite in se prepričajte, da vse najboljše za pizzo dobite pri **PARTNERTRADING, d.o.o.**, iz Novega mesta!

PBS.
Poštna banka Slovenije, d.d.

Novo!
Mladinski tekoči račun
 s kartico Activa/Maestro za osnovnošolce od 13. leta naprej, za dijake in študente.

Informacije na tel. št.: 063/425 27 15.

PLASTA
 proizvodnja in trgovina d.o.o.
 Šentrupert 35, 8232 Šentrupert

objavlja prosta delovna mesta za **DELO NA STROJIH V PROIZVODNJI**
 Pogoj:
 • zaželjena izobrazba elektro ali strojne smeri.
 Pisne prijave z dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljite v roku 8 dni po objavi na gornji naslov.

RAZNO

LOKAL, opremljen za živilsko trgovino, v Novem mestu, 87 m², oddamo v najem. Pogoj: odkup opreme. ☎ (068)83-162. 4006

POZOR! S pomočjo kristalov vam pomagamo pri težavah in natančno napovem prihodnost. Pokličite na ☎ (061)342-202, Mery.

OPRAMLJENO TRGOVINO na Suhorju 7 oddam v najem. ☎ (068)50-123. 3985

POSLOVNA PROSTORA, 70 in 30 m², za različne dejavnosti, oddam. Informacije: Mirana Jarca 20, Novo mesto. 4005

SLUŽBO DOBI

NAGROBNE SVEČE nudimo v nadaljnjo prodajo pod ugodnimi pogoji. Primerno tudi za začetnike. ☎ (0609)622-668. 3374

PRIJETNO DEKLE za strežbo v lokalno zaposlimo. ☎ (068)342-115 ali (0609)628-416. 3930

TAKOJ ZAPOSILIMO pohištvenga mizarja v Mirni Peči. Mizarstvo Bojan Miklič, ☎ (068)78-122 ali 47-226. 3931

TISKARNA GOLC iz Vrba pri Žalcu išče potnika za področje Dolenjske, za prodajo koledarjev in ostalih tiskarskih izdelkov. ☎ (063)717-410 ali 717-339. 3939

V USPEŠNEM KOLEKTIVU redno zaposlimo tri terenske komercialiste. ☎ (041) 751-488 ali (061)1592-191. 3940

ZIDARIA in delavca za delo v gradbeništvu zaposlimo. ☎ (068)341-916, po 18. uri. 3952

REDNA ZAPOSILITEVI! Nastop dela takoj. Pogoj: končana SSI. Plačilo 600 do 1200 SIT/ura. Pokličite na ☎ (068)341-153 in dogovorili se bomo za informativni razgovor. Vaše klice sprejemamo vsak dan od 9. do 16. ure.

GOSTILNA Pri Marički redno zaposli natakario. ☎ (068)324-015. 3968

DEKLE za gostinško izobrazbo zaposlimo za delo v okrepevalnici. ☎ (068)81-478. 3969

DEKLE za delo v gostinskem lokalno zaposlimo. Dober OD! ☎ (068)65-863, popoldan, 21-279, popoldan. 3980

NATAKARICA DOBI DELO v okrepevalnici AS pri AMZS na Otočcu. ☎ 041/730-151

REDNO ZAPOSILIMO šoferja C- in E-kategorije za prevoz mlečnih izdelkov. ☎ (068) 73-844 ali (0609)635-015. 3981

DELAVCA zaposlimo v lakirnici (lesna stroka). Izток Mavsar, Rumanja vas 36, ☎ (068)84-083. 4001

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo. Možnost stanovanja. ☎ (068)52-530. 4008

NATAKARICO in kuharja ali kuharico zaposlimo v gostilni v Novem mestu. Izmenjsko delo, nedelje proste. ☎ (041)637-352.

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE v Smrečnikovi ul. 32 v Novem mestu, telefon, CK, prodam. ☎ (068)23-050. 3942

TRISOBNO KOMFORTNO STANOVANJE v Novem mestu, Ul. Slavka Gruma, prodam. ☎ (068)324-725. 3955

GARSONJERO v Novem mestu oddam v najem. ☎ (068)325-876. 3962

ENO-ALI ENOINPOLSOBNO stanovanje v Novem mestu kupim. ☎ (041)726-578.

NOVO MESTO - Žabja vas

- stanovanjski blok, novogradnja
- predvidena vselitve: marec 2000
- ugodne cene, popust pri predplačilu
- zagotovljene cene ob podpisu predpogodbe
- informacije: NESK nepremičnine, Ljubljana

tel.: 061/131-0283
 GSM: 041/731-981

MIRRA
 frizerski salon

Sabina Zakšek, s.p.
 Marjana Kozine 3
 Novo mesto

*
Od 15. oktobra dalje vsak dan (razen ponedeljka) od 15. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.
 Naročila po ☎ 068/22-361

DELNO OPREMLJENO dvosobno stanovanje, 50 m², v Smrečnikovi ul. 7, ugodno prodam. Ogleđ stanovanja možen 17. 10. 1998, po 8.30 uri. ☎ (063)754-369. 3998

DVOINPOLSOBNO ali večje stanovanje v Šmarjeških Toplicah ali v okolici najamam. ☎ (041)757-440. 4011

Splača se varčevati!

	Doba varčevanja	Najnižji znesek mesečnega pologa	Obrestna mera
Obročno varčevanje	12 mesecev	7.500 SIT	TOM + 2,50 %
Premijsko varčevanje*	od 24 do 60 mesecev	4.000 SIT	od TOM + 4,35 % do TOM + 5,00 %
	Doba varčevanja	Najnižji znesek depozita	Obrestna mera
Tolarski depozit s premijo*	12 mesecev	80.000 SIT	TOM + 3,90 % do TOM + 4,00 %
Tolarski depozit z valutno klavzulo*	12 mesecev	80.000 SIT	od V + 3,76 % do V + 3,86 %

* Banka vodi depozit v nemških markah po srednjem tečaju Banke Slovenije.



**DOLENJSKA
BANKA**

Banka, kjer ne boste ostali pred zaprtimi vrati!

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ, Župančičeva 1

razpisuje prosto delovno mesto
hišnika - kinooperaterja

Pogoji:

1. poklicna izobrazba elektro ali strojne smeri,
2. kinooperaterski tečaj,
3. vozniški izpit B- kategorije,
4. stalno bivališče v Črnomlju ali okolici,
5. komunikativnost in urejen videz.

Delovno mesto razpisujemo za določen čas (z možnostjo za nedoločen čas), s polnim delovnim časom, ki je neenakomerno razporejen, in 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: **Zavod za izobraževanje in kulturo, Župančičeva 1, Črnomelj s pripisom "Za razpis"**.

• *Ministrom je treba držati kahlice, dokler so v službi, in jim vsebino zlititi na glavo, ko niso več ministri.* (Villeroi)

DOLENJSKI LIST

ISDN & SiOL

Danes pametna, jutri nujna odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo **ISDN** in **SIOL** storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev **ISDN**, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. **Telekom Slovenije** je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem **SIOL**, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki **080 80 80**.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij



RADIO
UNIVOX

107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha **41**
na kanalu

Verjemite ali ne...

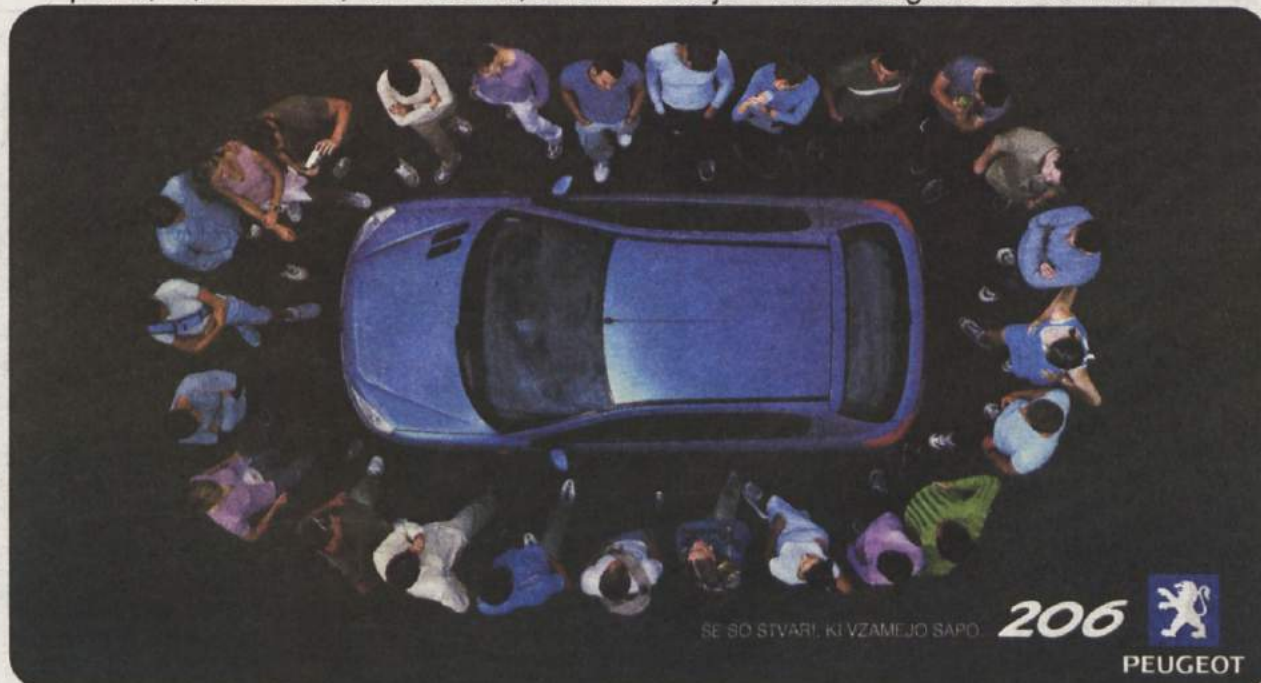


RADIO
OGNIŠČE

Krvavec 104,5
Kum 105,9

206 NA OTIP

v petek, 9., in soboto, 10. oktobra, od 9. ure dalje v vseh Peugeotovih salonih.



SE SO STVARI, KI VZAMEJO SAPO.

206
PEUGEOT

Avtohiša Dana d.o.o., Adamičeva 12, 8000 Novo Mesto, tel.: 068 341 400 • SPC Terzin s.p., Obrtniška ul. 20, 8210 Trebnje, tel.: 068 44 533 • Avto center Prestige d.o.o., Cesta na Ugar, 1310 Ribnica, tel.: 061 860 437

Audi
Prednost je v tehniki



Audi A3 Audi A4 Audi A6

**VOZILA NA ZALOGI, TESTNA VOZILA
UGODNO!**

Vabljeni na preizkusne vožnje!

Avtohiša Berus



Novo mesto

Tel.: 068/342-360, 325-098

Audi

Dr. A. Slavko Sušin



človek ujet v vseh političnih dobah, tudi v večstrankarskih, vsaj za svojo rabo pozna tudi napotek, kako ohraniti osebno dostojanstvo v brezosebne partijsko zasnovanem političnem dogajanju. "Verjetno je lastna vest in občutek za dobro najvišje merilo, ki si ga moraš postaviti v življenju." Če je dr. Sušin, ki je vse do danes ostal vpet s številnimi nitmi v politično dogajanje v brežiški občini in širše v Posavju, uspelo ravnati se po omenjenem svojem pravilu, zasluži vse priznanje.

"Človeško življenje ima dve možnosti: ali živiš dolgočasno in dolgo ali pa dejavno in dinamično in ne veš, kako dolgo. Presenečen sem, da mi ni škodilo dinamično življenje. In vedno sem bil v opreki z ustanovami in pogledi drugih, ki se niso istovetili z mano. Uživam danes, ko s ponosom rečem, da sem bil član partije in so me uspeli iz partije izključiti prvič. In da se jim drugič ni posrečilo, ker sem sam izstopil v času, ko je bil lev - komunizem še živ. Uživam zato, ker so nekdanji zelo rdeči danes poniknili neznanokam in tolčejo po mrtvem levu z vso močjo. Jaz sem tolkel takrat, ko je bilo to dejanje moža." Tako pravi dr. Alojzij Slavko Sušin iz Brežic.

K taki svoji kritiki človeške dvoilčnosti dodaja, da je bil prejšnji družbeni in politični sistem tak, da si "moral delovati, če si hotel narediti kaj koristnega za soljudi. Zunaj partije je bilo možno dobro živeti, imeti družine, vsak je lahko imel svojo srečo. Pri tem si imel tudi možnost, ko te nihče ni slišal živahno udrihati čez rdečo." Vendar je po Sušinovem prepričanju danes podobno: če človek hoče javno uspešno delovati, mora biti v določeni stranki, kjer te ljudje tudi posebej ne hvalijo niti takrat, kadar resnično storiš skupaj z drugimi kaj dobrega.

Ce torej dr. Sušin spoznava, da je v nekakšen princip partije

Tudi poznavalci dejstev mu verjetno ne bi enoglasno izrekli takega priznanja, saj je dr. Sušin na preveč izpostavljenih mestih, da bi ga imeli vsi radi. Bil je direktor zdravstvenega doma v Brežicah, ko so gradili ta dom. Kot direktor te ustanove zdaj se najverjetneje dnevno srečuje s številnimi navzkrižnimi interesi, ki se zlasti danes porajajo tudi v medicinskem poklicu, in le po čudežu bi lahko ustregel vsem. Domnevamo. Dokazano pa si dr. Sušin nakopuje to ali ono zamerilo kot predsednik brežiškega občinskega sveta in kot član LDS. Vendar Sušinu ne morejo zameriti, če mu že kaj, zajedljivega humorja z dodatkom bodrilnega cinizma, ne sicer redko povzdignjenega glasu s predsedniškega stola, ne očitne naklonjenosti rojstnim Pišecem, ne zagovarjanja koristi revnejših ljudi, ne, denimo, kritike na rovaš neurejenosti Brežic.

Sicer dr. Sušin, ki je nedavno praznoval 60-letnico življenja, ostaja družinski zdravnik, predan zdravniškemu poklicu, za katerega pravi, da je "izredno zanimiv, ker je najbolj svoboden". Dr. Sušin zagotavlja, da je ta poklic "način življenja in ne služba". Pri tem mu gre verjeti, le ljudje v podobnih poklicih pa vedo, kako človek s takim "načinom življenja" včasih težko živi, ker pač nima zasebnosti, ampak je zmeraj nekako na dosegu roke vseh, ki jim pomeni oporo ali rešitev.

MARTIN LUZAR

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Rogaška Slatina, Ormož in Jeruzalem

Na izlet vas spet vabimo v soboto, 24. oktobra. Sli bomo v Rogaško Slatino, si tam ogledali steklaro in pot nadaljevali do Ormoža, kjer si bomo ogledali tovarno sladkorja. Pot nas bo vodila še do Jeruzalema, kjer bo tudi pozno kosilo. **Odhod z novomeške avtobusne postaje ob 7. uri, prihod okoli 21. ure.**

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 4.100, za ostale 4.900 tolarjev. **Prijavite se čimprej, najkasneje pa do ponedeljka, 19. oktobra, na telefon:**

068/321-115, 325-477

Na izlet vas vabita **DOLENJSKI LIST!** in **MANA turistična agencija**



JURČEK NA JURČKU - Prejšnji teden se je v uredništvu oglašil Jože Bevc z Grma pri Trebnjem in prinesel pokazat jurčka, na katerem je rasel drug jurček, povedal je še, da sta oba rastle še na enem jurčku, ki pa ga je žena že odstranila. Kaj takega Bečevi ne pomnijo. (Foto: J. D.)

Celo užitna goba strup za želodec

V septembru je zdravniško pomoč v novomeški bolnišnici iskalo 17 občanov - Vzrok zastrupitve največkrat prenajenost - En bolnik nabral smrtonosno zeleno mušnico

NOVO MESTO - Letošnja jesen je ljubiteljem gobarjenja in gob res naklonjena, žal pa je dobra gobarska letina povezana z zastrupitvami, kar občutijo tudi v urgentni internistični ambulanti novomeške bolnišnice, kjer jedci gob pogosto prihajajo kar v "paketu", torej po več družinskih članov hkrati in trdijo, da so jedli le gobe, ki jih poznajo. V septembru, na primer, je pomoč v bolnišnici iskalo 17 ljudi, 15 jih je tam ostalo v oskrbi.

Pogosto se izkaže, da gobarji gob ne poznajo dobro. Tudi količina zaužitih gob je običajno zelo velika, tako da gre v veliki večini primerov dejansko za alimen taro preobložitelj ali grobo povedano za prenajenost. Ljudje se namreč ne zavedajo, da so gobe težko prebavljiva hrana, zlasti ker jih ljudje uživajo kot samostojno jed in ne kot dodatek k jedi oziroma kot začimbo. Gobe se v želodcu zadržijo tudi do 12 ur in prav ti ostanki v želodcu pomagajo v bolnišnici pri identifikaciji. Sicer pa je najbolje, da takrat, ko se



VARLJIVA LEPOPICA - Tik pred zaključkom redakcije nam je dr. Iztok Gradecki iz novomeške bolnišnice sporočil, da so prišli med vikendom v bolnišnico trije Belokranjci (oče, mati in hči), ki so pojedli več kot kilogram rdečih mušnic. Očeta, ki je pojedel največ gob, so komaj rešili. Sicer pa niso vedeli, katere gobe nabirajo - bile so pač lepe in ker gobe vsi jedo, so jih tudi oni. (Foto: T. G.)

bruhanje in driska ne ustavi, greste v bolnišnico, s seboj pa prinesete tudi gobe, ki so vam še ostale, saj bo tako zdravljenje lažje. Konec septembra se je zgodilo, da so prišli po pomoč trije občani iz okolice Trebnjega - med njimi je bil tudi 10-letni otrok, ki je bil sprejet na otroški oddelek in so s seboj med drugimi gobami prinesli celo zeleno mušnico, ki pa na srečo še ni prišla v lonec.

"Zastrupitev z zeleno mušnico je zahrbtna in v veliki večini primerov smrtna. Zdravil ni, bolniki umirajo v jetrni komi in rešitev je le transplantacija jeter. Šest ur po zaužitju se lahko pojavita bruhanje in slabost, znaki pa se stopnjujejo. Lahko sledi tudi prosti in-

• Nekaj nasvetov: gob ne nabirajte s knjigo v roki, v košaro dajte le gobe, ki jih zagotovo poznate. Uživajte jih v manjših količinah, le kot dodatek jedem. Gobjih jedi ne pogrevajte. Če gobe shranjujete v zamrzovalniku, jih pred uporabo ne tajajte, ampak za pripravo uporabite še zamrznjene. Če pa si želite obogatiti svoje gobarsko znanje, pridite vsak ponedeljek ob 18. uri na sestaneke gobarskega društva Novo mesto v učilnici za tehnični pouk OŠ Grma, kjer vas lahko prizadevni strokovnjaki, med njimi tudi dr. Ivan Debeljuh in prim. dr. Alojz Boh, ki tesno sodelujeta tudi z novomeško bolnišnico, seznanijo z užitnostjo gob in učijo razlikovati med posameznimi gobami.

terval, ko oboleli nima znakov, bi kazali na razvoj smrtno nevarnega obolenja. Po nekaj dnevih se pojavi zlatenica kot eden izmed znakov prizadetosti in odpovedovanja jeter, pojavi se tudi odpoved ledvic," pravi predstojnica internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto dr. Sonja Cimerman Steklasa.

T. GAZVODAR

Gobe uničuje onesnaženost

Ob gobarski razstavi - Zastrupitve z gobami zaradi zamenjevanj - Jurček in lisička še najbolj zdrava

NOVO MESTO - Letos so gobe pri nas obilno obrodile. Poznavalci gob pravijo, da je gobja letina odvisna od tega, kakšen je bil maj, in letošnji je bil kot naročen za gobe, dovolj moker in ravno prav soparen. Kakšne gobe trenutno rastejo na Dolenjskem, so minuli konec tedna pokazali člani novomeške gobarskega društva na razstavi v telovadnici osnovne šole Center.

Predsednik komisije za določanje gliv pri novomeškem gobarskem društvu dr. Alojz Boh je povedal, da so razstavili okrog 280 različnih vrst gliv. V Sloveniji pa je trenutno znanih okrog 2750 vrst gliv, seznam pa se še vedno dopolnjuje. Dr. Boh, ki je znan kot strasten gobar, je tudi član determinantske komisije pri Zvezi gobarskih društev Slovenije. Omenjena komisija skrbi za slovensko poimenovanje gob, hkrati pa tudi zbira in registrira nove sorte gob in občasno izdajo publikacijo "Seznam gliv v Sloveniji". Novomeško gobarsko društvo, ki šteje okrog 130 članov, je edino gobarsko društvo v Sloveniji, ki razstave namenoma prireja na osnovnih šolah.

Vsako leto zaradi zaužitja strupenih gob išče kar nekaj ljudi pomoč pri zdravikih. "Ljudje najpogosteje zamenjujejo užitne zajčke z veliko rdečelisko, pa karželjne z rdečo mušnico, ki ji obilici padavin dež lahko spere pike, in zelenkasto golobico za zeleno mušnico," je povedal dr. Boh. In čeprav so bili strokovnjaki še nedolgo tega prepričani, da

gobe propadajo zaradi vse večjega nabiranja, danes ugotavljajo, da je za uničevanje gob kriva vse večja onesnaženost. "Po Černobilu smo vsa slovenska gobarska društva nekaj let pošiljala v analizo na Inštitut Jožefa Štefana različne gobe. Pokazalo se je, da niso vse gobe enako radioaktivne. Med najbolj radioaktivne so sodile čiganček, kostanjekva in vijoličasta bledivka," je povedal dr. Boh. Najbolj priljubljeni in komercialni gobi jurček in lisička pa sta od vseh imela v sebi najmanj škodljivih elementov in snovi. J. D.



NA RAZSTAVI - Dr. Boh je kot izvrsten poznavalec gob obiskovalcem razstave odgovarjal na najrazličnejša vprašanja. Zaradi zelo lepo pripravljene in vodene razstave so člani novomeške gobarskega društva v tednih dneh marsikoga navdušili za gobarstvo kot rekreacijo, spet druge pa so presenetili z izjemnim bogastvom, ki ga ponuja narava pri nas. (Foto: J. D.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Za slovnične napake na občestnih tablah krivo pomanjkanje znanja pri izvajalcih - Naš bralec se spreneveda: strašna stvar na reki Krki je legalna elektrarna

Bralci dežurnemu novinarju povedo marsikaj: komentirajo dnevno politiko, se jezijo zaradi lokalnih zdrav, opozarjajo na nepravilnosti, se s kritiko znesejo nad sosedom ali funkcionarjem, včasih pa poskušajo časopis izrabiti za medsebojna obračunavanja. Ta četrtek smo med drugim izvedeli, da je v Črnomlju, natančneje v Ulici Staneta Rozmana št. 26, postavljen nadstrepsek in lesen mostiček. Vse skupaj menda že več kot leto čaka na gradbeni poseg in ni v poseben okras mestu.

Na to nas je opozoril naš stalni klicatelj **Mirko Čadonič iz Črnomlja**, ki je postal neke vrste posrednik, saj se sokrajani s pripombami za to rubriko obračajo kar nanj. Tokrat vprašuje, kdo piše imena naselij na občestne table, saj je ob estni proti Vinici opazil dve napaki: piše Belčji vrh namesto Vrh in Stari Trg namesto trg. Boris Weiss, direktor črnomljskega sektorja Cestnega podjetja Novo mesto, je pojasnil, da posta-

vitev teh označb plača Direkcija za ceste, njihovo podjetje pa je izvajalec. Table naročijo pri podizvajalcih, v preteklosti pa so se že naučili, da njihovemu znanju pravopisa ni mogoče zaupati. Priznal je še, da so tudi sami delali napake, zato so se opremili s pravopisom, saj žal v tvrstnem znanju niso dovolj podkovani. V primeru Belčjega Vrhja je po njegovem šlo za napako podizvajalca, in kot je poudaril, bodo takoj naročili novo tablo.

Janez Gliha iz Žužemberka je tudi ta teden vztrajal, da se na reki Krki v Podgozdu, KS Dvor, "dela strašanska stvar", za katero sam ne ve, ali je most ali ribogojnica. Ker mu slednjega nismo povsem verjeli, smo poklicali Marka Emeršiča v občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora. Ta je potrdil naše domneve, da

gre za znano malo hidroelektrarno na Krki. Lastnik je za obnovo vitev mlina in gradnjo elektrarne dobil lokacijsko in gradbeno dovoljenje, ki mu ga je izdala država, ta mu je podelila tudi koncesijo za izkoriščanje toka reke Krke, pri čemer uporablja samo dvajsetino pretoka. Do teh dovoljenj lastnik ni mogel brez soglasja krajevne skupnosti. Isti bralec je še pozval pristojne, naj popravijo most v Žužemberku v najkrajšem času, saj sicer krajanje ne bodo mogli na volitve. Ugibal pa je tudi, da je verjetno zdravstveni dom v Žužemberku na prvem mestu po zdravljenju pasjih ugrizov. To sklepa po množici odvezanih psov, ki se sprehajajo po naselju in strašijo otroke, zgrabijo vrečko, če diši po salami in opravljajo potrebo na pokopališču.

B. D. G.

ZAPRLI IMENITNO ARHEOLOŠKO RAZSTAVO

Rekorderska Kapiteljska njiva

Najbolj obiskana razstava v vsej zgodovini Dolenjskega muzeja - Tudi letos presenečenje

NOVO MESTO - Minuli ponedeljek so se zadnji obiskovalci sprehodili po veliki arheološki razstavi Železna doba na Slovenskem - Kapiteljska njiva Novo mesto, ki je bila v Dolenjskem muzeju odprta od lanskega 28. novembra.

Razstavljene arheološke dragocenosti, med njimi so redkosti in unikatni tudi v svetovnem merilu, se zdaj seljijo v depoje, kjer bodo počakale na ureditev prostorov za njihovo stalno razstavitve. V tem času, predvidoma do leta 2002, se jim bo zanesljivo pridružilo še marsikaj redkega, dragocenega in zanimivega, saj bo do takrat še potekalo redno zavarovalno izkopavanje na Kapiteljski njivi, ki vsako leto arheološki ekipo pod vodstvom Boruta Križa preseneti z novimi in novimi najdbami.

V desetih mesecih si je raz-

stavo ogledalo več kot 14 tisoč obiskovalcev, od tega kar desetina tujcev, s čimer je Dolenjski muzej podrl prav vse rekorde, saj nobena od dosedanjih razstav v zgodovini muzeja ni pritegnila tolikšnega števila obiskovalcev. Po mnenju direktorja Zdenka Piclja so razočarali le Novomeščani, ki si izjemno pomembne razstave tako rekoč tik pred nosom niso ogledali v večjem številu in niso znali polneje zaživeti z njo.

Letošnja izkopavanja na Kapiteljski njivi so postregla z novimi zanimivostmi. V štirih mesecih je arheološka ekipa raziskala 1.700 m² veliko površino in odkrila 40 novih žganih grobov iz mlajše železne dobe, s čimer je skupno število raziskanih grobov presešlo število 630, torej več, kot je sploh znanih latenskih grobov na vseh ostalih slovenskih najdiščih.

Med pridatki prevladujejo prostoročno izdelane lončene posode staroselcev, nekaj pa je tudi keltske, izdelane že na lončarskem vretenu.

Med lončeni izdelki je posebnost ropotuljica. V moških grobovih so našli devet mečev, dva noža, nekaj ščitnih grb in drugo železno orožje, v ženskih pa bronaste in steklene zapestnice, ogrlice, sponke, lončena vretenca, srebrn prstan ter posebno redkost - zapestnico iz lignita.

Gotovo je najbolj presenetljivo odkritje "tlakov" iz apnenčastih lomljenecv in kosov lončevine, ki je naselbinskega tipa. Arheolog Borut Križ domneva, da so odkrili sledove prazgodovinskega naselja iz bronaste dobe, iz 10. ali 9. stoletja pred n.št., ki je tu stalo prej kot grobišče.

M. MARKELJ

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.



RAZSTAVA KAPITELJSKA NJIVA - Minulo soboto je bil v Dolenjskem muzeju zadnji vodeni ogled arheološke razstave Kapiteljska njiva, ki je bila postavljena od lanskega novembra pa vse do minulega ponedeljka. V soboto dopoldan je po razstavi zadnji obiskovalce popeljal njen avtor Borut Križ, prisluhnilo mu je okrog 50 ljudi, predvsem Novomeščanov. (Foto: J. Domžij)